

GORENJSKI GLAS®

Leto LV - ISSN 0352 - 6666 - št. 81 - CENA 240 SIT (14 HRK)

Kranj, petek, 18. oktobra 2002

Foto: Gorazd Kavčič

69. Glasova preja
Anton Ažbe - umetnik svetovnega slovesa

Letos mineva 140 let od rojstva gorenjskega rojaka Antonia Ažbeta, slikarja in likovnega pedagoškega. V njegovi zasebni slikarski šoli v Münchnu so se izšolali številni znateni umetniki 20. stoletja, zlasti Rusi, med njimi slovenski Vasilijs Kandinski. O tem priča monografija z naslovom Anton Ažbe in ruski slikarji, ki je letos izšla tudi v slovenskem prevodu.

Na Glasovi prej, ki bo v petek, 25. oktobra, ob 19. uri v Galeriji Krvina v Gorenji vasi na telefon 04/510-73-00. Sponzorji: Galerija Krvina, Občina Gorenja vas - Poljane, Bogataj Janko, s.p., družini Ažbe & Petermelj.

V Planiki bodo odpuščali

Kranj - Za včeraj popoldan je bila napovedana seja nadzornega sveta Planike Kranj, na kateri naj bi ponovno obravnavali presežne delavce in imenovali nov nadzorni svet. Kot je izjavil predsednik uprave Milan Bajželj, je recesija na Zahodnu ogrožila rezultate poslovanja v lanskih drugih polovici leta, ko so poslovali z dobičkom, saj je upad prodaje zmanjšal obseg proizvodnje za četrtnino. V torek so začeli sindikatom predstavljati program trajnih presežkov, kar pomeni nadaljevanje formalnih postopkov v okviru že znanega programa, ki zajema 300 zaposlenih v Majšperku, Kranju in Turnišču, delavcev, ki so bili že na čakanju. Program odpuščanja delavcev je del programa prestrukturiranja, o katerem se bodo morali izreči predstavniki lastnikov. Z dosedanjimi vložki je država večinski lastnik. Vse številčnejša so vprašanja sindikatov, ki menijo, da se prestrukturiranje izvaja predvsem na njihov račun. Težko razumejo, da se je hkrati že okoli 40 odstotkov proizvodnje preneslo na tuje. Sprašujejo, tudi kam gre denar od prodaje nepremičnin.

CEGRAM d.o.o.
PODBREZJE 26, Tel.: 537-22-00
TLAKOVCE IN CEMENTNE IZDELKE ZA UREDITEV OKOLICE IZDELUJEMO IN VGRAJUJEMO

Vsaka tretja vrata vam vgradimo ZĀSTONJI od 14. do 31. oktobra 2002

Velja za naročila/nakupe notranjih vrat z montažo v saloni LIP Bled na območju Slovenije.

Štedilniki na trda goriva v podeželskem in modernem slogu. (Domači in iz uvoza). Širina od 45 cm naprej, opcija za centralno ogrevanje. Poleg tega nudimo pečarjem vložke za kamine in opremo za zidane štedilnike.

Franci Kindlhofer, s.p., 4260 Bled, p.p. 29,
tel.: 04/5740082, 040/737474

Zakaj gori

Oktober je pri nas že po tradiciji razglašen za mesec varstva pred požari. Letos je Gasilska zveza Slovenije izbrala kot osrednjo temo programa požarno varnost pri vzdrževanju objektov in naprav v industriji. V zloženki, ki je izšla v nakladi 50.000 izvodov, navaja tudi razlog za to. V petih letih do vključno lani so vzdrževalna dela v industriji zakrivila kar 306 požarov, v katerih je nastala neprecenljiva gospodarska škoda. Lani je zato zgorelo za 815 milijonov tolarjev premoženja, predlani pa celo za blizu 4,2 milijarde tolarjev.

Tudi gorenjska statistika o požarih ni prav spodbudna. Lani je regijski center za obveščanje našel 369 požarov, od tega 71 v naravnem okolju, 160 na objektih, 34 na prometnih sredstvih in 104 v drugih primerih. Letos so že v treh četrtinah leta morali poklicati gasilce zaradi 310 požarov, med katerimi so se s 95 primeri najbolj povečali požari v naravi. Največ dela imajo delavci Gasilske reševalne službe Kranj, ki so lani pogasili 187 požarov, letos pa v devetih mesecih že 151 požarov. V kranjski izpostavi inšpektorata za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami sicer ugotavlja, da je le v dveh starejših lesnih obratih nastala večja škoda zaradi ognja, a to še ne vliv optimizma. Pri pregledih opažajo največ težav prav v industriji, kjer se zaradi reorganizacij v manjša podjetja vlagajo vse manj denarja v skupne naprave za zagotavljanje požarne varnosti. Tudi novo odredbo na podlagi zakona o gasilstvu o velikosti gasilske službe upoštevajo le redka podjetja. Marsikje so razpustili poklicne gasilske enote in za požarno varnost raje pooblaščajo zunanje firme, kar ni enakovredno. Problematično je vzdrževanje električnih napeljav, strelovodov in drugih možnih virov za požare. Vrsto slabosti odkrivajo v šolah in vrtcih, ki jih nameravajo vse pregledati do konca leta. Ker je pomanjkljivo usposabljanje zaposlenih za varstvo pred požari in tudi doma ni vse po predpisih, je sreča, da ne zagori še večkrat.

Stojan Saje

V Prešernov gaj po lepi cesti

V sredo popoldne so v Kranju odprli 380 metrov dolg odsek prenovljene Gregorčičeve ulice, ki je mestno občino stala okrog 85 milijonov tolarjev.

Kranj - Potem ko je Mestna občina Kranj pred dvema letoma končala z obnovo in oblepavo Prešernovega gaja, je razlika med lepo urejenim parkom in Gregorčičeve ulico, po kateri vanj prihaja največ obiskovalcev, postala še bolj očitna. Ulica z načetim asfaltom, neurejenimi pločniki, odvodnjavanjem, parkiriščem, da je avto ponekod skoraj padel v luk-

njo - vse to Prešernovemu mestu nikakor ni bilo v ponos. Po letnini obnovi dela Žagarjeve ceste od Bleiweisove do prenovljenega križišča z Zoisovo in Gregorčičeve ulico pri sodišču pa so se v Cestnem podjetju Kranj po pogodbi z občino končno zagrizli tudi v razdrapano Gregorčičeve ulico. Ulica je bila v sredo popoldne, ko so jo uradno odprli in pre-

pustili prometu, resnično kot iz škatlice. 380 metrov dolg odsek od Slovenskega trga do križišča s C. Staneta Žagarja, ima na vozišču, ki ostaja enosmerno, svež, gladek asfalt, ob lev strani nekoliko ožji asfaltni pločnik, ob desni pa širšega, tlakovanega s kvalitetnimi granitnimi ploščami. Tudi robniki so granitni. Ob desni strani ulice so zarisana tudi parkirna

mesta, ki jih je sicer nekaj manj kot jih je bilo prej, pač v prid bolj urejeni in varnejši ulici, v katero so vgrajeni tudi vsi novi komunalni vodi. Nova je tudi javna razsvetljava, vhod v Prešernov gaj pa je končno dostopen velikega pensityvega imena. Kot je na slovenski otvoritvi dejal kranjski župan Mohor Bogataj, je prenova Gregorčičeve ulice mestno občino stala okrog 85 milijonov tolarjev. Trak na njej je prerezal skupaj z najstarejšim mestnim svetnikom Andrejem Babičem in direktorjem Cestnega podjetja Kranj Janezom Gradišarjem.

Helena Jelovčan,
foto: Gorazd Kavčič

380 m
2004
VBL LEASING
Vaš leasing.

GOSTILNA
S PRENOČIŠČI
IN PIVOVARNA
Marinšek Marjan s.p.,
Glavna c. 2, Naklo
tel.: 04 25 77 270

Vsako soboto živa glasba
Oblike, poročne zabave, praznovanja

Nova Slovenija protestno iz dvorane

Predstavitev proračunov za leto 2003 in 2004 je potekala brez poslancev Nove Slovenije, ki so zapustili dvorano, saj se jim predlagana predstavitev ni zdela zadostna.

Ljubljana - Novi poslovnik je znova razburil del poslancev državnega zбора, zlasti opozicijo. Po poslovniku državnega zбора morata predloge proračunov poslancem predstaviti predsednik vlade in minister za finance, ne pa tudi guverner Banke Slovenije in direktorja Zavoda za pokojninsko invalidsko zavarovanje in Zavoda za zdravstveno zavarovanje. V

Poslanci Nove Slovenije.

preteklosti se je to dogajalo, zadnja leta pa to ni več običaj. Opozicija je zahtevala, da pridejo na tokratno sejo tudi vodilni iz teh ustanov in poročajo in finančnem stanju blagajn in monetarni politiki, vendar je večina ta predlog zavrnila. Lahko pa jih na svoje seje povabijo delovna telesa državnice-

memorandumov za ti dve leti le na predstavitev predsednika vlade in ministra za finance brez drugih predstavitev in razprave.

Nova Slovenija se zavzema za celovito predstavitev javnih finančnih, saj je le to izhodišče za rešitev problema. Dokument, ki je bil predstavljen v državnem zboru,

vsebuje po mnenju stranke veliko besed in malo konkretnih rešitev. Fiskalna in monetarna politika morata biti usklajeni. Preveč se govori le o zniževanju inflacije, nihče pa ne pove, kako bomo to dosegli. "Imamo torej tri predloge in en sam žep, to je žep slovenskih davkoplaca-valcev," je dejal med drugim poslanec in predsednik Nove Slovenije dr. Andrej Bajuk.

Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek in minister za finance An-

ton Rop sta na predstavitev podarjala, da sta predloga proračunov za leti 2003 in 2004 realnejša in da prispevata k umirjanju inflacije. Razvoj države ne bo ogrožen, saj gre na področja, kjer je to potrebno, več denarja.

Premier je napovedal večja vlaganja v stanovanjsko gradnjo, ugodna izvozna in uvozna gibanja, cenovno politiko, ki bo nižala inflacijo, vlaganja v nova delovna mesta in zmanjševanje brezposelnosti, ki je že sedaj nižja kot v dr-

zavah, članicah Evropske unije. Predsednik vlade in finančni minister sta pred poslanci obetala

več denarja za zdravstvo in za vlaganja v bolnišnice in zdravstveno varstvo naselij, za lokalno samoupravo in za obrambo, kjer bo največji strošek priprava prehoda na poklicno vojsko. Z enakim tempom se bo nadaljevala tudi gradnja avtocest. Proračunska pričakovanja bosta manjša od enega odstotka, kar je sprejemljivo.

Na odborih brez dopolnil

V sredo se je v štirih delovnih telesih državnega zбора že začela razprava o predlogih proračunov za prihodnji dve leti. Sestali so se odbor za obrambo, odbor za delo, družino, socialno politiko in invalidne, odbor za notranjo politiko in komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Na predlogu proračunov so bile izrečene nekatere pripombe, vendar ni bilo sprejet nobeno dopolnilo, ki bi ga posredovali matičnemu delovnemu telesu, odboru za monetarno politiko in finance.

Jože Košnjek

Slovenija z osmimi pokrajinami

Včeraj je o uvajanju pokrajin v Sloveniji razpravljala tudi ustavna komisija državnega zбора. Med drugim naj bi spremenili tudi 143. člen ustave, sicer bo pokrajine težko ustanoviti.

Ljubljana - Ustavna komisija državnega zбора je začela odločati o predlogih za spremembu ustave. Dogovorila se je, da bo odločala po vrstnem redu vloženih predlogov za sprememb. Predlog je veliko. Nekatere je predlagala vlada, druge pa skupine poslancev. Prva je bila vložena pobuda za spremembu 143. člena Ustave, ki naj bi olajšal ustanavljanje pokrajin.

Pojavlja se več predlogov za število pokrajin. Nekateri jih predlagajo celo 24, drugi pa veliko manj. Največ strokovnjakov se nagaiba k ustanovitvi 8 pokrajin. Te naj bi bile osrednja slovenska pokrajina z Ljubljano, Primorska s središčem v Kopru, Gorenjska s središčem v Kranju, Goriška s središčem v Novi Gorici, Savinjska s središčem v Celju, Dolenjska s središčem v Novem mestu, Pomurska s središčem v Murski Soboti in Podravska s središčem v Mariboru. Po številu prebivalcev bi bil največja osrednja ljubljanska, saj naj bi imela okrog 600.000 prebivalcev, Goriška pa najmanj, okrog 120.000 prebivalcev. Na posvetovanju so strokovnjaki menili, da bi bila sprejemljiva še dva predloga. Po prvem naj

zanesljivo težave. Pojavljali se bodo kraji ali zaselki, ki ne bodo vključeni v nobeno od pokrajin. Kljub temu vladu računa, da bi prve volitve v vodstva pokrajin opravili že leta 2004.

Pojavlja se več predlogov za število pokrajin. Nekateri jih predlagajo celo 24, drugi pa veliko manj. Največ strokovnjakov se nagaiba k ustanovitvi 8 pokrajin. Te naj bi bile osrednja slovenska pokrajina z Ljubljano, Primorska s središčem v Kopru, Gorenjska s središčem v Kranju, Goriška s središčem v Novi Gorici, Savinjska s središčem v Celju, Dolenjska s središčem v Novem mestu, Pomurska s središčem v Murski Soboti in Podravska s središčem v Mariboru. Po številu prebivalcev bi bil največja osrednja ljubljanska, saj naj bi imela okrog 600.000 prebivalcev, Goriška pa najmanj, okrog 120.000 prebivalcev. Na posvetovanju so strokovnjaki menili, da bi bila sprejemljiva še dva predloga. Po prvem naj

Na Koroškem enoten slovenski časopis

Slovenski vestnik in Naš tednik se bosta združila v enoten časopis Slovencev na Koroškem. Pogovarjajo se tudi o razširjenosti radijskega programa za manjštine.

Celovec - Po desetletju prizadovanj, da bi obe osrednji organizaciji Slovencev na Koroškem, Zvezza slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev, začela skladnejše delovati, se je marsikaj tega uresničilo. Organizacije politično uspešno sodelujejo, kar spodbuja tudi Republika Slovenija, sedaj pa so dogovorjene osnove za sodelovanje na medijskem področju. Tako naj bi v začetku leta 2003 začel izhajati enoten časopis Slovencev na Koroškem. Naš tednik, ki ga izdaja Narodni svet, in Slovenski vestnik, ki ga izdaja Zvezza slovenskih organizacij, bosta prenehala izhajati, zaposleni pa bodo združili moči v novi medijski hiši Slo Media. Vsaka od organizacij ima 50-odstotni lastniški delež. Slovenski vestnik je začel izhajati leta 1946, naš tednik pa leta 1949.

Franc Jožef Smrtnik iz Kort (levo) in dr. Matevž Grilc, nekdanji predsednik Narodnega sveta, sta zagovorniki enotnega delovanja Slovencev in njihovih organizacij.

Razširitev manjšinskih programov obljubljajo tudi na ORF. Na eni od frekvenc naj bi potekal celodnevni slovenski program, na drugi pa program ostalih priznanih manjšin v Avstriji. Manjšinski Radio dva, ki sta ga sestavljali slovenski postaji Korotan in Agora, naj bi utihnil, vendar se pogajajo o nadaljevanju oddajanja. Slovenci na Štajerskem nima svoje postaje, zato so odvisni od koroškega slovenskega programa.

J.K.

Naročite Gorenjski glas!

Gorenjski glas je največji časopis na Gorenjskem, izhaja ob torkih in petkih. Naročniki vsak mesec brezplačno dobijo prilog Gregor, ob koncu leta letopis s koledarjem in z bogato vsebino. Na območju posameznih občin izdajamo priloge Kranjčanka, Ločanka, Jesenice, občinske novice, Zgornjesavč, Bohinjske novice, Sočeve, Novice izpod Kravca, Preddvorska cajna, Jurij in Sitar, ki jih bralci in bralci prav tako dobijo zastonj.

Gorenjski glas se vam najbolj splača naročiti v začetku oktobra. Do konca leta ga boste prejimali zastonj in dobili še letopis. Prvo položnico vam bomo poslali šele februarja. Pri Gorenjskem glasu namreč naročnino zaračunavamo vsake tri mesece, novi naročnik pa časopis v prvem trimesecu dobti zastonj.

Naročite Gorenjski glas že danes, ko se vam to najbolj splača. Izpolnjeno naročilico nam pošljite na naslov: Gorenjski glas, časopisno podjetje, d.o.o., Kranj, Zoisova 1, 4000 Kranj.

NAROČAM GORENJSKI GLAS za najmanj eno leto

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Podpis: _____

Vaše naročilo velja za najmanj eno leto.

Če po enem letu Gorenjskega glasa ne boste pisorno odpovedali, vam bomo naročniško razmerje podaljšali za nedoločen čas.

Minister Rupel o zunanji politiki

Ljubljana - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je v sredo predstavil izhodišča slovenske zunanje politike pred vključitvijo v Evropsko unijo in predvidoma tudi v Nato. Slovenska zunanjina politika se bo uredila na osnovi pred leti sprejetih izhodišč, ki jim bodo dodani nekateri novi elementi. Dokument z naslovom Primerarna zunanjina politika je razdeljen na 12 poglavij, v katerem je podrobno obdelana politika do jugovzhodne in vzhodne Evrope, do Evropske unije in Nata, do sosedov, regionalnega sodelovanja, mednarodnega kriminala, skrb za Slovence po svetu in organiziranosti konzularne in diplomatske mreže. Posebej pomembna je odločitev, da se bodo diplomatska in konzularna predstavninstva v prihodnje bolj ukvarjala z zadevami Evropske unije in gospodarskim sodelovanjem, kar je bil pogost očitek gospodarstvenikov politikom. Minister dr. Dimitrij Rupel je povedal, da je vlada dokument že potrdila, o njem pa bo razpravljal še odbor za mednarodne odnose državnega zborja. J.K.

Zahvala predsednikom krajevnih svetov

Kranj - V dvorani mestne občine Kranj so se v sredo popoldne srečali predsedniki svetov 25 krajevnih skupnosti. Ob tej priložnosti se jim je župan Mohor Bogataj zahvalil za šestletno delo, ki so ga ljubiteljsko in dokaj uspešno opravili v prid "svojih" krajev. 10. novembra bodo namreč Kranjčani na predsedniških in lokalnih volitvah izbirali tudi nove člane za svete krajevnih skupnosti - prvič po preoblikovanju občin tudi v Hrastju, ki se vrača v kranjsko občino kot 26. krajevnu skupnost.

Za 22. oktober je na Brdu napovedano tudi srečanje vseh članov svetov krajevnih skupnosti, ki se jim končuje šestletni mandat. H.J.

Delegacija črnogorskega UNICEF na Gorenjskem

Kranj - Devetčlanska delegacija Unicefa iz Črne gore, ki jo vodi poslovnik ministra za zdravje dr. Dragan Laušević, v njej pa je tudi vodja Unicefovega urada iz Podgorice dr. Rajko Strahinja, se že od ponedeljka mudi v Sloveniji. V sredo so obiskali tudi Gorenjsko. Ker delegacijo sestavljajo zlati pediatri, nevrologi in fiziatri iz zdravstvenih ustanov v Črni gori, so jih najbolj zanimali zdravstvene ustanove. Obiskali so razvojno ambulanto in dispanzer Zdravstvenega doma v Kranju, kranjsko porodnišnico in popoldne še kombinirani vrtec. Danes si delegacija ogleduje Klinični center v Ljubljani, in sicer oddelka za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo ter perinatologijo. D.Z.

Ni spodbude za mlade raziskovalce

Na regijskem srečanju mladih raziskovalcev v Kranju so maja med 26 nalogami 71 osnovnošolcev štirim prisodili najboljšo oceno.

Kranj - Lastovke na Jezerskem Primož Šenka z osnovne šole v Preddvoru, Opazovanje vremena v Krizah Davida Ahaziča, Jurija Ziblerja in Rolanda Kopača iz osnovne šole v Krizah, Pomniki naše preteklosti Urške Kriznar, Nine Rakovec in Ane Šetina iz osnovne šole v Stražišču ter Igra barv in svetlobe Nine Velikanje, Lee Pfajfar in Nejc Pavlin iz osnovne šole Simona Jenka v Kranju so dosegla prva mesta. Skupaj z mentorji so mladi raziskovalci v naloge vložili skoraj vse šolsko leto. Ni pa nobenih nagrad, ki bi jih motivirale za njihov trud, raziskovalci z Jenkove šole so namesto tega doživeli pravi hladni tuš.

Pred kratkim smo obiskali raziskovalce z dveh osnovnih šol. Lani še osmošolke Nina, Urška in Ana iz osnovne šole Stražišče so pod mentorstvom Ade Mozetič raziskovalce znamenja, spomenike in obeležja v Stražišču. Ob tisočletnici Stražišča so se nameč odločiti popisati vsa znamenja na tem območju, ki pričajo o življ-

nju prednikov. Najstarejša so srednjevška kužna znamenja, križi in kapelice, prelomnico predstavlja spomenik žrtvam prve svetovne vojne, drugi vključujejo spomenike, spominske plošče in obeležja iz druge svetovne vojne. V šolskem programu v okviru domovinske vzgoje manjka vsebin, ki bi vzgajale k ljubezni in pove-

zanosti z domačim krajem, meni mentorica Ada Mozetič, ki se je odločila z novo skupino letos nadaljevati raziskovalno nalogu. Njen končni rezultat naj bi bila učna pot po Stražišču, izdali bi tudi zloženko, ki bi jo izdali novembra ob krajevnem prazniku in tisočletnici domačega kraja. Vsebina letošnje naloge se ujemata z razpisom UNESCA na temo mlađi in odnos do kulturne dediščine. Lanska naloga je izšla v lični knjižici (zaradi pomanjkanja denarja žal le v petih izvodih) in so bili nanjo vsi zelo ponosni. Posebej počaščeni so bili borce, ki so knjizico že sčetno dobili na mizo ob svojem občnem zboru, v njej pa so bili zajeti tudi spomeniki obdobja, ki ga še pomnijo. Raziskovalke so imele pri zbiranju gradiva na voljo veliko dobrih virov, med drugim tudi dnevnik zanimive Stražiščanke Minke Mrak, oglašili pa so se tudi pri domačinih, ki so prava zakladnica zgodovinskega znanja. Eden od njih je tudi Mirko Kriznar, o stražiški graščini pa je veliko vedela povedati babica Ane Šetina. Mlade raziskovalke so se s prvim mestom na regijskem tekmovanju uvrstile tudi na državno, ki je bilo junija v Murski Soboti. Toda niso se že zele odpovedati končnemu izletu v osmem razredu, zato so jih v Murski Soboti nadomestile tri naslednice. Lina Gantar, Nina Pogačnik in Katarina Oblak so imele kar malo težav pri predstavljanju naloge, za katero pa so na-

posled doobile bronasto priznanje. Lina je bronasti kipec potem izročila Ani Šetinai, saj je na projektu delala več kot po letu in si ga je po njenem resnično zaslužila.

Dekleta iz Stražišča so se s prvim mestom uvrstila vsaj na državno tekmovanje in tam dosegla visoko uvrstitev, kar jih vsaj moralno motivira za naprej. Skupina raziskovalcev z Osnovne šole Simona Jenka v Kranju, ki na različna tekmovanja vsako leto kandidira z več nalogami, pa je klub prvemu mestu ostala na cedilu. Toda začnimo na začetku. Za področje fizike in astronomije so pripravili nalogu Igra barv in svetlobe. Sedaj že gimnaziji Nina Velikanje, Nejc Pavlin in Lea Pfajfar so že zeleli prikazati nastaneke barv, njihovo raznolikost, pridobivanje, vpliv barv na okolje in človekovo počutje. Zanimala jih je tudi njihova uporabnost, kar so prikazali z različnimi tehnikami. Ugotavljaljali so fizične zakonitosti svetlobe, naredili so mavrico, ugotavljaljali, kako barve zaznavajo živali, s kromatografijo so spoznali barvila v črnih, nato pa so sestavili še test, s katerim so ugotavljaljali razlike v vidnem zaznavanju četrtošolcev in sedmošolcev. Naloga se je dotikal tako fizike kot področja umetniškega ustvarjanja, zato je bila za skupino še posebej zanimiva. Pod mentorstvom Irene Pavlin in Mateje Sajovic so zelo uživali pri raziskovanju in se tudi veliko naučili. Njihova naloga je na regij-

Lanski raziskovalni team z Jenkove šole.

skem tekmovanju dosegla prvo mesto, komisija jo je zelo pohvalila in ocenila stoddstotno. Mladi raziskovalci so pričakovali, da bodo povabljeni na državno tekmovanje. Toda na povabilo so zmanjčakali, prav tako niso dobili nobenega obvestila, da niso uvrščeni naprej in utemeljitive, zakaj tako. Merila za uvrstitev na državno tekmovanje določa Zveza organizacij za tehnično kulturo in nanjo sta se mentorici obrnili po pojasnilu, zakaj so njihovo na regijskem srečanju prouvrsčeno nalogo prezrli. Dobili so odgovor, da se ne državno tekmovanje uvrsti le šest nalog, oni pa so imeli smolo, da so bili sedmi s stoddstotno oceno. Pa bi z malce grekobike pogolnili tudi to pojasnilo, če bi od organizatorjev vsaj dobi-

li pismo odgovor, namesto da so jih čisto ignorirali. Za nameček pa jim je sodelavka te organizacije navrgla še nauk, češ naj se otroci že zgodaj navadijo, da se v življenu dogajajo krivice. Mladi, ki so v raziskovanje vložili trud celega šolskega leta, gredo sedaj z izkušnjo več naprej, "potolaženi" z ironičnim naukom, medtem ko je pri mentorjih motivacija zelo padla. Če so lani ta čas na raziskovalno srečanje prijavili štiri naloge, letos prav zaradi omalovaženja odnosa do šolskega raziskovanja (še) niso nobene.

Robert Bertoneelj s Srednje elektro in strojne šole Kranj, ki vsako leto organizira regijsko srečanje in koordinira tekmovanje, pravi, da na merila Zvezze organizacij za tehnično kulturo žal nimajo vpliva. Osnovne šole so v regijsko tekmovanje vključene šele drugo leto, zato je tu še marsikaj nedorečenega, kar pa bodo skušali urediti. Sicer pa je tudi organizatorjem gorenjskega srečanja žal, da mladim raziskovalcem ne morejo zagotoviti več kot le moralna priznanja in malico na tekmovanju. Manjka nameč denarja, iščejo ga pri donatorjih, med katerimi sta največja Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije in Mestna občina Kranj, v večini drugih gorenjskih občin pa za tovrstno spodbujanje znanja nimajo pravega posluha.

Danica Zavrl Žlebir

Raziskovalke s šole v Stražišču z mentorico.

Najmlajša postaja, izkušeni reševalci

Na Jezerskem so pred desetletjem ustanovili samostojno postajo Gorske reševalne službe Slovenije, v kateri je danes 17 aktivnih reševalcev. Od leta 1997 jih vodi Drejc Karničar.

Zgornje Jezersko - V Češki koči so minulo soboto proslavili 10-letnico dela postaje GRS Jezersko. Tam so se spomnili pomembnih dogodkov iz zgodovine reševalne dejavnosti, ki ima pod Grintovci še daljšo preteklost. Priznanja za sodelovanje s postajo sta si prislužila poleg občine Jezersko dva reševalca. Podelili so tudi pohvali za pomoč pri izgradnji novega zavetišča ob koči.

Ob mednarodnem letu gora in 90-letnici slovenskega gorskega reševanja slavi prvi okrogli jubilej najmlajša postaja GRS v Sloveniji. Pred desetletjem so se nameč zbrali v hotelu Planinka jezerski alpinisti, ki so ustanovili samostojno postajo GRS Jezersko. Korenine reševalne dejavnosti v tem krajtu pa segajo precej dalj v preteklost, prav na začetek naše gorske reševalne službe.

Že leta 1913 so organizirali na Jezerskem veliko reševalno odpravo. V reševanje mladega Janka Petriča, ki je padel z grebena Rinka - Skuta, se je vključilo več kot 20 reševalcev iz Savinjske doline in z Jezerskega. Do leta 1920 je reševalno delo vodil **Jernej Krč**, prvi gorski vodnik in

dolgoletni oskrbnik Češke koče. Pozneje je to skrb prevzel **Vinko Tepina, starejši**. Poleg njega so bili leta 1940 na seznamu reševalnega moštva Franc Prelesnik, Franc Polajnar, Ivan Nahtigal, Ferdinand Skuber in Franc Štern. Leta 1947 je začela centrala z Ježenic preko baze v Kranju opremljati tudi reševalce na Jezerskem. Tam so naslednje leto ustanovili Planinsko društvo, alpinistični odsek in reševalno skupino. Alpinizem in reševanje je vodil **Pavle Kemperle**, ki je prišel službovat na Jezersko. Zal je po njegovem odhodu razpadlo občavno moštvo, v katerem so bili Murovec, Štern, brata Karničar in Košir, Šinkovec, Volc, Justin in drugi. Ostal je Andrej Karničar.

Ob uspehih tudi tragedije

Luka Karničar, Franc Zadnikar, Andrej Karničar, Peter Sušnik, Izidor Karničar, Janez Smrtnik, Jakob Šenk, Rihard Murn, Dane Jagodic, Davo Karničar, Drejc Karničar, Tone Karničar, Milan Šenk, Irma Šenk, Darja Eržen in Jože Žvokelj. Pozneje so se pridružili še Janez Krč, Janko Rebolj, Gregor Muri, Rok Teul in Miha Kuhar. Danes je v postaji 17 aktivnih reševalcev, med katerimi imajo dva inštruktorja in dva reševalca-letalca ter zdravnicu; slednji je letos priskočil na pomoč še dr. Jurij Gorjanc iz postaje GRS Prevalje.

"Največja tragedija za našo postajo je bila nesreča petih gorskih reševalcev pri usposabljanju za delo s helikopterjem na Okrešljini,

Drejc in Davo Karničar sta se izkazala tudi z več imenitnimi dosežki na slovenskih himalajskih odpravah.

leta 1992. So jezerski reševalci odločili za samostojno postajo. Prvi načelnik postaje je postal **Luka Karničar**. Ob njem so bili v moštvu Rado Markič.

Povečini gre za poletna reševanja v severnih ostenjih Grintovcev, pri katerih nam pogosto priskočijo na pomoč pripadniki Letalske enote policije ali Slovenske vojske s helikopterji. Postaja pokriva področje ob državni meji od Jezerskega sedla do Košute, reševalci-letalci pa sodelujejo tudi pri dežurstvih v poletni sezoni na Brniku. Pri vzgoji pomagamo zlasti mladinskim in alpinističnemu odseku PD Jezersko, pri vodenju izletov sodelujemo z domačo šolo in OŠ Preddvor, veliko preventivnega dela med planinci pa opravimo v Češki koči. Vsak član namenit za razno delo v GRS od 30 do 50 dni na leto. Letos smo za jubilej organizirali skupno vajo v Dolski škrbini, na kateri se je poleti zbralo

45 reševalcev iz Kranja, Kamnika, Tržiča in Jezerskega. Veliko časa, kar 1136 ur prostovoljnega dela, pa smo vložili v izgradnjo zavetišča ob Češki koči. Stavba je pod streho, zato smo jo simbolično odprli med slovesnostjo ob 10-letnici ustanovitve postaje 12. oktobra," je povedal **Drejc Karničar**, načelnik postaje GRS Jezersko.

Za svečano vzdušje v Češki koči so poskrbeli ženski orkester Korotan in kvartet Jutro. Kot se je praznik zavrtljil zvestim sodelavcem. Priznanja postaje GRS Jezersko so prejeli častni član Jože Žvokelj, prejšnji načelnik GRS Slovenije Dušan Polajnar in občina Jezersko. Zahvali sta dobila Marko Šenk in Jure Šavs za pomoč pri postavitvi zavetišča. Dokončna ureditev zavetišča bo ob reševalnem delu ena od prednostnih nalog postaje v prihodnjem letu. Ker imajo med okrog 300 članov Planinskega društva Jezersko obetavne mlade kandidate, se ni batiti za obstoj njihove postaje GRS.

Stojan Saje

Člani postaje GRS Jezersko med lanskim iskanjem alpinista iz Celja, ki ga je zasul kamnit plaz v ostenju Bab.

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica

Marija Volčjak

Namestnika odgovorne urednice

Jože Košnjek, Cvetko Zaplotnik

Uredništvo

novinarji - uredniki:

Boštjan Bogataj, Helena Jelovčan,

Katja Dolenec, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peterhel, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik,

Cvetko Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir,

Andrej Žalar, Štefan Žargi;

stalni sodelavci Matjaž Gregorič,

Renata Škrjanc, Simon Šubic

fotografija

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

lektoriranje

Marjeta Vozlič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771981 pri Uradu RS za intelektualno lastnino.

Gorenjski glas je poletni, izhaja ob torčki in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov.

Redna priloga naročniških izvodov zadnji torek v mesecu je Gregor. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Pravila za tisk: Media Art, Kranj / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13 / E-mail: info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon: 04/201-42-47 sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradna ure: vsak dan od 7. do 15. ure, sreda do 17. ure. Naročnine: trimesečni obračun - individualni naročniki (fizične osebe - občani) imajo 20 % popusta. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA predika; odpoved velja od zadnjega naslednjega obračunskega obdobja. Za tujino: letna naročnina 80 evrov. Oglašne storitve: po ceniku. DDV po stopnji 8,5 % v času časopisa / **CENA IZVODA:** 240 SIT (14 HRK za prodajo na Hrvaskem).

V tujih jezikih o kulturi in tradiciji

Gimnazija Škofja Loka že drugo leto gosti dijake in dijakinje slovenskih šol na recitalu tujih jezikov. Predstavitev danes v Kristalni dvorani v Škofji Loki.

Škofja Loka - Organizacijo so tudi tokrat prevzeli strokovni aktivi profesorjev tujih jezikov z dijaki in dijakinji na šolah, ki so povezane v mrežo UNWESCO projektnih šol Slovenije. Del letosnjih aktivnosti so šole pri pouku tujih jezikov namenile mednarodnemu letu gora in mednarodnemu letu kulturne dediščine.

Tematika mednarodnega leta gora naj bi obsegala čim več različnih pogledov na temo gora, življenja v gorah, ljudi in posebnost njihovega življenskega okolja. Dijaki in dijakinje slovenskih srednjih šol so se lotili tudi ekoloških problemov, nacionalnih parkov, vodnih virov, pohodništva in turizma ter vseh področij, ki so ve-

zani na tematiko gor. Že ob 10. uri bo danes svečano odprtje, z navorom ravnatelja prof. Marjana Luževiča, sodelovala pa bosta tudi predsednik Planinskega društva Škofja Loka Jože Stanonik in koordinator Unescovih dejavnosti prof. Jože Bogataj. Slednji nam je povedal: "Po odprtju si bomo skupaj ogledali staro mestno jedro, ob

17. uri pa sledi recital v tujih jezikih v Kristalni dvorani v Škofji Loki. Dijaki in dijakinje iz vse Slovenije se bodo predstavili z besedo in pesmijo v angleškem, francoskem, nemškem, latinskem in španskem jeziku. Vse na temo mednarodnega leta gora."

Gimnazija Škofja Loka sodeluje z Gimnazijo Himmelv z Dansko. Tokrat se Danci ne bodo prišli v Škofjo Loko, vendar pa pa se bodo recitalu pridružili prek interneta in povedali svoja razmišljjanja o gorah. K projektu so organizatorji povabili tudi najmlajše,

ki pa tujih jezikov še ne obvladajo. Zato so ustvarjali na papir in tako prenesli svoje občutke o gorah. Njihove risbe bodo razstavljeni tako v Gimnazijo kot v Kristalni dvorani. Boštjan Bogataj

Nova svetovalna pisarna v Podlubniku

Učenci rednih šol s posebnimi potrebami dobili svetovalno pisarno v Podlubniku. Odprta bo vsako sredo med 15. in 17. uro.

Škofja Loka - Šolsko leto 2002/2003 je leto otroka s posebnimi potrebami. Tako v lokalnem okolju, kot tudi na državni ravni, se bodo odvijali pomembni dogodki za otroke s posebnimi potrebami. V tem šolskem letu se bo začela pripravljati prenova programov za otroke in odrasle s posebnimi potrebami.

Namen prenove je zagotoviti vključevanje vseh otrok v šolsko sistema, vendar ne vključevanje vseh otrok v enakem obsegu. Program je zagotoviti vsejšnje potrebe, da tudi tisti, ki imajo posebne potrebe, ne bi ostali izven sistema. Slabši kvalificirani delavci so postavljeni vedno bolj na rob, saj trd od delovne sile zahteva čim več produktivnosti, in se tako prvi težje prilagodijo novim zahtevam in pogojem ter fizično in psihično prenesajo negativne posledice nepristnosti sprememb. V sklopu tega se bo Osnovna šola Jela Janežiča (za učence s posebnimi potrebami) vključila v svetovalno delo v občini Škofja Loka. Vsako sredo med 15. in 17. uro bo v prostorih Krajevne skupnosti Podlubnik - Stara Loka nudena brezplačna pomoč učencem rednih šol, ki imajo težave pri opisovanju, branju, osvajaju osnovnih matematičnih pojmov in podobno. Osnovna šola Jela Janežiča bo ponudila profesionalno

svetovanje bivšim učencem šole s prilagojenim programom. Svetovanje bo potekalo v obliki pogovorov z absolventi in njihovimi družinami, spodbujanja k iskanju zaposlitve in nudenju opore pri opravilih v zvezi z iskanjem službe.

Program financira ustanoviteljica Občina Škofja Loka, Krajevna skupnost Podlubnik - Stara Loka pa bo nudila svoje prostore brezplačno. B.B.

Spomladi že vpis v višjo šolo

Kranjska zasebna poklicno-tehnična šola EDC, ki izobražuje za poklice v gradbeništvu in komunalni, bo imela prihodnje leto tudi višješolski program.

Kranj - Potem ko je postal jasno, da v Kranju javne višje šole še nekaj časa ne bo, je preostala možnost višješolskega šolanja za poklice v gradbeništvu in komunalni v okviru zasebne šole. Priložnost je izkoristil EDC Kranj, ki za te poklice izobražuje že na poklicno-tehnični ravni. Za šolanje na višji stopnji je veliko zanimanja, pravi direktorica centra Darinka Rakovec, saj gre za izredno zaposljive poklice. EDC Višja strokovna šola bo predlagala 60 vpisnih mest v program gradbeništvo in 30 v program komunalna. Dva višješolska programa za Kranj in Gorenjsko veliko pomenita, saj se študentom ne bo več treba voziti v Ljubljano, Celje ali Novo mesto kot doslej.

EDC Kranj je morala izpolniti vrsto zahtevnih pogojev za pridobitev predlaganih programov. Elaborat za višjo šolo pripravlja že od leta 1998, ko je mestno občino Kranj obiskal minister Gaber, zelen luč za ustanovitev šole pa dobita junija lani s formiranjem predavateljskega zborna. Kot pravi Darinka Rakovec, je postopek imenovanja pred strokovno komisijo zelo zahteven, trajal pa je kar dobro leto, ker je šlo za dva programa. Septembra letos pa je mi-

nistrica za šolstvo, znanost in šport imenovala komisijo za pregled izpolnjevanja kadrovskih in materialnih pogojev za začetek dela višje strokovne šole v Kranju. Komisija si je šolo ogledala in izdala zapisnik o postopku vpisa. Slednji bo potekal čez centralno državno vpisno službo in bo enoten tako za javne kot zasebne šole. Februarja izide publikacija o vpisu, v njej pa bosta razpisana tudi oba programa kranjske višje strokovne šole. Prejšnji teden se je

zprvič sestal 19-članski predavateljski zbor EDC Višje strokovne šole iz Kranja.

uvršča med 30 višjih šol v Sloveniji, med katerimi je tudi veliko zasebnih, edina javna višja šola na Gorenjskem pa je še vedno Višja šola za gostinstvo in turizem na Bledu.

Danica Zavrl Žlebir,
foto: Gorazd Kavčič

Franci Gašperlin

V spomin
Franci Gašperlin
Visoki vrhovi in brezdanja brezna, gladke stene in zaledenele poči, so ga že zelo zgodaj zvabili v svoje kraljestvo. Vso njemu značilno zaganostjo se jim je zapisal in se goreče predal avanturam, ki so mu jih nudile gore. Že leta 1948 ga najdemo med udeleženci letnega plezalnega tečaja na Vršiču. Vzporedno z njegovo gorenčnostjo obiskovanja gora je hitro spoznal, da je za boljše delo in uresničevanje višjih ciljev potrebna tudi organizacijska dejavnost, ki se ji ni izmikal in kmalu postal eden od pomembnih členov pri pionirskem organiziranju alpinistične in reševalske aktivnosti v Kranju po drugi svetovni vojni. V teh prvih začetkih po vojni, za katere je bilo značilno po manjkanje tako alpinistične opreme kot vseh drugih možnosti za gojenje alpinizma, ga najdemo med tistimi, ki so z novimi idejami zbirali sredstva za prepotrebno opremo in izgradnjo najnujnejših zavetišč. To so bila leta, ko so v Iskri, kjer je bil zaposlen nastajali cepini, reševalna oprema, klini, to so bila leta, ko je bil zgrajen bivak pod Kočno. Franci je v petdesetih letih vodil alpinistični odsek, od leta 1962 do 1964 pa postaja GRS. Mlajši se ga spominjam kot dolgoletnega tajnika postaje, ki je pedantno opravljal tajniške posle in dajal takt delu postaje.

V povoju letih, ko se je vsa alpinistična dejavnost odvijala v takratni Jugoslaviji, so bili odhodi v tujino že pravi podvig. Priprave so bile dolgotrajne, obiski tujine le redki. Leta 1958 se je Franciju izpolnila velika želja. Bil je med člani odprave v Centralne Alpe, ki je delovala v Walških Alpah (Matterhorn) in pogorju Mont Blanc. V naslednjih letih je načrtoval Kavkaz, toda služba in družinske obveznosti so mu preprečile uresničitev sanj. V zameno se je posvetil reševalskemu delu in vodenju postaje GRS, ki ga je končal z dolgoletnim tajnikovanjem.

Njegova dejavnost in prizadevanja so bila leta 1962 nagrjeta z zlatom značkom Planinske zveze Jugoslavije, leta 1974 je prejel srebrni znak Planinske zveze Slovenije, leta 1975 častni znak GRS Slovenije in lani zlati znak Planinske zveze Slovenije.

Franci si je kot alpinist in reševalce pridobil ugled v svoji Iskri in ga s pridom uporabljal za pomoč. V naših sрcih bo ostal večno zapisan zaradi svoje nesebične pripravljenosti svetovati in pomagati; komurkoli in kadarkoli. S prav posebno ognjevitostjo si je prizadeval za mlade alpiniste, ki so bili potrebeni pomoči na delovnem mestu, da so lahko uresničili svoje alpinistične cilje. "Bomo že uredili," je toljal zaskrbljene mladce, ki jim je primanjkovalo dopusta, gore pa so bile tako vabljive.

Nikoli ne bomo vedeli, ali je bil Franci popolnoma zadovoljen s svojo življenjsko potjo z vsemi razpotaji, na katere je naletel. Za trdno pa vemo, da je del njegove prehodne poti vtikan v kranjski alpinizem, v kranjsko gorsko reševanje, na ta del smo ponosni in mu zanj hvaljeni. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

V imenu Planinskega društva Kranj in postaje GRS Kranj izrekam globoko sožalje njegovim svojcem in najbližnjim.

Olimpijska stipendija tudi Anji Čarman

Ljubljana - Ob dnevu Olimpijskega komiteja Slovenije so na posebni prireditvi v ljubljanskem Grand hotelu Union podelili stipendije osmim perspektivnim športnikom, ki se pripravljajo na nastop na olimpijskih igrah v Atenah leta 2004. Stipendije so dobili kanuista na divjih vodah Dejan Kralj in Miha Terdič, judoistke Raša Sraka, Urška Žolnir in Petra Nareks, telovadec Mitja Petkovšek ter plavalca Anja Čarman in Blaž Medvešek. Stipendije so namenjene vrhunskim športnikom mednarodnega nivoja olimpijskih športnih panog, ki imajo potencialne možnosti uvrstitev v finale na olimpijskih igrah v Atenah. Posebno zaupanje si je prislužila odlična gorenjska plavalka, sicer dijakinja Škofjeloške gimnazije, Anja Čarman (Merit Triglav Kranj) z Godešiča, saj ji je Mednarodni olimpijski komite ponudil tudi možnost šolanja in treningov v priznanim športnem centru Bolles High School v Jacksonville na Floridi v ZDA.

V.S.

Prvič se je sestal predavateljski zbor EDC Višje strokovne šole iz Kranja.

RAZPIS PROSTIH DELOVNIH MEST

1. UČITELJ SLOVENSKEGA JEZIKA

- za določen čas, do vrnitve delavke z bolniške odsotnosti ali do 31. 7. 2003
- s polovičnim delovnim časom

2. UČITELJ RAZREDNEGA POUKA

na podružnični OŠ Boh. Bela
- za določen čas, od 1. 12. 2002 do 31. 7. 2003
- s polnim delovnim časom

3. UČITELJ NEMŠKEGA JEZIKA

- za določen čas od 6. 1. 2003 do 31. 7. 2003
- s polovičnim delovnim časom

Kandidati morajo izpolnjevati z zakonom in predpisi zahtevano izobrazbo.

Prošnjo z dokazili pošljite v roku osmih dni po objavi na naslov OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled, Seliška c. 3, 4260 Bled.

Kandidati bodo o izboru pismeno obveščeni v zakonitem roku.

Osnovna šola
prof. dr. JOSIPA PLEMLJA
Seliška 3, 4260 BLED
tel.: 04/5780 620
fax: 04/5780 640
e-mail: osbled@s5.net

RAZPIS PROSTIH DELOVNIH MEST

1. UČITELJ SLOVENSKEGA JEZIKA

- za določen čas, do vrnitve delavke z bolniške odsotnosti ali do 31. 7. 2003

- s polovičnim delovnim časom

2. UČITELJ RAZREDNEGA POUKA

na podružnični OŠ Boh. Bela

- za določen čas, od 1. 12. 2002 do 31. 7. 2003

- s polovičnim delovnim časom

3. UČITELJ NEMŠKEGA JEZIKA

- za določen čas od 6. 1. 2003 do 31. 7. 2003

- s polovičnim delovnim časom

Kandidati morajo izpolnjevati z zakonom in predpisi zahtevano izobrazbo.

Prošnjo z dokazili pošljite v roku osmih dni po objavi na naslov OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled, Seliška c. 3, 4260 Bled.

Kandidati bodo o izboru pismeno obveščeni v zakonitem roku.

Letos denar raje za Belsko cesto

Občinski svet v Preddvoru je obravnaval dva pomembna tematska sklopa, komunalnega in proračunskega.

Preddvor - Komunala Kranj je na svojem krožnem obhodu po občinah tudi v Preddvoru predstavila projekt komunikacije s širšo javnostjo. S to temo so na občinskem svetu povezali še odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki in o izvajjanju obvezne lokalne javne službe ter odlok o varstvu pitne vode na svojem območju. Navzočnost predstavnika Komunale Romana Udirja pa so izkoristili zato, da je občanom, ki imajo probleme s pitno vodo, pojasnil, kakšne so možnosti za odpravo teh težav.

Ob odloku o varstvu virov pitne vode se je razvila polemika med predstavnikom občine in komunalo. Slednji je dejal, da je občina odlok mora imeti, zanj je odgovoren župan, predstavnik občine pa, da takšen odlok nima pravne podlage. Po razpravi je obveljal predlog Boruta Gradiščarja iz občine Preddvor, ki je menil, da je obravnavana osnutka nesmiselna. Odločili pa so se, da glede na določbe zakona o vodah in urbanističnega

planiranja v občini za kompleksno obravnavo pripravijo strokovno gradivo, ki naj služi razpravi o problematiki celotne vodooskrbe v občini, možnim in predvidenim rezervatom vodnih virov in njihovemu vplivu na življenje in delo občanov ter za potrebe urbanističnega planiranja in razvoja. Na predstavnika Komunale so se v vprašanjem, kako bi lahko uredili težave z vodo, so se obrnili prebivalci "visoke cone" iz Tupalič.

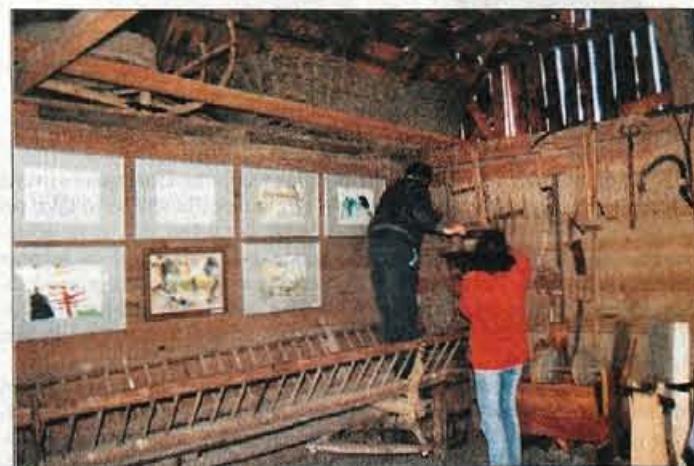
Govorili so tudi o realizaciji proračuna za leto 2002 in sprejeli rebalans. Največja postavka letosnjega proračuna je naložba v daljnško ogrevanje na lesno biom-

so, zaradi katere predvorski proračun letos znaša 1.075.563.000 tolarjev. Kot poroča župan Miran zadnikar, sta država in Phare že nakazala dve tretjini nepovratnih sredstev za ta namen, v naslednjih dveh mesecih bodo še preostali del sredstev, ki bodo pokrila naložbo v kotlovnico. Sicer pa je bil sredi oktobra rok za dokončanje kotlovnice. Proračun za leto 2002 je uravnotezen, smo slišali na seji občinskega sveta. Realizirana pa ne bodo predvidena sredstva za osnovno šolo, s katerimi so namevali preurediti šolske kletne prostore v učilnici, s čimer bi odpriali dvoizmenski pouk. Denar gre namesto tega v dokončanje Belske ceste, da se tamkajšnja naložba zapre in se obveznosti ne prenasajo v naslednje leto. V šolo pa bodo vlagali prihodnje leto, ko bodo s potrdilom naložbe s strani ministrstva za finance lahko računali tudi na tretjino državnih sredstev. Problem izmen so letos sicer odpravili, ko so uredili učilnico v nekdanjem hišniškem stanovanju. Prihodnja investicija v šolo, ki naj bi jo nadgradili za eno nadstropje, pa je namenjena devetletki. Vse kaže, da bodo ukvarjanje s to veliko naložbo prepustili novemu županu in občinskemu svetu.

Danica Zavrl Žlebir

Likovna kolonija pod Studorom

Na pobudo više kustodinje muzejev v Bohinju Mije Ogrin smo se v Gorenjskem muzeju Kranj odločili, da v poletnih počitniških dneh organiziramo pod Studorom likovno kolonijo, v katero bi bili vključeni vsi ljubitelji likovnega izražanja, brez kakršnihkoli omejitve. Glavni namen kolonije je bil poprestitev turistične ponudbe v Bohinju, v prisnem gorenjskem okolju, ki je že samo po sebi obdarovano z naravno lepoto zelenja, gora in značilne bohinjske arhitekture. Kolonijo je vodila akademika slikarka, mag. Irena Jeras Dimovska, sicer restavratorka v Gorenjskem muzeju. Načini umetniškega izražanja so potekali v tehnikah risbe, akvarela, gvaša in tempere. Naša želja je bila, da bi udeleženci na papir preili svoje občutjenje in dojemanje čudovite bohinjske pokrajine; od Studora do Vogla, Sv. Janeza in Bohinjskega jezera do bohinjskih kozolcev.

Kolonija je potekala 20. in 21. avgusta v popoldanskem času, finančno pa jo je podprla Občina Bohinj. Devet udeležencev je bilo na koncu zadovoljni z ustvarjenim in s samimi srečanjem. Nekateri so želeli več časa za ustvarjanje, drugim je uspelo delo dokončati; medsebojno spoznavanje in nabiranje novih umetniških izkušenj pa je bovovalo odločitveno, da bo kolonija postala tradicionalna. Javnosti smo izdelke predstavili na razstavi v Oplenovi hiši pod Studom, ki bo na ogled do 25. oktobra 2002.

Jelena Justin, Irena J. Dimovska

Na prvi zmenek s starši

Na vprašanje, koliko je stara, se je Zdenka zasmajala in rekla, da jih ima še sedeminpetdeset. Anton pa je dodal, da moramo številke obrniti.

Bled - Anton in Zdenka Pretnar sta se poročila na soboto trinajstega oktobra pred enainpetdesetimi leti. Petdeset let skupnega življenja sta praznovala lani - prav tako na soboto. Domači so jima pripravili kopico lepih presenečenj, godba iz Gorij pa jima je zanimala kar na domačem dvorišču.

Zdenka je stara 75 let. Njen dekliški priimek je Perc in je doma z Bledu. Anton pravi, "da jih gre" na 82 in prihaja iz Krnice.

Včasih je Zdenka delala v avtoparku GAP in tam je spoznala Anton, ki je sicer izučen za mizarja, vendar je bil v tistih časih lesni manipulant v Zadružni ter ve-

likokrat naročal tovornjake za prevoz lesa. Zaposlena je bila v pisarni in tako je naneslo, da so se njune poti križale. Oba izhajata iz precej številčnih družin. Zdenkin oče je bil delavec v tovarni, še prej je imel pekarno, Antonov pa "žnidar". V zakonu sta se jima kasneje rodila dva sinova, ki sta

danes tudi že poročena in sta si ustvarila svoji družini. Tako imata Pretnarje danes tudi štiri vnake.

Spominjata se, kako težko je takrat Anton dobil vstopnice za ples, kjer sta preživel oziroma doživel svoj prvi zmenek. "V tistih časih so nas na zmenke spremljali starši. To ni bilo tako kot danes," pravi Zdenka Pretnar, sivolasa gospa, ki se zelo rada smeji. Anton pa je dodal, da kakor hitro "se je je prijel, je ni mogel več spustiti."

Zakonca Pretnar sicer nista imela lahkega življenja. Zdenka je v mladosti preživel celo dve leti v taborišču in tega obdobja se ne spominja rada. Na življenje gledata z optimizmom in s hudomušnimi pripombami o njunem življenju sta nas kar nekajkrat nasmejala do solz.

Lansko leto sta praznovala zlato poroko in že lani so ju domači preseneli s precej obširnejšim praznovanjem od pričakovanega. Letos pa tudi. Anton se je pošalil: "Če bo šlo s praznovanjem tako naprej, potem lahko praznujemo kar na vsake pol leta." Alenka Brun, foto: Gorazd Kavčič

Jubilej Francke in Venclja Peternel

Šenčur - Francka Vodnik in Venclja Peternel sta bila rojena v Poljanski dolini. Pr' Andrejon v Gorenji Žetini je bilo devet otrok

in Francka bi bila rada šivilja. Vendar je bilo delo na kmetiji in ni bilo možnosti, da bi se izučila za Šiviljo. Ko pa je potem spoznala Venclja Peternela, Ještinucovga iz Javorij, ki je bil po poklicu čevljarski poklicnik, sta se 1952. leta

poročila. Po dobrem letu sta se preselila v Šenčur, kjer sta potem se potem 1957. leta vselila v novo hišo. Po poroki je šla Franca tudi v Šivilski tečaj, delala pa je v Iskri, kjer je dočakala tudi pokojnino. Venclj pa je s čevljarskim poklicem pokojnino zaslužil v Planiki.

Trike fantje so se jima rodili in danes imata tri vnake. Francka, ki še vedno skrbi za gospodinjstvo, rada bere, največ pa je na vrtu. Venclj pa pomaga sinu, ki je mizar. Sicer pa je včasih tudi veliko igral pri dramskih skupinah, prepeva pa že 60 let in je še zdaj član Šenčurskega pevskega zbora.

Zlato poroko sta Tončka in Venclj imela v Šenčuru, ohcit pa na Andreju nad Škofov Loko. Njuni petdeset let je proslavljalno kar stor svatov. Čestitkam ob jubileju pa se pridružujemo tudi v Gorenjskem glasu. Andrej Žalar

Šest svetnikov vedno na seji

Občinski svet občine Jesenice se je v štirih letih sestal na 45 sejah. Obisk sej je bil 94-odstoten.

Jesenice - V torek ob 21.13 uri se je končala zadnja, 45. seja tega sklica občinskega sveta občine Jesenice. Ob tej priložnosti so simbolično nagradili tudi šest svetnikov, ki so bili v zadnjih štirih letih prisotni prav na vseh sejah. To so Zoran Kramar, Tomaz Mencinger (oba ZLSD), Bogomir Ličof, Marjan Nikolavčič (oba SDS), Janko Rabič (LDS) in Srečko Noč (SNS). Sicer pa je bila skupna obiskanost sej občinskega sveta Jesenice kar 94-odstotna, pri tistih redkih svetnikih, ki so obiskali manj kot 90 odstotkov sej, pa sta bila razlog za odsotnost večinoma službena odsotnost ali bolezni. "Vesel sem, da se v tej sestavi občinskega sveta nismo šli strankarstva. Z opravljenim delom sem zelo zadovoljen, predvsem pa dejstva, da smo pri občini popravili samopodobo o Jesenici.

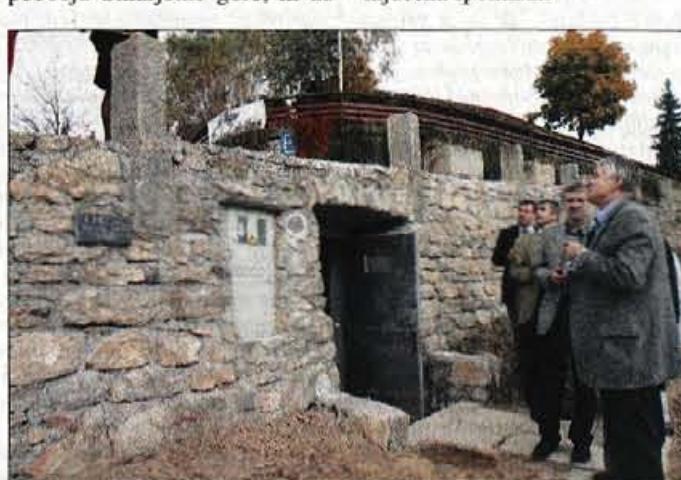
Simon Šubic

Obnovljen vodovod na Šmarjetni gori

Mestni proračun je zanj odštel trinajst milijonov tolarjev.

Kranj - V torek, 15. oktobra, popoldne je bila na Šmarjetni gori slovesnost ob zaključku obnove vodovoda in njegovi priključitvi na javni vodovod, s katerim upravlja Komunala. Gre za 480 metrov dolg vodovod po južnem pobočju Šmarjetne gore, ki za-

proračun mestne občine Kranj. Spodnje črpališče je delno sanirano, na vrhu je zgrajen nov rezervoar, zgornji del vodovoda ostaja, spodnji pa je zgrajen na novo. Trenutno napaja štiri hiše in hotel, peta hiša bo predvidoma priključena spomladsi.

jame osamljene kmetije. Te so se namreč vse doslej napajale iz lastnih vodnjakov oziroma zbiralnikov, ki so v daljših sušnih obdobjih ostajali brez vode, tako da so si morali domačini večkrat pomagati z vodo iz gasilskih cistern. Naložbo, vredno okroglih trinajst milijonov tolarjev, je pokril

Podobno kot v Pševem, na Javorniku, Planici, Čepuljah in v Lavtarskem Vruh so tudi krajani s Šmarjetne gore za priključek na vodovod prispevali po 149.800 tolarjev, njihovi pa so bili tudi stroški napeljave do posameznih hiš.

H.J., foto: Gorazd Kavčič

KRUN

do.o

PRODAJA IN SERVIS FOTOKOPIRNIH STROJEV,
PISALNIKI MATERIAL IN OPREMA, d.o.o.
Koroška 35, 4000 KRAJ
tel.: 04/2360 751, fax: 04/2360 751
gsm: 041/664-558

Kdaj je čas daril? Prav zdaj.

Za vas se je začel v trenutku, ko ste odprli to stran, za nas se je začel že mnogo prej. Čas daril ni le tisti trenutek, ko jih nasmejanih obrazov izročamo. Je ves čas, ko o njih razmišljamo, jih izbiramo, naročamo in še nato poklonimo. Če je to pravočasno, je to lahko prav prijeten čas.

Zato vas želimo obvestiti, da v naši trgovini lahko izbirate med koledarji, rokovniki, pisalnimi garniturami, urami, usnjeno galerterijo in še bi lahko naštevali.

Vsako darilo lahko tudi izvirno zavijemo.

Srečno!

Cvetimo z vami

RADIO OGNIŠČE

Tel.: 01/512-11-26

Radio Ognišče d.o.o Koper, BE: Studio Lubljanica, Št. 23, Ljubljana

GORENJKA - GORENJEC MESECA

SEPTEMBRA 2002

Natalija pospešuje

Natalija Gros

Mičo Mrkač

Naša mlada plezalka Natalija je pri glasovanju za Gorenca oziroma Gorenjko meseca v drugem krogu še bolj pospešila tempo in tako pri vzpenjanju lepo povečuje prednost. Vendar, kot vemo, dokler ne pride do zadnjega kroga oziroma do konca glasovalne poti, ni še prav ničesar odločeno. Zato kar živahno podajte v glasovanje tretjega kroga. V drugem krogu je Natalija zbrala 53 glasov in jih ima tako trenutno skupaj 102. Mičo pa je v drugem krogu zbral 25 glasov in jih ima tako trenutno 40.

Natalija Gros, mlada športnica iz Škofje Loke, je na svetovnem mladinskem prvenstvu v športnem plezanju konec septembra v Canteleju (severno od Pariza) dosegla izjemni uspeh, saj je postala svetovna prvakinja. To je bila tudi edina kolajna slovenske ekipe na letošnjem svetovnem mladinskem prvenstvu v športnem plezanju.

Mičo Mrkač iz Kranja se je po dvanajstih letih vrnil iz ZDA, kjer je najprej študiral fiziko in ekonomijo. Predava na dveh fakultetah in sicer na univerzi Duke in Severni Karolini in na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju. Slovenski javnosti je zadnje čase znan tudi po tem, da brez diake na jeziku "secira" aktualna gospodarska dogajanja.

Glasujete bralci Gorenjskega glasa in poslušalci Radia Sora, Radia Triglav Jesenice in Radia Gorenje. Glasujete pa lahko tudi po elektronski pošti na naslov: info@g-glas.si. Najbolj preprosto pa je glasovanje z dopisnikom, na katero vpisete enega od obetih predlogov za Gorenjko oziroma Gorenjko meseca in jih pošljete na naslov: GORENJSKI GLAS, p.p. 124, 4001 Kranj. V izboru sodelujejo v mesecu septembru tudi FRIZERSKI ATELJE SILVA v TC DOLNOV na Primskovem, Šuceva 3, telefonska številka: 04/23-43-070 in Terme Snovik - Kamnik, d.o.o., Molkova pot 5, 1241 Kamnik, telefon 01/8308-631. Izrebaли smo deset srečnežev. V Frizerski atelje Silva v TC Dolnov je povabljeni Marinka Jenko, Zgornji Brnik 75, 4207 Cerknje. **Vrednostna pisma prejmejo:** Marjan Grajzar, Sajovčevo naselje 9, 4208 Šenčur; Bojan Burjak, Pot za krajem 2, 4000 Kranj in Uroš Brdnik, Smlednik 34, 1216 Smlednik. **Šestkrat po eno vstopnico pri blagajni Terme Snovik dobijo:** Dejan Kokalj, Zgornje Jezersko 102 B, 4206 Zgornje Jezersko; Štefanija Tršan, Valburga 42/a, 1216 Smlednik; Bojan Suligoj, Kidričeva 9, 4270 Jesenice; Ela Dežman, Srednja Bela 47, 4205 Predvor; Joži Žulič, Mlaka 42, 1218 Komenda in Katja Košir, log 37, 4220 Skofja Loka. (pri blagajni pokažite le osebni dokument).

PREJELI SMO

Obnova Linhartovega trga zaključena do konca novembra

(Pojasnilo o dodatnih delih na Linhartovem trgu v Radovljici)

Obnova starega mestnega dela Radovljice teče od začetka letosnjega julija. Klub natančno izdelanemu načrtu in rokovniku del brez zapletov v obliki dodatnih nepredvidenih del ne gre.

Tako so 10. oktobra zastala gradbena dela na Linhartovem trgu, ker je bila ugotovljena geodetska napaka pri določanju višinskih kot v kanalu za odvodenje meteornih voda in iz žlebov (kineti). Le-tega je potrebno z odvzemanjem na stenah znižati na projektirano višino za 2 do 14 centimetrov. Potrebno bo tudi poglobiti izkop podlage za 10 centimetrov in ponovno nasuti material.

Direktor občinske uprave Jože Rebec zatrjuje, da dodatna dela, ki jih finančno pokriva izvajalec, ne bodo podaljšala časa obnove starega mestnega jedra. Tako je bila napaka ugotovljena, so se sestali z izvajalcem Gradbenim podjetjem Tehnik iz Škofje Loke in njihovim direktorjem Jožetom Kumrom. Dogovorili so se, da bodo napako odpravili do 20. oktobra. Nato bodo nadaljevali po načrtu z asfaltiranjem od cervekega trga do graščinskih vrat in začeli polagati granitne plošče. Da bi se pri tem še vedno držali predvidenega zaključka del konca novembra, bodo dela potekala tudi ob sobotah in nedeljah.

V okviru obnove starega mestnega jedra so doslej dokončali obnovo dela Česte svobode, ponovno sta prevozni Gubčeva in Trubarjeva ulica. Na slednji bo potrebno v skladu z mnenjem Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine opraviti še nadzadovo parapetnega zidu, ki je po izvedbi tlakov zaradi varnosti prenizek. Končna višina zidu bo 90 centimetrov z zaključnimi kamni-

timi sekanci. Dokončana pa so zahtevna dela in pilotiranje pri sanaciji obzidja na tej ulici, kar so bila tudi nepredvidena dela, ki so zahtevala dodatna finančna sredstva.

Na Linhartovem trgu so vsi komunalni vodi že položeni, posebej pa bo potrebno urediti novo arheološko najdevo. Ob spomeniku Josipini Hočevar so odkrili star vodnjak, čez katerega bodo postavljeni stekleni plošči s prezračevanjem, da bo na voljo za oglede. Po zakonu pa je potrebno opraviti tudi nekatera arheološka dela, ki so jih pri vstopu na Linhartov trg začeli 16. oktobra in jih bodo po dogovoru opravili v štirinajstih dneh. Občina si bo prizadevala roke še skrajšati in upa, da se dela ne bodo zavlekla. Sredstva za arheološka izkopavanja je objavilo Ministrstvo za kulturo v višini 6,3 milijona tolarjev. Izvajalec del je MAG-ELAN iz Kranja.

Žal pa se zavlačuje postopek pri Upravnih enotah Radovljica, zato ne moremo sporočiti, da se bo v kratkem rešilo vprašanje gradnje parkirišča na mestu nekdane Merkurijeve prodajalne. Kot kaže, bo potrebno za rušenje stavb obnoviti postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja. Dotolej bodo uporabniki Linhartovega trga jeklene konjičke parkirali na začasnom parkirišču v Grajskem vrtu.

Mendi Kokot, stiki z javnostmi za Občino Radovljica

Občina Vodice, g. Brane Podboršek in odprta greznica

V prispevkih, ki jih objavljate ob lokalnih volitvah pokušajo kandidati za župane predstaviti svoje poglede na probleme in projekte v posamezni občini. Razumljivo je, da zaradi kompleksnosti problematike pri posameznih projektih včasih kakšnemu kandidatu spodne pri izjavah. V predstavitvi

Novinar naj bo vreden tega naziva

Člani Društva novinarjev Slovenije so na nedavnih študijskih dnevih sprejeli nov novinarski kodeks.

Izola - Približno desetina vseh slovenskih novinarjev se je pretekli konec tedna zbrala na tradicionalnih novinarskih študijskih dnevih in po daljši javni razpravi s pooblastili svojih kolegov na skupščini Društva novinarjev Slovenije soglasno sprejela novi kodeks slovenskih novinarjev. Predlog novega kodeksa je po številnih razpravah pripravila posebej imenovana skupina uglednih in izkušenih novinarjev predvsem z nalogo ta kodeks posodobiti in ga približati evropskim in svetovnim novinarskim normam.

Čeprav je bil Kodeks slovenskih novinarjev praktično tarča vsakoletnih razprav in tudi številnih sprememb, pa dosedanjem kodeks, ki je bil sprejet v povsem drugih časih in razmerah, nikakor ni zadoščal. Kljub svoji obsežnosti, nekaterim zelo podrobnim določbam ni zmogel biti več vodilo za novinarsko delo, niti za presojarje novinarskega ravnjanja v novinarski skupnosti in javnosti. Potrebovali smo uporabna in jasna mera, ki bodo, kot pravi predsednik pripravljalne skupine Peter Juranič, prispevala k dobro opravljenemu delu novinarjev, ki bo vedno temeljilo na znanju, poštenosti in pogumu in tako zaščitili ugled novinarske skupnosti v spremenjenih razmerah. Po nemškem zgledu kodeks ni več oblikovan kot zbirka členov in smernic, pač pa, poleg preamble z opisom novinarskega poslanstva, kot zbirka 27 jasnih pravil. Vsebinsko so se pripravljalci naslonili največ na kodeks ameriškega društva profesionalnih novinarjev (SPJ) in kodeks mednarodne novinarske organizacije (IFJ), katere član je tudi DNS. Odločeni so tudi bili, da v kodeksu ne ponavljajo zakonskih določil, zlasti zakona o medijih, zato v kodeksu ni več določil npr. o popravku in pravici odgovora. Seveda tudi novi kodeks zahteva preverjanje

informacij in pridobivanje odziva prizadetih. Precejšnja novost pa je poglavje o konfliktu interesov, ko novinar poroča o zadevi, v katero je obenoma vpletjen, ali ima osebne interese (npr. lastništvo), ali pa je bilo poskušano nanj vplivati ali celo pritisnati. Kodeks zahteva, da se novinar odreže darilom, uslugam in nagradam, brezplačno potovanjem, dodatnim zaposlitvam, oziroma mora to jasno razkriti javnosti, ki bo lahko pre sodila, ali je še verodostojen. Predvsem pa novi kodeks pomeni nadaljevanje že lani sprejetih Linstine o nedopustnosti prikritega oglaševanja in zlorabe novinarskega prostora, saj zahteva jasno razmejitev in tudi označitev, ki bo ločevala oglašne objave od novinarskih. Tudi prepletanje novinarskega in oglaševalskega dela ni več dopustno. Izpuščena so tudi podrobnejša pravila o tem, kako poročati v predvolilnem obdobju, kako objavljati sporočila za tisk, javne ankete, o pisanku ob jubilejih, embargu, pismih bralcev, kar vse naj urednistiha urejijo z notranjimi pravili. Še največ razprave je bilo ob končni redakciji predloga o avtorizaciji, ki je bila doslej novinarjeva dolžnost, poslej pa je le pravica. Novi kodeks je obvezan za vse slovenske novinarje, ne glede na članstvo v DNS, o njegovih kršitvah pa bo sodilo in ob

veščalo javnost Novinarsko častno razsodišče.

Kodeks zahteva, da se novinar

zavrne v spletu na naslovu www.novinar.com/kršitve, sklepni Novinarskega častnega razsodišča, ki mu predseduje **Vili Enspiebler**, pa na naslovu www.rzsodišče.org.

Štefan Žargi

Novi kodeks slovenskih novinarjev

Preamble

Prvo vodilo dela novinarjev je pravica javnosti do čim boljše informiranosti. Obveščenost javnosti je temelj delovanja sodobnih družb in je pogoj za delovanje demokratičnega sistema. Da bi zagotovili pravico javnosti do obveščenosti, morajo novinarji vedno braniti načela svobode zbiranja in objavljanja informacij in pravico do izražanja mnenj. Novinarji so dolžni predstavljati celovito sliko dogodkov in svoje delo, ob spoštovanju pravic drugih, opravljati natančno in vestno. Takšno delo je temelj verodostojnosti novinarjev. Kodeks velja za besedilo, fotografijo, sliko in zvok.

Novinarsko delo

1. Novinar mora preverjati točnost zbranih informacij in biti previden, da se izogne napakam. Svoje napake - čeprav nenamerne - mora priznati in popraviti.

2. Novinar mora pri objavljanju informacij, ki vsebujejo hude obtožbe, poskušati hkrati pridobiti odziv tistih, ki jih te informacije zadevajo.

3. Ko novinar objavlja nepotrejene informacije ali ugibanja, mora to opozoriti.

4. Novinar mora, kadar je le mogoče, navesti vir informacije. Javnost ima pravico poznati vir informacije, da bi lahko ocenila njen pomen in verodostojnost. Če sicer ni mogoče pridobiti informacije, se novinar lahko dogovori o anonimnosti vira.

5. Novinar sme zavrniti pričanje in razkritev virja informacij.

6. Novinar se mora izogibati plačevanju informacij in biti previden pri tistih, ki v zameno za informacije pričakujejo denar ali ugodnosti.

7. Novinar ne sme zamolčati pomembnih informacij, ki jih je zbral, ali ponarejati dokument.

8. Montaža, napovedi, naslovi in podnapisi ne smejo ponarejati vsebine. Primerno mora biti označena tudi simbolna ali arhivska slika.

9. Plagiati so nedopustni.

10. Novinar se mora izogibati nedovoljenim načinom zbiranja podatkov. Če informacij, ki so za javnost izrednega pomena, ni mogoče pridobiti drugače, mora svoje ravnanje in razloge zanj predstaviti javnosti.

11. Novinar mora ločiti informacije od komentarjev. Razlika med poročilom o dejstvih in komentarjem mora biti jasno razvidna.

12. Če je novinar vpletjen v dogodek, o katerih poroča, mora to razkriti oziroma se kot novinar izločiti.

Konflikti interesov

13. Prepletanje ali združevanje novinarskih in oglaševalskih besedil ter opravil ni dopustno.

14. Oglasna sporočila, plačane objave in oglasi morajo biti razpoznavno in nedvoumno ločeni od novinarskih besedil. Če bi utegnil obstajati kakršenkoli drom, mora biti nedvoumno označeno, da gre za oglas. Hibridi med oglaševalskimi in novinarskimi vsebinami so nedopustni.

15. Novinar se mora izogibati situacijam, ki bi lahko privedle do konflikta interesov, dejanskega ali navideznega, s katerim bi lahko kompromitiral svoje dobro imenje oziroma novinarsko skupnost.

16. Da bi se novinar izognil dejanskim ali navideznim konfliktom interesov, se mora odreči da-

veščalo javnost Novinarsko častno razsodišče. Kršitve Listine o nedopustnosti prikritega oglaševanja in zlorabe novinarskega prostora DNS sproti objavlja na spletu na naslovu www.novinar.com/kršitve, sklepni Novinarskega častnega razsodišča, ki mu predseduje **Vili Enspiebler**, pa na naslovu www.rzsodišče.org.

Svetovni kongres IFJ je sklenil:

"Vsak novinar, vreden tega naziva, bo dosledno spoštovanje novinarskega kodeksa razumel kot svojo dolžnost. Ko gre za profesijo, bo novinar - upoštevaje zakonodajo - spoštoval sodbe poklicnih kolegov in zavrnil vmešavanje vlaže in drugih."

Štefan Žargi

Sodoben intenzivni oddelek in nadstandard

V Kliničnem oddelku za pljučne bolezni in alergijo so minulo sredo odprli prenovljen oddelek za intenzivno nego in obnovljene bolnišnične garsonjere. Obnoviti nameravajo tudi staro bolnišnično stavbo in dokončati prenovo rentgenskega oddelka. Podiplomski študijski dnevi tudi prihodnje leto.

Golnik - V Bolnišnici Golnik sledijo sodobnim standardom in skušajo bolnikom poleg visoko strokovnega zdravljenja ponuditi tudi kakovostno oskrbo. Omenjena bolnišnica je zadnja leta deležna obsežne obnove; po laboratorijskih, diagnostičnih enotah in bolnišnični kuhinji so obnovili tudi intenzivni oddelek in bolnišnične garsonjere.

V obnovljenih garsonjerah imajo bolniki poleg bivalnega udobja na voljo tudi internet.

S tem želijo dvigniti bivanjski standard bolnikov in jim ponuditi prijaznejše okolje, zaposlenim pa omogočiti boljše delovne pogoje. Garsonjere - enoposteljne sobe niso več ustrezale vsem kriterijem zavarovalnic za nadstandardno ponudbo. S prenovo so v devetih garsonjerah uredili sanitarje, zagotovili hlajenje prostorov, oprema je primerljiva z opremo v hotelu visoke kategorije, bolniška postelja je električno nastavljiva,

v sobi pa so tudi televizor, telefon, hladilnik in priključek na internet. Bolnik brez nadstandardnega zavarovanja mora za bivanje v takih sobah dnevno plačati 5.000 tolarjev ali 7.000 tolarjev za bivanje še enega od svojega. Temeljite prenove je bil po skoraj treh desetletjih deležen tudi intenzivni oddelek z malo operacijsko dvojno, ki je opremljen z računalniškim nadzorom življenskih funkcij, zdravnik intenzivnega oddel-

ka pa lahko spremlja stanje svojih bolnikov tudi od doma. Obnova je stala 250 milijonov tolarjev.

"Našim bolnikom želimo ponuditi čim boljši bivalni standard, čakata pa nas še druga faza prenove rentgenskega oddelka in osem desetletij stare stavbe, ki naj bi jo prenovili v naslednjih 3 do 5 letih. Štiri skupine arhitektov bodo do konca leta izdelale idejne načrte, sledili bodo končni načrti, obnova bo obsežna in zahtevna, po prvi oceni naj bi stala 1 do 2 milijard tolarjev, poteka naj bi v fazah, računamo pa na uvrstitev v nacionalni program. Po obnovi naj bi bila naša bolnišnica primerljiva z evropskimi bolnišnicami," je pojasnil direktor Bolnišnice Golnik profesor Jurij Šorli, dr. med. V omenjeni bolnišnici, kjer je imajo letno več kot 7.000 hospitalizacij in 40.000 ambulantnih pregledov, bodo z Golniškimi dnevi, ki so namenjenimi podiplomskemu izobraževanju, poskrbeli, da bo bolnišnica postala središče strokovnega znanja, saj tudi v prihodnje pričakujejo udeležbo uglednih strokovnjakov. Prihodnje leto bodo na oktobrskem srečanju govorili o meritvah pljučne funkcije, po besedah prof. Šorlija pa bo redno izobraževanje moralno postati stalnica in redna praksa, saj bo obnavljanje in dopolnjevanje znanja med drugim tudi pogoj za ohranitev zdravniške licence.

Renata Skrjanc, foto: Gorazd Kavčič

Dobro jutro z zajtrkom!

Na Gorenjskem le 60 odstotkov anketirancev zajtrkuje vsaj 4 do 6-krat tedensko, 13 odstotkov anketiranih pa nikoli ne zajtrkuje. Slovenci imamo slabe prehranjevalne navade, ki vplivajo na številne dejavnike tveganja za nastanek kroničnih bolezni.

Bled - Stara modrost pravi, zajtrkuj kot kralj, kosi kot kmet, večerja pa naj bo beraška, čim manj tem bolje. Dan naj bi začeli z zajtrkom in slednjemu je bil posvečen tudi letosni svetovni dan hrane, 16. oktober, ki je potekal pod gesmom 'Začnimo dan z zajtrkom'. Obilen zajtrk na mizi ob vhodu v blejski zdravstveni dom je minilo sredo prijetno presenetil vse, ki so tega dne obiskali zdravnika in jih spomnil na svetovni dan hrane.

Razlog za letosnje geslo so bili krvni sladkor ter debelost, poleg tega preprečuje nastanek bolezni. Strokovnjaki priporočajo, da dan začnemo z zajtrkom, ki naj bo sezavljhen iz škrobnih živil, mleka, mlečnih izdelkov, sadja in zelenjave, za zajtrk je priporočljivo popiti tudi dovolj tekočine. Direktor blejskega zdravstvenega doma **Leopold Zonič**, doktor medicine, je opozoril na zelo slabe prehranjevalne navade Slovencev, saj večina dneva ne začne z zajtrkom, kar 39 odstotkov Slovencev je čezmerno prehranjencih, 15 odstotkov pa predebelih. "Dan je treba začeti z zajtrkom, da telo dobi gorivo in ga lahko čez dan porabi ter nam

da energijo za delo. Glavnina prehrane mora biti zjutraj, zvečer le tekočina, na žalost pa si še vedno veliko ljudi najizdatnejši obrok privošči zvečer, kar je zelo slabo, saj telo hrane ne more predelati, zato se redimo," je poudaril Zonič.

Zajtrk so si v ZD Bled privoščili tudi učenci

3.a razred blejske osnovne šole, ki so minilo sredo prišli na redni zdravniški pregled in v pogovoru potrdili podatke raziskave, saj le redki od njih zajtrkujejo, prvi obrok je najpogosteje šolska malica. Nanj prsegajo tudi magister tradicionalne kitajske medicine **Igor Müller**, ki že dve desetletji živi in dela na Japonskem. "Jutranji obrok je najpomembnejši, ponavadi jem juho, riž ali sojne izdelke. Zadnja leta ob obisku Slovenije opažam, da se prehranjevalne navade spremnjujo, vendar zelo počasi, kajti ljudje se zelo težko odrežejo ustavljeni prehrani, ki je pogosto neustreznih in spodbuja razvoj številnih bolezni," je dodal Müller. Svetovni dan hrane so obeležili tudi na **kranjskem Zavodu za zdravstveno varstvo**, kjer so pripravili učne delavnice za vodje šolske prehrane in osnovnošolce; na zavodu so gostili gorenjske osmošolce, skupaj z njimi so pripravili prehransko piramido in jih seznanili z zdravimi prehranjevalnimi navadami, obiskovalcem pa so merili krvni tlak in izračunavali ITM (indeks telesne mase).

Renata Skrjanc, foto: R.S.

Blejski tretješolci so bili v blejskem ZD deležni zajtrka in spodbude, najmanj ne pozabijo tudi ostale dni v letu.

Tandem za slepe in slabovidne

Ljubljana - Ob mednarodnem dnevu bele palice, ki je simbol slepih in slabovidnih, je podjetje L'Oréal Zvezni društvo slepih in slabovidnih Slovenije in Medobčinskemu društvu slepih in slabovidnih iz Kranja podarilo dvoje koles - tandemov. Štiri kolesi se lahko v paru vozijo tudi ljudje s slabšim vidom ali povsem slepi. Kolo sta v imenu gorenjskega društva od Jadranke Bacetič z L'Oréala prevzela Franci Pirc in Emil Muri, predsednik in tajnik medobčinske organizacije, ki sta se z njim tudi poskusno popeljala. Kolo je zdržalo dva krepka možaka, torej bo tudi katerega drugega člena, ki si ga bo že zelel izposoditi

pri gorenjskem društvu. Prej so se na njem vozile lepe manekenke, saj je podjetje tandem potrebovalo za neko snemanje.

D.Ž. Foto: Gorazd Kavčič

Koncert za dobro mladim učencem

V petek je bil v Osnovni šoli Ivana Tavčarja v Gorenji vasi dobrodelni koncert Adija Smolarja. Organizatorji zbrali 310.000 tolarjev.

Gorenja vas - Dobrodelenega koncerta, ki sta ga skupaj organizirala Rdeči križ Gorenja vas in tukajšnja osnovna šola, se je udeležilo približno 450 obiskovalcev. Sredstva, ki so jih zbrali organizatorji, bodo šla za malice in kosila ter šolo v naravi učencev gorenjske osnovne šole. Že na začetku pa je mnenje o tem povedal tudi Adi Smolar: "Dobrodeleni koncerti bi morali biti za bonbone in igrače, za ostale potrebe malčkov pa bi morali poskrbeti drugi."

"Že lani smo organizirali podoben koncert, ta je drugi in želimo, da bi postal tradicionalen, pa čeprav je težko pridobiti nastopajoče," nam je povedala predsednica Rdečega križa Gorenja vas Jana Rojc in pohvalila Smolarja: "Adi se resnično razdraža. Poskrbel je za plakate in obveščenost, predvsem pa se odpoveduje svoji družini v

korist drugih otrok." Smolar je v Gorenji vasi zelo priljubljen, kar je pokazal tudi njegov nastop. Že po nekaj pesmih so z njim sodelovali tudi poslušalci, vse od najmlajših v prvih vrstah do njihovih staršev v ozadju. Vzdušje je postajalo vse bolj živahnino, petje in aplavzi so postali vse bolj glasni. Odbornice Rdečega križa se v

Adi Smolar je navdušil v Gorenji vasi. Tukajšnji Rdeči križ je za dobrodelne namene zbral kar 310.000 tolarjev.

zadnjem obdobju, zaradi znanih dogodkov državnega RK, srečujejo z neprijetnostmi na terenu. Prav zato želijo poudariti, da vsa zbrana sredstva namenijo le za občane občine Gorenja vas - Poljane. "S temi sredstvi organiziramo razna srečanja, običejno starejše po domovih za ostarele ter za njihovo obdaritev," je še povedala Rojčeva. Petekov koncert je eden večjih prihodkov v letosnjem letu za gorenjski Rdeči križ. Nekaj lanskotrenutnih sredstev, zbranih z organizacijo koncerta, je še ostalo, večina pa je bila porabljena za šolo v naravi in kosila. Za prve so namenili 10.000 tolarjev, za kosila pa morajo tudi letos učenci vložiti prošnjo. O odobritvi le te nato odloči komisija, in sicer glede na plačo staršev. **Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič**

Drobtinica za brezplačne malice

S prodajo kruha in peciva v okvirju mednarodne humanitarne akcije Drobtinica so v Kranju zbrali denar za toplo prehrano za štiri otroke za vse šolsko leto.

Kranj - Drobtinica, mednarodna akcija ob Svetovnem dnevu hrane, je letos potekala v Sloveniji, Bolgariji, Jugoslaviji, Litvi, Latviji, Albaniji, na Poljskem in Slovaškem. Ideja izhaja s Finske, letos pa jo je v Sloveniji izpeljalo devet območnih združenj Rdečega križa, med njimi tudi kranjsko.

16. oktobra je svetovni dan boja proti lakoti, ob tej priložnosti pa se je Rdeči križ Slovenije pridružil skupni akciji ob svetovnem dnevu boja proti lakoti, ki jo koordinira Mednarodna federacija RK in Rdečega polmeseca iz Budimpešte. Smisel akcije je s prodajo podarjenega kruha zagotoviti sredstva za prehrano osnovnošolskih otrok iz socialno ogroženih družin. Projekt, ki je v Sloveniji imenovan Drobtinica, je v devetih združenjih RK potekal minulo soboto. Kljub deževnemu dnevu je bil deležen velike pozornosti: v Kranju so prostovoljci Rdečega križa na dveh mestih, na Maistrovem trgu in pred Mercatorjevim centrom postavili stojnice s podarjenim kruhom in pecivom. Na voljo so imeli 290 kilogramov kruha in 150 krofov, kar je zelo hitro pošlo, mimočodo pa so darovali tudi prostovoljne prispevke v "jurčka". S kruhom in pecivom so

"zaslužili" 109.500 tolarjev, v "jurčka" so ljudje prispevali 41.783 tolarjev, dodatno pa so prispevali še donatorji, od katerih so zbrali 136.717 tolarjev. Akcijo so s humanitarnimi prispevki omogočili: Pekarna Vrhnik, Pekarna Orehek, Pekarna Zevnik, Žito Gorenjska, Pekarna Ogrex, Pekarna Umnik, Pekarna Maček in Območna obrtna zbornica Kranj, pri organizaciji pa je pomagal Klub študentov Kranj. Denar sta primaknila še GBD Borzno posredniška družba, d.d., Kranj in Živila Kranj, d.d., stojnico in šotor je posodil Mesarstvo Arvaj, Gorenjski glas, Radio Kranj, Radio Belvi in Gorenjska TV pa smo prispevali medijsko podporo. Mladi harmonikar Lenart Šter je pridno raztegoval meh, da je bilo vzdružje v deževnem vremenu bolj vedro, zahvala pa gre tudi prostovoljem za

Danica Zavrl Žlebir, foto: Gorazd Kavčič

Društvo za nenasilno komunikacijo, Milana Majanca 12, Ljubljana, telefon 01/4344 822.

Prešernovo gledališče "z vetrovom" v novo sezono

Benetke iz Argentine v Kranj

Ansambel Prešernovega gledališča se je v začetku tedna vrnil iz Argentine, kjer je na festivalu Mercosur 2002 premierno uprizoril predstavo Benetke. V soboto prvič še pred domačo publiko. Za darilo še plesna predstava, prihodnji teden pa premiera predstave za otroke.

Mednarodnega festivala Mercosur 2002, ki je od 28. septembra do 6. oktobra potekal v mestu Cordoba v Argentini, se je ansambel Prešernovega gledališča udeležil na povabilo selektorja, ki je lani spremjal uspešne uprizoritve kranjskih gledališčnikov na festivalih v Venezueli in Dominikanski republiki, kjer so se predstavljalij s komedijo *Županova Micka* v režiji Vita Tauferja. Poleg slednje so v cordobskem Teatru Real premierno uprizorili (in ponovili) tudi svetovno uspešnico argentinskega dramatika Jorgeja Accama Benetke, ki jo je režiral argentinski režiser Omar Viale. Poleg štirih uprizoritev v Cordobi so njihovo Županova Micko gostili še argentinski Slovenci v Slovenskem domu v Buenos Airesu. Na festivalu, na katerem so nastopala še gledališča iz Italije, Nemčije, Izraela, Egipta Irana in Latinoameriških držav.... so doživeli zelo topel sprejem, občinstvo je njihove predstave pozdravilo s pravimi ovacijami, na način, lasten je Latinoameričanom.

Največ aplavzov navdušene publike je požela Vera Per (gostuječa igralka predstavi Benetke) v vlogi Gringe, madame, ki vodi bordel. "Mislim, da v imenu celotnega ansambla lahko potrdim, da nas je bilo pred gostovanjem pošteno strah, odhajali smo namreč med ljudi močnih čustvovanj in nismo vedeli, kako se bodo odzivi-

vali na predstavo, kot so *Benetke*. Ko smo videli veliko baročno gledališče, ki sprejme 800 ljudi, se je strah še povečal. Saj nas bodo nagnali z oda..." se spominja Perova. Zgodilo se je ravno nasprotno, ljudje so igralce naslednji dan celo pozdravljali na cesti in se jim zahvaljevali za čudovito predstavo. S pohvalami so se odzvali tudi

tamkajšnji gledališki kritiki, saj ni manjkalo najvišjih ocen.

Kot je povedala dramaturginja Marinka Poštrak, si je predstavo ogledal tudi avtor teksta Jorge Accame, ki ni skrival pohvalnih besed, kljub temu da gre v za precej drugačno uprizoritev, kot je argentinska (v Buenos Airesu je

Vera Per je v Argentini požela prave ovacije občinstva (na sliki ob njej Vesna Pernarčič).

ta že 4 leta velika uspešnica). "Tudi letos bomo nadaljevali usmeritev preteklega leta, upravljanje tekstov s socialno tematiko, ki jo v Benetkah hkrati presegamo z domišljajskimi elementi," poudarja Poštrakova. Tekst je univerzalen in bo zagotovo aktualen tudi pri nas (predstava je uspešnica v več kot 40 državah), saj govorji o hrepenjenju po končni odreditvi, ki jo prinese lahko le resnična ljubezen. Gre za zahtevno predstavo, ki v veliki meri izpostavlja igrske kreacije.

Po sobotni kranjski premieri Benetek bo na sporedu še multimedija plesna predstava *Tango - e-moción*, ki jo bo predstavil Plesno društvo *El Fuego*. Pet vrhunskih plesalcev argentinskega tanga v predstavi želi prikazati različno doživljanje istih emocij posameznika v določenem kulturnem in časovnem okvirju. Gledalec tako sočasno spremila zgodbo današnjega časa (projekcija/igra) in zgodbo dvajsetih let preteklega stoletja (oder/ples). Prvi ponovitvi obeh predstav bosta na sporedu v nedeljo. Prihodnji teden nas čaka še ena premiera, tokrat predstava za otroke. Tekst Janeza Venclja, *Zgodba o Janku in Metki* (vsem znana pravljica je avtor uporabil le za osnovo) je režiral Lože Domajnko. Kot je v zaključku povedala Poštrakova,

Igor Kavčič,
foto: Damijan Švarc

Tuškovi "prostori" v pavšlarcu

V Galeriji Prešernovih nagrajenec je bila v sredo odprta razstava del akademskega slikarja in nagrajenca Prešernovega sklada Vinka Tuška.

Naj že v prvi vrsti ugotovim, da so snovci razstav v pomladni odprtji novi Galeriji Prešernovih nagrajenec, v nekdanji Pavšlarjevi hiši na Glavnem trgu v Kranju, za dober začetek izbrali pravo slikarsko ime, akademskega slikarja Vinka Tuška. Da gre za umetnika, ki v naših krajin uživa velik sloves, je zagotovo pokazal že velik obisk na sredinem odprtju razstave, v prvi vrsti pa velike poudariti da nas je ugledni slikar spet presestil z izjemnim izborom del, ki nam jih je tokrat v prepletu sob in hodnikov Pavšlarjeve hiše ponudil na ogled. Pravzaprav presemenčenje jemljem nazaj, saj tisti, ki ga dobro poznojajo, vedo, da so Tuškove razstave, tovrstni dogodki v pravem pomenu besede. Tudi tokrat se nam namreč predstavlja z različnimi obrazy njegovega likovnega ustvarjanja, začenši z njegovimi prostorskimi postavitvami na hodnikih, ki gledalcu omogočajo "sprehod skozi sliko", stenskimi postavitvami, ki gledalčevi percepciji dajejo dimenzijo, do njegovih značilnih geometrij-

skih iskanj na platnih, v plastikah ali kar v miniaturah. Spodaj podpisani je bil močno navdušen nad njegovimi deli zadnjega leta, dveh, ki so kljub njegovemu upravičeno eminentnemu statusu izraz njegove delavne narave in predvsem dokaz večne želje po raziskovanju, ki temelji na širši prepoznavnosti njegovega bogatega

umetniškega opusa. Ali kot je v besedi k razstavi zapisal umetnostni zgodovinar Lev Menaš: Tuškov slog se je sicer spremenjal in se še vedno spreminja, v primerjavi s starejšimi so novejše variante manj igrive, bolj eksprezivne, (čeprav, značilno, spet ne ekspressionistične), osnovni vtis pa ostaja nespremenjen - očaranje, ki ga je mogoče mirno primerjati z legendarnim doživetjem tistih, ki so se uspeli izgubiti v globinah starodavnih slik.

Odprtje razstave so v dogodek pospremili še igralec Miha Baloh z izredno čustveno interpretacijo Prešernove Zdravljice in kvarteti klarinetov Net (Nadja Draksler, Eva Krajncan, Tomaž Završnik in Tomaž Kukovič) s svojim igrivim muziciranjem, ki se mi je na trenutke zdela celo kot prava zvočna variacija Tuškove likovne umetnosti. Razstava bo na ogled do 6. decembra. Galerija pa je odprta vsak dan med tednom od 10. do 18. ure.

Igor Kavčič

no na naših, za blagor delavnega kmetskega stanu vnetih krogih glasen odmev."

Tako začenja svoj poziv, v nadaljevanju ga razloži. "Ni treba podljati volodončnih narodnogospodarskih fraz ni citatov iz slavnih vednostnih knjig v dokaz, kaj pomeni blagostanje kmetskega stanu v redni državi, in to posebno v Avstriji, kjer industrija še ni na tako visoki stopnji, da bi si mogla prisvojevati prvo mesto. Vsak, kdor le po malem pazi na dogodek, ki so z eksistenco našega kmeta v ožji dotiki, boste sam lahko sklepali, brez narodnogospodarske učenosti... Na Kranjskem nimamo takovih njiv, takovega polja, ni takih vinogradov nego jih imajo na Štajerskem; pri nas travniki niso tako plodni nego na sosednjem Koroškem. Relativno število prebivalcev pak je večje nego v drugih bogatih deželah našega cesarstva. Naš kmet nima priložnosti ni časa, ukvarjati se z domačo industrijo; on mora žuljavih rok in putnega obraza skrbeti za vsakdanji kruh z delom na polju, ki mu mnogo-

krat ne rodi toliko zrma, kakor mu ga je zaupal, in kdo mu plača pri tem delo? Pri našem kmetu se zedinijo vse moči v naturnem gospodarstvu; denarni ekonomije ne pozna, kakor pa je delo njegovo v ozki zvezzi z naravo, tako je tudi duševni razvitek njegov od stvari odvisen. In tako ni mogoče, da bi kultura rodila blagostanje, saj se nasprotiva pot kaže od dne do dne." Razlagi sledi opozorilo z vprašanjem: "Zatorej tudi beseša da naša nikakor ni neupravičena in terjatev nikakor pretirana, ako opozorimo merodajne kroge s prošnjo v pomoč na silno revščino, ki vlada in preti večini naših kranjskih kmetskih okrajev. Letina, ki je bila pred letom slabá, je letos še slabšeja."

Koder ni pobijala toča, pojela sta rja in snetje večji del pšenice. In to je tisti pridelek, s katerim kmet plača davek in bero, najemščino in hlapca, s katerim si kupi obleko in orodje. Drugo žito rabiti doma; malokdo je tako srečen, da ga more kaj peljati na semenj. Kakor pak čujemo letos od mnogih strani, je pšenice povsod

Slovaki vračajo obisk

Danes, v petek, 18. oktobra, bo ob 18. uri v Linhartovi dvorani v Radovljici koncert z naslovom Glasba nas združuje, na katerem bodo nastopili glasbeniki iz Radovljice in slovaškega mesta Nitra.

V metafori bi lahko rekli, da bo današnji koncertni večer letošnji sadež sodelovanja med Glasbeno šolo Radovljica in Umetniško šolo iz mesta Nitra na Slovaškem, mednarodnega sodelovanja, ki se je začelo pred dvema letoma in vedno znova dokazuje, da je glasba univerzalna gvorica, ki povezuje ljudi, ne glede na jezik in kulturo, ki ji pripadajo. Mladi glasbeni gostje s Slovaške, ki so v Radovljico prispevili včeraj, bodo danes nastopili na skupnem koncertu z mladimi glasbeniki domače glasbene šole. Glasba nas združuje je naslov tokratnega glasbenega druženja v Linhartovi dvorani, v okviru katerega bomo slišali kar 21 različnih glasbenih točk, v katerih se bodo predstavili učenci oba šol. Prvi je namenjen gostujočim glasbenikom, mladim harmonikarjem, flavist-

kam, kitaristkom, bodočim pianistom, vokalistom... Izvajali bodo dela modernejših slovaških avtorjev, pa tudi mojstre klasične glasbe, kot so Bizet, Dvorak, Čajkovski, Bartok... V drugem delu bodo nastopili domači glasbeniki, bodoči mojstri kljunastne flavete, flavete, violine, trobente, klavirja, harmonikarji, predstavili pa bodo dela J.S. Bacha, Hačaturjana, Verdija, Chopina, Srebotnjaka... Koncert bo zaključil edinstven harmonikarski orkester Glasbene šole Radovljica. Sodelovanje, ki vse bolj dobiva podobo tradicionalnega druženja mladih glasbenikov oba mest, je tudi tokrat med drugim podprtia občina Radovljica, gostom iz Slovaške pa bodo gostitelji med drugim v teh dneh pokazali tudi številne gojenjske lepoty.

I.K.

Maksim Gaspari, ilustracija v knjigi Rokovnici, 1956

Piše Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

429

Pomagajte kmetu!

Janko Kersnik je bil graščak in razmeroma velik zemljiški posestnik. Kar pa ne pomeni, da bi imel kak nepriznaten odnos do manjših posestnikov in našavnih kmetov. To se je kazalo tako na vsakdanji kot na načelni ravni. Bil je v dobrih odnosih s svojimi kmečkimi sosedji, kot notar jih je skušal po svoje pomagati v njihovih nenehnih pravdah, za kmeta se je zavzemal tudi načelno, v politiki kot župan in želensborski poslanec in v svojem pisancu. Lep primer je članek na naslovom Pomagajte kmetu!, ki ga je objavil v Slovenskem narodu, 1. septembra 1875. "Goroviti hočem o žalostnem, ne blago, nego slabostu kmetskega stanu v naši ožji kranjski domovini, dobro vedeoč, da taka beseda vendarle ne sme pasti na kamnit, neplodna tla in da bode našla poseb-

no na naših, za blagor delavnega kmetskega stanu vnetih krogih glasen odmev."

Tako začenja svoj poziv, v nadaljevanju ga razloži. "Ni treba podljati volodončnih narodnogospodarskih fraz ni citatov iz slavnih vedostnih knjig v dokaz, kaj pomeni blagostanje kmetskega stanu v redni državi, in to posebno v Avstriji, kjer industrija še ni na tako visoki stopnji, da bi si mogla prisvojevati prvo mesto. Vsak, kdor le po malem pazi na dogodek, ki so z eksistenco našega kmeta v ožji dotiki, boste sam lahko sklepali, brez narodnogospodarske učenosti... Na Kranjskem nimamo takovih njiv, takovega polja, ni takih vinogradov nego jih imajo na Štajerskem; pri nas travniki niso tako plodni nego na sosednjem Koroškem. Relativno število prebivalcev pak je večje nego v drugih bogatih deželah našega cesarstva. Naš kmet nima priložnosti ni časa, ukvarjati se z domačo industrijo; on mora žuljavih rok in putnega obraza skrbeti za vsakdanji kruh z delom na polju, ki mu mnogo-

krat ne rodi toliko zrma, kakor mu ga je zaupal, in kdo bo plačal davek?"

Kersnik predлага rešitev: odlog plačila zapadlih davkov vsem, ki jih ne zmorcejo. "Generalni odlog vsem zastalim davkoplačevalcem na kmetih za malo časa - bi vsaj bila nekakšna začasna pomoč; in kakor se nam zdi, za zdaj - edina. Mnogo se jih bude izkopaljo iz zadrg, v katere so povečani nedolžno zabrdili; država pak izpolni s tem le svojo dolžnost, ki jo ima v prvi vrsti do podložnih, v drugi pa do svoje koristi. Torej na pomoč ubogemu, delavemu, trpečemu in stradajočemu kmetu!" Zanimivo, mer ne? Kolikšna razlika v položaju našega kmeta sredi druge polovice 19. ali na začetku 21. stoletja. Nekoč je bil to prevladujoči družbeni stan, od katerega je država pobrala največ davkov. Danes je kmetov komaj še kaj, delež davkov, ki jih država pobere od njih, je zanemarljiv. Položaj tega stanu pa je slej ko prej dramatičen. To pot ne gre za njegovo obubožanje, temveč za njegovo obstoj kot tak. Na kmetih nič ne več ne strada, tudi boben ne poje svoje mrtvačke pesmi; Kersnik navaja, da je v času njegovega pisanja v uradnem dnevniku Laibacher Zeitung v vsaki številki (torej vsak dan) izšlo 10 do 20 uradnih naznanih o dražbah zaradi zaostalih davkov. Danes je vprašanje, kaj bo, če kmeta sploh več ne bo? Odgovor seveda ni v domeni tega podlistka.

Predstavljamo kandidate za župane gorenjskih občin

Občina Gorenja vas - Poljane

V sredo sta na občinski volilni komisiji v občini Gorenja vas Poljane vložila kandidaturi za župana dva kandidata:
Janez Hrovat in Jože Bogataj.

Draga kandidata, predstavita se javnosti in svojim volivcem!

JANEZ HROVAT: "Uvodoma bi se rad Gorenjskemu glasu zahvalil za povabilo in idejo, da na tak način predstavite kandidate in vam zaželel vsaj, da se vam poveča naklada. Sicer pa sem Janez Hrovat, star sem 42 let, univ. dipl. ing. elektrotehnike, delam na področju telekomunikacij v podjetju Istratel v Kranju. Z ženo Martino, ki dela kot medicinska sestra v zavodu Zarja za rehabilitacijo ljudi s poškodbo glave v Ljubljani, imava tri hčere: Nežo, ki hodi v prvi letnik gimnazije Željmlje, ter Mino in Meto, sedmošolko in petošolko v osnovni šoli Poljane. Živimo v Žabji vasi, vasiči na desnem bregu Sore. V politične vode sem zajadral pred dvema letoma,

svojih sposobnosti prizadevamo za skupno dobro, predvsem za izboljšanje kvalitete življenja na podeželu, da bi bilo bolj primerljivo tisti v urbanih središčih. Za župana kandidiram kot kandidat N.Si, vendar niti ni tako pomembno, katera politična opcija nas podpira, kajti funkcija župana je delo za dobrobit vseh občanov. Zavzemam se za to, da se ljudem na volitvah da možnost izbire, kar v prvem mandatu v naši občini ni bilo dano, v prejšnjem pa tudi skorajda ne."

JOŽE BOGATAJ: "Sem Jože Bogataj, rojen leta 1935, organizator dela, upokojenec podjetja Termo, kjer sem bil najdaljši staž vodja proizvodnje, sicer pa tudi na več odgovornih delovnih mestih. Ko sem v prvem mandatu

vse pa je kajpada nemogoče uresničiti. Kandidaturo sem vložil kot nestrankarski kandidat s podpisi občank in občanov, nobena od strank mi doslej ni dala javne podpore, so me pa predstavniki treh ali štirih pred kandidaturo spraševali, ali se bom znova potegoval za to nalogo."

Katere so vaše osebnostne lastnosti, zaradi katerih menite, da bi bilo dober župan?

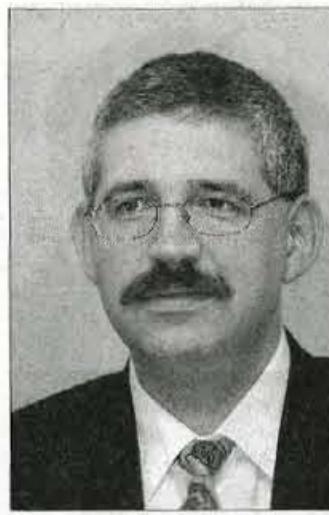
JANEZ HROVAT: "Menim, da na občinski ravni kritika ni dovolj, potrebna je lastna soudežba. Bistvo lokalne samouprave, ki žal še vedno ni dorečena, je približati odločanje ljudem. Srečujemo pa se ves čas s približno z enakimi težavami. Vem, da se je težko postaviti nasproti kandidatu, ki se že osem let smeje iz vseh

izsiljevanje, je to izredno kratkovidno in vodi v še večja nasprotja. Zato trdim, da je občini potreben aktiven dialog, soudežba občanov, župan se mora truditi za iskanje alternativ in pripravljati prostor za kompromise. Zelo pomemben je način dela, pomembni so odnosi. Zavedam se, kakšna je vloga župana in če se je ne bi, ne bi kandidiral."

JOŽE BOGATAJ: "V kandidaturo sem šel z velikim premislekom, prepričan, da lahko kot kandidat občanom ponudim največ. Sodim, da sem primeren kandidat, ker sem dodobra seznanjen z vsemi problemi občanov, ker iščem vse možne vire za dobrobit občine, ker imam veliko poznanstev na ministrstvih in raznih drugih institucijah. Predvolilno kampanjo financiram sam, zanje ne bom potrošil veliko. Izdal bom zloženko s svojim delovnim programom, sicer pa bom denar namesto tega raje dal v dobrodelne namene."

Katere naloge v občini vidite kot prednostne in kako se boste kot župan lotili reševanja največjih problemov občine?

JANEZ HROVAT: "Naj na začetku priznam, da je bilo v osmih letih v občini Gorenja vas Poljane opravljeno veliko dela in doseženega več, kot če bi bili v skupni škofjeloški občini. Naša je zelo razvijana in glede koordinacije tudi zelo zahtevna. Na srečo imamo krajne skupnosti, ki opravijo veliko dela, vendar je njihovo delo premalo poudarjeno. Kljub dosežkom pa lahko ob koncu mandata potegnemo črto: do danes občina nima svojega praznika, nima svoje občinske table na glavnih vpadnicah, kot vidim v občinah drugih po Sloveniji, nismo podžupana, ki bi ga po zakonu morali imeti. Napaka so tudi Podblegaške novice, ki so županovo trobilo, namesto da bi bilo odprt vsem občanom, saj gre za najbolj brani lokalni medij. Pred volitvami glasilo niti dalo priložnosti, da bi se stranke za dostopno ceno predstavile javnosti. Sicer pa sem pregledal volilni program izpred štirih let in ugotovil, da večina problemov tudi pred začetkom novega mandata ostaja enaka.

Janez Hrovat

Jože Bogataj

renjo vas, ki jo ta vas potrebuje. Če se bo obnavljala cesta Trebišja - Hotavlje, kar je sedaj v programu države in občine, bo obvozniča nujna."

JOŽE BOGATAJ: "Problemov je v občini veliko, a smo jih veliko tudi uspešno rešili, medtem ko nekatere naloge zaradi zunanjih ovir še niso dokončane. Tako delno šolski programi niso odvisni le od občine, pač pa tudi od države. V mislih imam telovadnici za obe osnovni šoli. V šolstvu imamo sicer prostorske pogoje dobre in obe šoli tudi že izvajata devletni program. V varstvu okolja in v cestno infrastrukturo bi morala občina več vložiti. Glavni razlog, da sem se odločil za ponovno kandidaturo, pa je go-spodarska krepitev naše občine, ki jo država obravnava kot občino s posebnimi razvojnimi možnostmi. Poskušali bomo zapolniti več poslovnih con, ki so urbanistično že vzpostavljene, sedaj pa je treba najti vlagatelje. Posebno vprašanje je zapiranje Rudnika Žirovski vrh. Sem eden tistih, ki je že od nekdanje krajne skupnosti seznanjen s problemi in si je prizadel, da Poljanska dolina ostane nedotaknjena. Ob dokončni zaprtji rudnika pa bom skušal za občino iztržiti kar največ. Nekaj projektov je še, ki zaradi ovir pri izvajjanju niso docela končani. Če bom izvoljen, bo čast odpiranja teh objektov pripadala meni in novemu občinskemu svetu. O občincem mimo Gorenje vasi pa je težko dati obljubo, saj je odvisna od države, od te pa ni pričakovati, da bo kar na hitro uredila vse naenkrat. So pa že narejeni razpisi za cesto Gorenja vas - Trebišja. Od državnih cest pa nam je ena le uspela, in sicer cesta v Lučine."

Danica Zavrl Žlebir

ko je bila ustanovljena Nova Slovenija, krščanska ljudska stranka, sedaj sem predsednik njenega občinskega odbora v občini Gorenja vas Poljane. Imam že več kot 90 članov, čeprav je bila stranka ob nastanku iz SLS in SKD deležna precej posmehljivih pogledov. To je lepa številka, primerljiva s članstvom drugih strank in zato trdim, da imamo pravico in dolžnost, da sodelujemo pri sodočanju na občinski ravni ter se po

sprejel županstvo, sem se na hitro upokojil (z 41 leti delovne dobe), saj sem doumel, da delo župana v občini, kot je naša, zahteva celega človeka. Župansko funkcijsko sem opravljalo nepoklicno, lahko celo rečem, da sem najcenejši župan. Za kandidaturo se nikoli nisem odločil zaradi ekonomskih koristi, pač pa zato, ker želim čim več dobrega storiti za našo lepo Poljansko dolino. Rad delam z ljudmi, poznam njihove želje in potrebe,

časopisov, marsikdo meni, da je to že vnaprej obsojeno na neuspeh. Sam pa sem prepričan, da je za dobro naše občine potrebna spremembra, kajti ta je gibalo razvoja. Potrebne so nove ideje, novi obrazci, ki bodo dal nov veter v občinska jadra. Župan je oseba, ki povezuje upravno nalogo občine z nalogo odločanja. Zavedati se mora nujnih in perečih občinskih zadev in o njih iskati soglasje občinskega sveta. Če pa se pojavi

S kandidatom od točke do točke

Novinarjem se je predstavil kandidat za župana Škofje Loke Blaž Kavčič.

Škofja Loka - Predstavitev ključnih točk programa tega kandidata stranke LDS je potekala tako, da nas je s kombijem popeljal do nekaterih kritičnih točk v občini in jih komentiral ob pomoči kolegov, ki na listi LDS kandidirajo za svetnike v škofjeloški občinski svet. Eden od problemov je vodovod, kjer je sekundarno omrežje preveč oddaljeno od primarnega, zato je voda slabe kvalitete in jo večkrat zmanjka. To bo moral biti v prihodnjem mandatu med občinskim prednostmi. **Dr. Marko Nosan**, ki je spregovorilo tem problemu, je menil, da Škofja Loka nima strategije trajnostnega razvoja. Tudi energetska zasnova šepa, kar se kaže na enem zadnjih gradbišč pred volitvami ob Poljanskem cesti, kjer kopljejo za koteljnicu, ki naj bi ogrevala občinsko stavbo. Kri-

tični so do neprimerne centralizacije energetskih virov, pa tudi sicer je na področju komunalne energetike še marsikaj narobe. V škofjeloški vojašnici sta se pridružila **Tina Tersan** in **Jaro Kalan**. Prva je govorila o možnostih za mlade v Škofji Luki, ki imajo veliko idej (v vojašnici je eden takih primerov njihov klub Rdeča ostriga), drugi o boljših možnostih za razvoj športa v občini, kjer imajo sicer veliko objektov, pa tudi številne vrhunske športnike. Blaž Kavčič pa je navrgel misel o izgradnji mladinskega hotela pri kopališču v Puštalu. Dodal je, da je območje vojašnice tudi primer prostora, ki bi ga lahko napolnil z veliko dejavnostmi, manjka pa vizije, kako naj bi se ta prostor razvijal. Tretja točka je uspešno loško podjetje Unitech LTH-OI, kjer je direktor **Anton**

čičevi so do neprimerne centralizacije energetskih virov, pa tudi sicer je na področju komunalne energetike še marsikaj narobe. V škofjeloški vojašnici sta se pridružila **Tina Tersan** in **Jaro Kalan**. Prva je govorila o možnostih za mlade v Škofji Luki, ki imajo veliko idej (v vojašnici je eden takih primerov njihov klub Rdeča ostriga), drugi o boljših možnostih za razvoj športa v občini, kjer imajo sicer veliko objektov, pa tudi številne vrhunske športnike. Blaž Kavčič pa je navrgel misel o izgradnji mladinskega hotela pri kopališču v Puštalu. Dodal je, da je območje vojašnice tudi primer prostora, ki bi ga lahko napolnil z veliko dejavnostmi, manjka pa vizije, kako naj bi se ta prostor razvijal. Tretja točka je uspešno loško podjetje Unitech LTH-OI, kjer je direktor **Anton**

čičevi so do neprimerne centralizacije energetskih virov, pa tudi sicer je na področju komunalne energetike še marsikaj narobe. V škofjeloški vojašnici sta se pridružila **Tina Tersan** in **Jaro Kalan**. Prva je govorila o možnostih za mlade v Škofji Luki, ki imajo veliko idej (v vojašnici je eden takih primerov njihov klub Rdeča ostriga), drugi o boljših možnostih za razvoj športa v občini, kjer imajo sicer veliko objektov, pa tudi številne vrhunske športnike. Blaž Kavčič pa je navrgel misel o izgradnji mladinskega hotela pri kopališču v Puštalu. Dodal je, da je območje vojašnice tudi primer prostora, ki bi ga lahko napolnil z veliko dejavnostmi, manjka pa vizije, kako naj bi se ta prostor razvijal. Tretja točka je uspešno loško podjetje Unitech LTH-OI, kjer je direktor **Anton**

čičevi so do neprimerne centralizacije energetskih virov, pa tudi sicer je na področju komunalne energetike še marsikaj narobe. V škofjeloški vojašnici sta se pridružila **Tina Tersan** in **Jaro Kalan**. Prva je govorila o možnostih za mlade v Škofji Luki, ki imajo veliko idej (v vojašnici je eden takih primerov njihov klub Rdeča ostriga), drugi o boljših možnostih za razvoj športa v občini, kjer imajo sicer veliko objektov, pa tudi številne vrhunske športnike. Blaž Kavčič pa je navrgel misel o izgradnji mladinskega hotela pri kopališču v Puštalu. Dodal je, da je območje vojašnice tudi primer prostora, ki bi ga lahko napolnil z veliko dejavnostmi, manjka pa vizije, kako naj bi se ta prostor razvijal. Tretja točka je uspešno loško podjetje Unitech LTH-OI, kjer je direktor **Anton**

Nosilec liste Janez Ovijač

Šenčur - N.Si Krščanska ljudska stranka na volitvah za občinske svetnike v občini Šenčur nastopa s samostojno listo kandidatov. Na njej je 11 kandidatov, nosilec liste pa je Janez Ovijač iz Trboj, ki je že član sedanjega občinskega sveta. Občinski odbor stranke obljublja, da se bo v naslednjem mandatu zavzemal za korekten, ne centralističen razvoj vse občine. Med drugim se bodo zavzemali tudi za to, da v občini dobijo dom starostnikov za varno tretje življensko obdobje.

D.Z.

Zborovanje na Bledu

Bled - Območna organizacija združene liste socialnih demokratov Kranj, ki obsegajo občine Kranj, Naklo, Šenčur, Cerknje, Preddvor in Jezersko, vabi na osrednje volilno zborovanje stranke, ki bo jutri, v soboto, 19. oktobra, ob 14. uri na Festivalni dvorani na Bledu. Organizatorji pripravljajo kulturni program in postrežbo z domaćimi dobratimi, jabolčnikom in pečenim kostanjem.

J.K.

Zbor v Tržiču

Tržič - Socialdemokratska stranka Slovenije, Nova Slovenija - krščanska ljudska stranka, Lista "Mladi Tržiča", Lista "Športniki Tržiča", Lista "Perne Vinko in skupina podjetnikov" in Stranka ekoloških gibanj Slovenije vabijo na predstavitev nosilcev list in skupnega kandidata za župana občine Tržič, ki bo v ponedeljek, dne 21. oktobra 2002, ob 10. uri v veliki sejni sobi Občine Tržič.

Čebulj se bo predstavil

Cerknje - V ponedeljek, 21. oktobra, ob 12. uri se bo časnikarjem predstavil neodvisni kandidat za župana občine Cerknje Franc Čebulj, ki je tudi nosilec liste Za razvoj vasi pod Krvavcem. Konferenco bo na občini, Franc Čebulj, ki je župan občine, bo govoril, o uspešnem razvoju občine v zadnjih letih in na logah, ki ga kot župana, če bo izvoljen, čakajo v prihodnjem obdobju.

J.K.

Dr. Lev KREFT, kandidat Združene liste socialnih demokratov za predsednika Republike Slovenije

Najslabše je, če izvoljeni pozabijo, kdo jih je izvolil

Predsedniški kandidat dr. Lev Kreft, profesor estetike na Filozofski fakulteti v Ljubljani, poročen z ženo Vesno in oče hčerk Ivane (20) in Ine (24), na volitvah nikakor ne namerava odigrati najboljše stranske vloge. Ima se za človeka, ki predstavlja spremembo in novost v vrhu slovenske politike, za kar je pravi čas.

Njegova vizija je bogata država, v kateri bo imel tudi kapital posluh za socialno in v kateri nihče ne bo zavrnjen zato, da bi drugi živeli bolje.

Gospod Kreft, ali je spodobno za sedanjega predsednika Republike Slovenije, da se je posebej opredelil do kandidat oziroma kandidat za njegovega naslednika oziroma njihove primernoosti za to funkcijo?

"Mislim, da se ob različnih priložnostih še prevečkrat sprašujejo, ali ima kdo pravico do kakšne izjave ali ne. Demokracija je stanje, v kateri zaradi izjasnjevanj in izjavljanih ljudi največ izvemo in zakaj se potem o svojih naslednikih ne bi smel izjavljati tudi predsednik republike. Sem pa kar zadovoljen, da se nisem znašel med silami kontinuitete, ker sem bil v tem žaklu in s tem nahrbtnikom kar dolga leta. Sicer se pa že od samega začetka zavedam, da Milan Kučan kot predsednik republike ne potrebuje naslednika v smislu Po Kučanu Kučan. Imam se za osebnost, ki ni bila nikoli v oblastnih vrhovih, zato so moje izkušnje s politiko nekoliko drugačne. Moje izkušnje so izkušnje iz poslanskih klopi, z urejanjem in usklajevanjem različnih pogledov, iz posluha za družbene, socialne in človeške razlike. Mislim da je to tisto novo, kar prinašam na predsedniško mesto. Tako na nek način predstavljam spremembo in novost v vrhu slovenske politike, za kar je sedaj pravi čas."

Uporabili ste kar precej čejev. Ali morda dvomite o sposobnosti delovanja kot zrele in samozačne države?

"Morali bomo biti zreli, čeprav svet le ni tako neusmiljen. Vendar deluje po pravilih, med katerimi je osnovno to, da če ne znaš sam povedati, kaj te žuli, nihče ne bo skrbel za tvoje žulje. Za našo sedanjo politiko je bilo značilno, da na večino stvari nismo imeli pripomb in smo sprejemali vse, kar so od nas zahtevali, za razliko od nekaterih tranzicijskih držav, ki so se upirale zadevam, ki jim niso dialis. Danes nam včasih nam to hodi narobe. V prihodnje naša politika ne bo mogla več tako ravnati, sicer bomo prišli v položaj podrejene manjšine kot smo bili v avstro-ogrski monarhiji in v obeh Jugoslavijah. Evropsko življenje ob drobtinicah je za Slovenijo slaba perspektiva."

V politiki ste bili v začetku devetdesetih let in tudi poslanec do leta 1996. Potem ste se "umaknili" na Univerzo, kjer ste profesor estetike na Filozofskej fakulteti, sedaj pa se znova vračate v politiko. Zakaj?

"V politiki sem bil vedno, kar pa ne pomeni, da sem bil vedno tudi funkcionar. Tudi po letu 1996 sem veliko pisal, komentiral in se opredeljeval do družbenih dogajanj in bil dejaven v civilni družbi. Politika namreč ni samo izvrševanje oblastnih funkcij, ampak tudi vpliv ljudi na politiko. Da se s kandidiranjem za predsednika republike vračam v politiko, je posledica povabilna Združene liste socialnih demokratov, da bi zastopal levo socialdemokratsko opcijo, in presoje, da so predsedniške volitve imenitna priložnost za javno razgrnitev pogleda na vizijo Republike Slovenije kot socialno odgovorne družbe, v kateri zlasti nosilci politične moči, lastniki kapitala in upravljavci podjetij sprejemajo tudi socialno odgovornost za celotno družbo, za ljudi okrog

sebe in za okolje. Svoj prvotni cilj doseči mednarodno priznanje in vključitev v najpomembnejše svečne organizacije smo začeli uresničevati s samim priznanjem in s sprejemom v Svet Evrope in Organizacijo združenih narodov, popolnoma pa ga bomo dosegli s sprejemom v Evropsko unijo. Sedaj se začenja obdobje, ko bomo morali biti kos globalnega svetovnega in evropskem izvivom. To bomo, če se bomo znali bolje postaviti zase, če bomo kos temu načinu odločanja, katerega del smo in katerega predmet bomo in če bomo kot enakopravna samoučestvena država znali jasno in glasno povedati, kaj hoče in kaj želi in česa ne sprejema."

Niso redki v Sloveniji, ki pravijo, da smo prehitro podlegli kapitalistični evforiji in pozabili na socialne vrednote družbe. Nastaja sloj zelo bogatih in precej številna skupina revnih.

"To drži, vendar smo na socialne vrednote pozabili manj kot v nekaterih drugih tranzicijskih državah, kjer imajo zaradi tega hujše probleme. Marsikdaj so nam očitali, da se spreminjam prepočasi, da ohranjam preveč starih ureditev. Tudi zaradi očitane počasnosti nismo revna dežela, čeprav se nam revčina giblje med 11 in 14 odstotki prebivalstva. To je tista trda revčina, v kateri ne živi samo slabše od drugih, ampak absolutno najslabše. Z nimer več se ne moreš primerjati in nima nobene perspektive. Potem imamo skupino ljudi, ki jih statistika sicer uvršča med zaposlene, vendar živijo slabo. Predstavljammo si družino, v kateri nekdo, ki je star nekaj čez 40 let, izgubi delo. To so leta, ko je težko najti zaposlitev. Druga skupina so mladi, ki so končali solo, tudi univerzo, pa ne dobijo prve zaposlitve. Obema skupinama gre težko, obema skupinama se podira prihodnost: prvemu, ki je morda že razmišljal o pokojnini, in drugemu, ki ne more razmišljati o družini, o stanovanju. Če je za trdo revčino potrebna neposredna pomoč, je za te druge nujna družbena solidarnost. Za te vrednote se mi zdi vredno boriti in tudi zaradi njih grem na volitve."

Imamo pa tudi stvar nacionalnega ponosa. Mislim, da se z njim Slovenci ne moremo pretirano hvaliti.

"Seveda gre tudi za nacionalni ponos, vendar ta danes ne rešuje vseh težav. Nacionalni ponos je korenjavačka država, ki daje vsebinsko našemu življenju. Primer je kmetijska politika. Saj je lepo reči: Ti, ki bodo preživel na trgu, bodo preživel, drugi pa pač ne bodo. Kaj moremo! To ni pravi odgovor. Evropska unija pozna namreč celo vrsto načinov, kako lahko neka država tudi znotraj Unije zavaruje svoje posebnosti. Republika Slovenija ne bo nikoli žitница Evrope, čeprav bodo tudi pri nas veliki kmetje z več zemlji. Slovenska značilnost je družinska kmetija, ki ne živi samo od kmetijstva, vendar se mu ne more odpovedati. Reči, da naj taku kmetijo, če ne bo zdržala tržne tekme, propade, je premalo. Najti moramo način, da bomo tudi na pode-

ti. Imamo bogate ljudi, ki uživajo ob zavisti drugih, ki kupujejo hiše in jahte in se vozijo v avtomobilih, s katerimi se ne splača voziti in ki svojo lastnino lahko zelo hitro zafračajo. Vendar prava lastnina ni bogatstvo, ki ga lahko nespametno zapraviš. Lastnina je tudi odgovornost za upravljanje in velik del slovenskega sloja bogatih se tega še pre malo zaveda. Vi imate deset hiš, ki vam bodo v nekaj letih propadle, če ne boste znali z njimi gospodariti in jih vzdrževati. Enako velja za podjetja, za banke. Ko bo postala lastnina odgovornost, se bo zadeva z našimi bogataši hitro razčistila. Sposobni bodo preživel, drugi pa bodo morali imeti prepustiti drugim. Državna politika mora spodbujati socialno odgovorno lastništvo in upravljanje, ki bo pri svojih odločitvah upoštevalo ljudi, zaposlene, okolje. Za nekatere je del ljudi preprosto odveč. Nihče jih neča zaposliti, nihče ne želi skrbeti za ranje. Na koncu se jih usmili država s podporo za siromašne. Pri vseh odločitvah, ki so povezane s kapitalom, je narobe misliti zgolj na profit. Kdor tako razmišlja, bo ostal jutri brez nje. Revni ljudje ne morejo ustvarjati bogastva. V nekaterih, zlasti azijskih državah, se to že kaže. Slovenija potrebuje svoja pravila socialno odgovornega upravljanja, ki so deloma država lahko zapise v zakone, deloma pa so del gospodarjenja s kapitalom."

V Sloveniji je korupcija. Tako je odgovarjala večina vprašanih v raziskavi javnega mnenja o tem vprašanju. Se po vašem mnenju država dovolj zaveda te nevarnosti in tudi ukrepa. Mislim, da ne. Ne spominim se, da bi kdo zaradi korupcije že pravnomočno obsojen.

"Vsi poznamo problem korupcije in rečemo, da vemo za primere, vendar se niso zgodili nam. Ljudje govorijo o podkupovanju, o darilih. Poznajo, kdo je v določenem poklicu bolj podkupljiv in kdo ne. Prava rešitev je v rokah zaposlenih v teh poklicih, ki morajo dvigniti vrednote svojih poklicev na višjo raven. Ta korupcija, na kateri opozarjajo ljudje, pa je verjetno majhna v primerjavi s tisto, za katero sumimo, da je. Sumsimo, da se velike lastniške igre odigravajo tako, da so bile nekaterim posameznikom obljudljene nagrade ali pa so realna sredstva že dobili v roke. Vsem, ki se strokovno ukvarjajo s korupcijo, je jasno, da je take ljudi težko pripeljati pred sodišče, ker je težko dobiti priče, dokumente. Boj proti korupciji zato terja več družbenega poguma. Akcija Čiste roke v Italiji je dvignila splošno zavedanje o nevarnosti pojava korupcije, zaradi katere je postala država plen posameznih skupin. Ko postane država in njeni zakoni pričutna lastnina, se začnejo najtežje oblike korupcije, ki jih je zelo tež-

ko nadzorovati in odkrivati. Na politiko začne padati splošen sum, da je to nekaj grdega, umazanega. Prepričan sem, da bi morali nekatere sumljive primere v procesu lastninjenja razčistiti do konca. Država tu ni naredila vsega. Res je, da se kampanjsko začete akcije po načelu lova na čarovnike ponavadi končajo v pesku. Vendar bi moral pravosodje nekatere primere pripeljati do konca. Preveč procesov se začenja z velikim pompom, ki se končajo, ponavadi zaradi pomankanja dokazov, še preden se zares začnejo. To jemlje ugled policiji, tožilstvu in sodstvu ter posredno tudi politiki, ki mora delovati bolj pregledno. Sedaj se veliko ukvarjam z Zavarovalnico Triglav. Meni, takot kot verjetno še marsikom drugemu, še danes ni jasno, kako je do tega lastninjenja prišlo in v kakšni vlogi se sedaj pojavlja država, ki se bori, da bo nekomu nekaj vzela in dala sebi. Ob tem pa ne vem, če bo kaj dala meni, vam in drugim državljanom."

Potem ni čudno, če zaupanje ljudi v oblast pada, kar potrjujejo raziskave javnega mnenja, ko sta pravosodje in izvršna oblast precej nizko na lestvici zaupanja, tolar pa zelo visoko.

"Ljudje raje zaupajo tistim, ki svoje moči in avtoritete ne razmetavajo okoli sebe in ki znajo ljudem na razumljiv način povedati, kaj hočejo. Cilj Banke Slovenije je bil trden tolar. Ljudje so to cenili, zlasti tisti, ki smo doživljali hude čase inflacije. Trden denar je bil vrednota in je zagotavljal ljudem lažje in zanesljivež življenje. Za druge ustanove pa človek ni vedno prepričan, da razmišljajo zgolj o našem doberem. Najslabše pa je, če izvoljeni začnejo pozabljati, kdo jih je izvolil, in zlorablji zaupanje. Zaradi bavega obnašanja začenja politika izgubljati ugled. Mislim, da se je slovenska demokratična politika v desetih, dvanajstih letih premalo brigala za javno mnenje, za mnenje ljudi in se je jezila na tiste, ki so ji pred obraz postavljali ogledalo. Premalo se je bila pripravljena zamiisliti sama nad seboj. To bo morala slovenska politika v prihodnosti pogosteje početi, saj bo dobila nad sebe še evropsko oblast, ki pa je navajena ljudi pochteje spraševati za mnenje in razpoloženje in ki ve, da se lahko obdrži ali pa se sklicevanjem na mnenje ljudi."

Ko bomo v Evropski uniji, slišimo, bo ogrožen naš nacionalni interes. Sklicevanje nanj je postala že kar modno. Kaj mislite Vi: Bo naš nacionalni interes v Uniji ogrožen?

"Evropa ni sovražna nacionalnemu interesu, saj so že sedaj v njej velike in majhne države. Nacionalni interes ima več vidikov. To ni le interes naroda kot celote, ampak je tudi interes različnih poklicev, interes lastnikov in zapo-

slenih, interes manjšinskih skupin itd. Nacionalni interes in nacionalna identiteta zanesljivo ni drža pijača, ki se oklepja plotu. Za plotom ne bo mogoče dolgo zdržati. Evropa je odprta, tekmovalna družba. Slovenci vemo, kaj je odprtost, saj smo prvi v tedanji Jugoslaviji smeli na tuje. Prepričani smo, da bomo kot Evropi, vendor bomo morali predvsem sami skrbeti zase. Drugi se ne bodo brigali za nas. V Evropi ne velja nič, če si samo povprečen Evropec. Vsakdo v Evropi je pripadnik neke kulture, nekega naroda, neke različnosti in družnosti. Ohranjati jih morajo države same. Zato bosta v prihodnji vladu ministristvo za izobraževanje in ministerstvo za kulturo zelo pomembni ministrstvi."

Ste kandidat stranke, ki zagovarja ločitev Cerkve in države in nasprotuje uvedbi verouka v javne šole in vrtce. Državni zbor je zadnjie upošteval razsodbo Ustavnega sodišča in dovolil uvedbo konfesionalnega pouka v vrtcih in šolah s koncesijo, vendor ne na račun programa kot javne službe. Se Vam zdi taka rešitev dobra?

"Normalne demokratične države imajo te reči urejene na različne načine. Mislim, da med ljudmi zaradi tega ni velikih problemov. Problemi se pojavljajo pri usklajevanju urnikov. To mora urediti oblast. Največja neumnost bi bila preprečevati ljudem, da bi njihovi otroci obiskovali verouk. Sedanja rešitev se mi zdi ustrezna. Ob tem moram reči, da si dajmo drug drugemu bolj zaupati! Saj se vendor zaradi pomanjkljivega medsebojnega zaupanja ne bomo znova skregali! Ce se nismo v prejšnjem režimu, v katerem smo spoštovali tovrstno različnost, se nam ni treba danes, ko živimo v veliko bolj demokratični ureditvi. Politika, tako državna kot cerkvena, mora upoštevati, da si ljudje pogosto medsebojno bolj zaupamo kot pa politiki."

Na predsedniških volitvah Vam ankete ne napovedujejo zmage. Odigrali pa naj bi najpomembnejšo "stransko vlogo". Kakšen je Vaš komentar?

"To je moj komentar, čeprav trdim, da je vse, kar delam in govorim, jamstvo, da po 10. novembra nikomur, ki bo dal glas zame, ne bo žal ali nerodno. Jaz se bojujem za zmago po svojih najboljših močeh in znotraj okvirja, ki ga daje zakon. Predsednik republike ima zlasti simbolen pomen. Znati mora predstavljati vse ljudi te dežele, ne samo večine, in se ne dobitkati zgolj svojim. Imeti mora posluh za vse skupine in potrebe, saj celo tisti, ki ga volijo, pričakajo enak odnos do vseh. Ljudje želijo imeti razgledanega in tolerantnega predsednika."

Jože Košnjek, slike Gorazd Kavčič

Odeja se vrača na jugo tržišča

Škofjeloška tovarna preših odij Odeja, d.d., je uspela delni upad prodaje v Skandinaviji nadomestiti z vrniljivo na tržišča nekdanje Jugoslavije. Letos so praznovali 70-letnico ustanovitve.

Škofja Loka - Letos spomladi je v Škofji Loki zavladal preplah: težaven položaj tekstilnih družb je namreč grozil, da bo ob delo kar precej, pretežno ženske delovne sile. Tudi o tovarni preših odij je bilo tedaj slišati, da imajo težave s konkurenco iz baltskih držav, ki jim je odvzela nekaj skandinavskega tržišča, vendar se tedaj o tem in morebitnimi pomoči države za javnost niso bili privravljeni pogovarjati. Trenutna konica prodaje, ko prihajajo hladnejši dnevi, pa že kaže na to, da so skandinavski upad uspeli nadomestiti na jugovzhodnih trgih. O tem smo se pogovarjali z direktorico družbe Melito Rebič, dipl. ekon., ki vodi Odejo eno leto.

V začetku meseca smo zasledili novico, da ste prejeli na mednarodnem sejmu Mode v Beogradu Zlato košuto za novo kolekcijo pregrinjal. Kdaj ste se vrnili na srbski trg?

"Najprej naj poudarim, da moda v Beogradu zelo veliko pomeni in smo zato nagrade seveda veseli. Gre za pregrinjalo Mandala iz nove kolekcije Trganka. Kolekcija je zasnovana naša oblikovalka Lili Panjtar. Sicer pa smo bodovali sklopu projekta slovenskih proizvajalcev Slovenska hiša mode, katerega nosilec je bila Planika Novi Sad. Žal projekt ni zaživel tako, kot je bilo zamisljeno. To je bil naš prvi stik s tržičem ZR Ju-

Melita Rebič

pomembno tržišče v Skandinaviji, kamor izvažamo in prodajamo preko Finske kar četrtnino naše proizvodnje."

Letos spomladi je bilo prav v zvezi z vašim izvozom v skandinavske dežele slišati, da ste del tržišča na račun izdelkov iz baltskih držav izgubili. Kako je s tem?

"Res smo del tržišča tam izgubili, uspeli pa smo izpadlo prodajo v Skandinaviji nadomestiti na Hrvaškem in domaćem trgu. Po najnovejših podatkih 44 odstotkov prodamo v Sloveniji, 31 odstotkov na trgih nekdanje Jugoslavije, največ na Hrvaškem, in 25 odstotkov na Finskem. Ta delež je bil še lani res večji."

Konec junija ste imeli skupčino družbe, na kateri ste sklepali o razporeditvi dobička iz lanskega poslovanja in preteklih let. Kako kaže za letošnje poslovanje?

"Prodaja naših izdelkov je izrazito sezonska, pri čemer smo prav sedaj v konici naše prodaje. Prepričana sem, da bo letošnje leto za nas pozitivno."

Letos Odeja praznuje 70. obletnico ustanovitve. Kaj jemljete kot svoj začetek in kako ste obeležili ta jubilej?

"Prvi začetki izdelovanja odij sicer segajo že v leto 1927, ko je Škofjeloški podjetnik Rado Thaler

glasovite po osamosvojitvi, pri čemer naj dodam, da se je Odeja umaknila s tega trga, zaradi razmer na trgu, še nekoliko prej, pred razpadom nekdanje Jugoslavije. Kljub temu da je ta trg zaradi velikega volumna naših izdelkov na nas logistično zahteven, je to trg z osmimi milijoni potrošnik, sicer ne posebno bogat, vendar specifično segmentiran in bolj razširojen, kot pri nas. Vsekakor tam obstajajo potrošniki, ki so naša ciljna skupina."

V spletni predstavitvi vaše družbe lahko preberemo, da 60 odstotkov izdelkov Odeja izvaja na zahtevna izvozna tržišča. Kam izvate?

"Izvajamo na trge nekdanje Jugoslavije, pri čemer je najmočnejše zastopana Hrvaška, prodajamo pa tudi v Bosni, začetki pa so že tudi v Makedoniji, Črni gori in kot rečeno v Srbiji. Za nas je zelo

odprt delavnico za ročno izdelovanje odij, vendar je še leta 1932 pridobil obrtno dovoljenje. Na začetku je bilo zaposlenih 10 do 15 delavk, postopno se je proizvodnja širila in leta 1973 je bila postavljena nova tovarna tu na Trati, kjer smo še sedaj. Danes je zaposlenih 170 ljudi, ki ustvari letni prihodek 7,5 milijona evrov. Oblikovalno smo praznavali interno s piknikom za vse zaposlene."

Kako je v Odeji v razvoju: oblikovanjem izdelkov, uporabo novih materialov in tehnologij?

"Izdelke oblikuje naš razvojni oddelek, v katerem imamo tri inženirke tekstilnega oblikovanja, ki zelo vestno sledijo tudi razvoju novih materialov. Razvili smo osem programov z blagovnimi znakami. Novost na trgu je program Medico Lux, ki je nastal kot nadgradnja obstoječega programa Medico in je namenjen posebej zahtevnim kupcem. Nadvložki, odeje in zglavniki so izdelani iz posebnih materialov, mikrovlnken in pliša, hkrati pa omogočajo pranje in so primerni za alergike in

delek tiskanja in smo čez noč ostali brez enega od tiskarjev. K sreči se pri repromaterialih nikoli ne vežemo le na enega doba-vitelja."

Odeja je znana kot ženski kolektiv. Imate sploh kaj moških med zaposlenimi? Kakšne so plače?

"Seveda. Pri nas je zaposlenih okrog dvajset moških, priznam pa, da jih nimam natančno 'prešteh'. Plače so za 15 do 20 odstotkov nad povprečjem panoge, zaostali pa smo za splošnim povprečjem države, saj se je javni sektor, s seveda drugačno strukturom kadrov, tako razširil, da je po plačah postal za gospodarstvo ne-dosegljiv. Govorice o naših težavah v Skandinaviji, letos spomladi, so vznemirile naše zaposlene, vendar smo se na zboru delavcev o tem pogovorili, pri čemer sem jima zagotovila, da bodo prvi obveščeni o morebitnih težavah vedno v podjetju. Dodam naj še, da števila zaposlenih ne nameščamo spremiščati, kar je ob vse-splošnem odpuščanju na področju tekstilne industrije svojevrstni do-sežek."

Vizija?

"Naša vizija je biti vodilno podjetje tako po produktih, tehnologiji, kot tudi organizaciji na področju hišnega tekstila na trgih v južni in vzhodni Evropi. Prizadevali si bomo naše kupce presenečati z novimi izdelki in na tak način prekašati vse tiste, ki nas sicer množično kopirajo. Konkurenca je vsekakor velika in huda. Naša prednost je prisotnost na trgu z ugledom in kvaliteto. Kot naše poslanstvo razumemo v tem, da z odličnimi izdelki omogočimo ljudem zdravo spanje, obnovitev energije in uživanje v počitku."

Štefan Žargi

Merkurjev dan 2002 v Naklem

Naklo - V petek, 25. oktobra, bo od 9.00 do 17.45 v Merkurjevi poslovni stavbi v Naklem potekalo četrtoto posvetovanje slovenskih diplomantov in magistrantov s področja elektronskega poslovanja. Srečanje "Merkurjev dan 2002" bo v Naklo privabilo številne strokovnjake s področja elektronsko podprtoga poslovanja. Svojo usmerjenost k elektronskemu poslovanju pa v Merkurju dokazujo tudi z udeležbo na letošnjem sejmu Interinfos.

Kot sporočajo iz službe za odnos s javnostjo Marketing družbe Merkur, bodo tudi letos organizirati srečanje slovenskih diplomantov in magistrantov s področja elektronskega poslovanja vseh fakultet in obeh slovenskih univerz.

Srečanje je priložnost za zbiranje in izmenjavo znanj in izkušenj, saj Merkur mladim strokovnjakom v Naklem zagotavlja okolje za srečanje s kolegi in mentorji. Merkurjev dan je nastal v okviru Slovenskega projekta elektronsko poslovanje

leta 1999, tudi letos pa bo ob tej priložnosti predstavljena vrsta diplomskih in magistrskih nalog s tega področja. Poleg tega Merkur študentom in raziskovalcem pomaga tudi s spletno knjižnico. Sicer pa bo Merkur letos nastopil tudi na informacijsko telekomunikacijskem sejmu Interinfos, ki v ponudiljek odpira svoja vrata v Cankarjevem domu v Ljubljani. Predstavili bodo svojo nagrajeno spletno trgovino Netko in korporativne spletne strani, portal metallurgija in e-valilnico. Š.Z.

Podpisana pogodba za center vodenja Elektra Gorenjske

Do junija 2004 naj bi v prostorih Elektra Gorenjska uredili nov distribucijski center vodenja.

Kranj - V torek sta direktor Elektra Gorenjska, d.d. mag. Drago Štef in direktor Ensico, d.o.o., Matjaž Vuga podpisala pogodbo o nabavi tehnološke opreme in izdelavi funkcionalne aplikacije za nov distribucijski center vodenja Elektra Gorenjska, ki bo nadomestil dosedjanjo zastareljo opremo in zagotovil kvalitetnejšo oskrbo na liberaliziranem oz. dereguliranem trgu z električno energijo.

Kot poroča Drago Papler iz Elektra Gorenjska, je bil v torek opravljen pomemben podpis pogodbe o nabavi tehnološke opreme in izdelavi funkcionalne aplikacije za nov distribucijski center vodenja Elektra Gorenjska, za katerega so se na Elektro Gorenjsko odločili že v letu 2001. Izbrano podjetje Ensico iz Ljubljane, ki si je praktične izkušnje pridobilo s podobnim centrom v Mariboru, naj bi center opremil in funkcionalno usposobil do junija leta 2004, center pa naj bi zagotovil trdno podlago za vodenje elektroenergetskih in informacijskih tokov v gorenjski regiji za nadaljnji 15 do 20 let. Vrednost investicije znaša 330 milijonov tolarjev. Osnovne funkcije bodo podprtne s SCADA programsko opremo,

Hiperaktivni
čez vikend

PIVO UNION

Pivovarna Union, steklenica, 0,5 l

149,00 SIT

MESNA ŠTRUCA

Meso Kamnik, 1 kg

1.090,00 SIT

Minister za zdravje opozarja: uživanje alkohola lahko škoduje zdravju.

V petek, 18. in v soboto, 19. oktobra je na spredelu posebna ponudba, ki velja samo za izdelke v zalogi. Obiščite HIPERMARKEČ Črnče, Pot k sejmišču 32 in HIPERMARKEČ Parmova, Parmova ulica 51 v Ljubljani, HIPERMARKEČ Cerkle, Slovenska cesta 10, Cerkle na Gorenjskem ter HIPERMARKEČ Tržič, Cesta Ste Marie aux Mines 4 v Tržiču.

ŽVILA

HIPERMARKEČ
Cerkle, Črnče, Parmova, Tržič

ZVILA KRAJN, d.d., Cesta na Okroglo 3, 4202 Naklo

ekstra lahko kurično olje
Ustreza tudi najstrožjim merilom evropske kakovosti.

OMV ISTRABENZ

24 ur na dan

080 2332

Živali terjajo humanost

Nevladne organizacije v Evropi so zaslužne za to, da je Evropska unija z zakonodajo ustrezno poskrbela za napredno in humano obravnavo živali.

Ljubljana - O živalih je bila beseda na eni od evropskih sred v Centru Evropa, sogovorniki pa so bili Primož Šterbenc, podpredsednik Zveze društev proti mučenju živali, Lea Eva Müller, svetovalna direktorica v Svetovni zvezi za varstvo živali, in prof. dr. Marko Amon, doktor veterinarne. Pred sprejemom Amsterdamske pogodbe je Evropska unija živali obravnavala kot kmetijske izdelke, potem pa so k pogodbi priložili tudi protokol o dobrobiti živali. Do tega je prišlo na pritisk nevladnih organizacij v EU, ki so se združile v Eurogroup, evropsko nevladno organizacijo za zaščito dobrobiti živali. To združenje ima svoje predstavnike v institucijah Evropske unije in s tem vpliv na sprejemanje zakonodaje. Slednja je v državah članicah EU naprednejša kot zakonodaja v primerljivih državah, denimo v ZDA in na Japonskem. Evropska zakonodaja živali ne obravnavata zgodaj kot kmetijskih izdelkov, pač pa kot čuteča bitja, zato so v njej zagotovljeni boljši pogoji namestitve, transporta in ravnjanja z njimi. Tudi države kandidatke, ki bodo že v dveh letih polnopravne članice, bodo morale svojo zako-

nodajo prilagoditi zakonodaji EU, vključno z zakoni o humanem ravnanju z živalmi. V Sloveniji smo na dobri poti, saj je bil leta 1999 sprejet zakon o zaščiti živali, pozneje pa še več pravilnikov, med njimi o vodenju zavetišč za živali, pogojih transporta in o ustanovitvi strokovnega sveta za zaščito rejnih živali in zaščiti pri poskusih. Kljub vsemu pa na Slovenskem po besedah sogovornikov na Evropski sredi zaščiti živali še ni na dovolj visoki ravni.

Danica Zavrl Žlebir

Švedi najbolje obveščeni

Informiranje o evropskih zadevah bo pomembno tudi po vstopu v EU.

Tako kažejo švedske izkušnje.

Ljubljana - Skupina švedskih strokovnjakov za obveščanje javnosti o evropskih zadevah, ki se je mudila na obisku v Sloveniji, je s slovenskimi kolegi izmenjala izkušnje pri obveščanju domače in tuje javnosti o EU, vključevanju države v unijo, delovanju vladnih institucij pri obveščanju javnosti, zlasti še v obdobju pred referendumom, pa tudi pozneje, ko država postane članica Evropske unije. Na srečanju so ugotovili, da so slovenske izkušnje precej podobne švedskim. Švedski vladni pristop k obveščanju velja za zelo uravnoveženega, državljanom pa omogoča, da hitro dobije vse informacije v zvezi z evropskimi zadevami. Večletna tovrstna vladna politika je pripomogla k dejstvu, da so Švedi med najbolje obveščenimi v državah članicah, ko gre za evropske za-

deve. Sodeč po mednarodnih raziskavah to med kandidatkami velja tudi za Slovenijo. Švedske izkušnje kažejo, da se potrebe po tovrstnih informacijah v času pred referendumom zelo povečajo, slovenski vladni strokovnjaki nameravajo v skladu s podobnimi pričakovanji pripraviti dodaten program obveščanja javnosti. Švedski in slovenski strokovnjaki so se strinjali, da informiranje o evropskih zadevah ne sme zametiti po vstopu v unijo. Teme, ki po vstopu Slovenije v EU potrebujejo temeljitejšo predstavitev javnosti, pa bodo črpanje evropskih sredstev, sodelovanje na volitvah, uvedba evra in pravice in obveznosti naše države v pogojih polnopravnega članstva EU.

D.Z.

Evropska okoljska nagrada Sloveniji

V začetku oktobra je evropska komisarka za okolje Margot Wallström v Budimpešti podelila letošnje evropske okoljske nagrade. Med prejemniki je prvih tudi slovensko podjetje Gea-Sol iz Ljubljane, ki je nagrado prejelo za solarni strešnik, njegov izumitelj pa je Aloš Pajk iz Ljubljane. Evropska komisija in Evropska okoljska agencija že od leta 1987 podeljujeta okoljske nagrade, letos pa so bile k sodelovanju prvič povabljeni tudi države kandidatke. Izmed ducata kandidat jih je pogoje natečaja izpolnilo šest, Madžarska, Češka, Estonija, Litva, Malta in Slovenija. Za evropske okoljske nagrade se namreč lahko potegujejo le tiste države, ki že same podeljujejo nacionalne nagrade za okolje, v Sloveniji jih za okoljski izdelek leta podeljuje revija Gospodarski vestnik. Ta je na letošnji natečaj prijavila tri lanske zmagovalce svojega tekmovanja. Za letošnje evropske okoljske nagrade se je potegovalo 132 nominirancev, od tega 22 iz držav kandidat, v ožji izbor so uvrstili 20 projektov, 10 pa jih je naposled prejelo nagrade.

D.Z.

Zgodba o jeklu med ZDA in EU

Evropska unija je konec septembra po izteku začasnih ukrepov za zaščito svojega trga jekla (zadari zaprtja ameriškega jeklarskega trga) uvela stalne ukrepe. Ti sedaj veljajo za 7, ne več 15 skupin izdelkov. Med tistimi, ki ne veljajo več, je tudi za Slovenijo najpomembnejša skupina elektro jekel. Kot ocenjuje ministrstvo za gospodarstvo, bodo ukrepi prizadeli okoli 6 odstotkov celotnega slovenskega izvoza jekla na trg Evropske unije. Gre približno na 12 tisoč ton jekla, kar je precej manj kot v obdobju začasnih ukrepov, ki pa so veljali za 87 tisoč ton jekla.

Evropska unija je začetne ukrepe za svoj trg uvela konec marca letos kot odgovor na odločitve Združenih držav Amerike, da z uvedbo do 30-odstotnih carin za 21 skupin izdelkov skoraj v celoti zaprejo svoj trg jekla za uvoz iz tujine. Ker ZDA ukrepor niso preklicale, je Bruselj v skladu s pravili Svetovne trgovinske organizacije uvedel stalne ukrepe, ki naj bi veljali do marca 2005. To pa ni edini ukrep Evropske unije, pač pa je pred Svetovno trgovinsko organizacijo sprožila tudi trgovinski spor, katerega razsodbo pričakujejo spomladi, zagrozila pa je tudi s povračilnimi ukrepi, in sicer visokim povečanjem carin za več ameriških izdelkov.

Milijon študentov v programu Erasmus

Kranj, Ljubljana - Po vsej Evropi bodo od 18. do 25. oktobra obeležili evropski teden Erasmus. Tem izobraževalnem projektu se je doslej izmenjalo že milijon študentov, med njimi tudi študenti iz Slovenije. Po besedah nacionalne koordinatorice ESN Slovenija Anite Novak so namenjeni temu, da študentje slišijo čim več informacij o možnosti študentskih izmenjav in študija naših študentov na tujem. Že sedaj je Evropa zelo odprta, kar zadeva izmenjavo znanja, v prihodnji razširjeni Evropi pa se bodo našim državljanom na tem področju obzira še bolj razširila. V dogajanja ob evropskem tednu Erasmus je vključena tudi Študentska organizacija Fakultete za organizacijske vede v Kranju, ki je tudi članica mednarodne zveze študentov. V ponedeljek, 21. oktobra, bodo na fakulteti postavili informativno stojnico, ob 14. uri pa pripravili okroglo mizo na temo E-učenje, izobraževanje 21. stoletja. O ostalih dogodkih v tednu Erasmus bomo še poročali. D.Z.

Septembra za EU 55 odstotkov vprašanih

Oktobra je Evropska komisija objavila redno poročilo o napredku držav kandidat in oznanih, da je za pristop k Evropski uniji zrelih 10 kandidat, med njimi tudi Slovenija. Naša država je po besedah ministra Rupla opravila sprejemni izpit za Evropsko unijo. Do konca tega leta bodo predvidoma končana še zadnja pogibanja, prihodnje leto pripravljene pristopne pogodbe, leta 2004 pa bodo nove pridružene države že postale članice in sodelovale v

volitvah za evropski parlament. Medtem pa bo tudi državljan, na katerem se bodo tudi državljan Slovenije odločali o pristopu v evropsko društvo. Evrobarometer za države kandidatke že dlje časa meri naklonjenost ljudi za tak korak. V javnomenjeni anketi iz letosnjega septembra se vidi, da bi za vstop v EU glasovalo 55,4 odstotka ljudi, če bi bil referendum v nedeljo. Okoli te številke se javno mnene suče vse letošnje leto, le februarja in marca je pod-

D.Z.

Tablice se "vračajo"

Se pred koncem leta naj bi v prodajo prišli prvi tablični računalniki.

Izola - Na nedavnih študijskih dnevnih slovenskih novinarjev v Izoli je skupina, ki se pri mariborskem dnevniku Večer ukvarja z informatiko, v posebni tehnični delavnici zbranim predstavila enega od dveh tabličnih računalnikov, ki sta trenutno v Evropi. Gre za nov tip računalnikov, ki naj bi prišli v prodajo letos decembra, v osnovi pa naj bi bili nekajen mešanec med prenosnimi računalniki in dlančniki. Predstavljeni tablični računalnik tajvanskega izdelovalca Acer izgleda kot pomanjšani prenosni računalnik, ki se odpre podobno kot prenosnik, pri čemer je ena od odprih stranic namenjena tipkovnici in sledilni plošči, druga pa, kot pri prenosniku, v celoti LCD zaslono. Prva posebnost je ta, da se lahko stranica z zaslonom, ko je ta v pokončnem položaju, zavrti okoli navpične osi na sredini in nato ponovno zapre tako, da je ekran na zunanjji strani tega računalnika. Ena najočitnejših razlik tabličnega računalnika do prenosnikov je namreč ta, da naj bi uporabnik upravljal programe in vnesal tekste oz. podatke s pisalom

na dotik občutljivi zaslon in je torej tipkovnica le še pomočno sredstvo za to opravilo. Tablični računalnik naj bi torej nadomestil beležko oz. zvezek, v katerega bomo pisali "na roko". Če poenostavimo: vračamo se torej k tablicam, kakršne so poznali šolarji pred sto in več leti, le da so bile te lesene in so za pisanje uporabljali kredo. Zapis se seveda ne zbrisne, pač pa shrani v računalniški datoteki, s tem, da morebitne napake pri branju rokopisa računalnik sproti odpravlja s pomočjo slovarjev.

Tablični računalnik pa je še veliko več, ko le beležka. Ne samo, da je sposoben ustvariti zapis tudi po nareku - predstavljeni računalnik, podobno kot njegovi namizni bratje, lahko "posluša" in zapisuje govor v angleščini, za slovenščino pa naj bi bila programska rešitev dokončana v doberem letu - tablični računalnik naj bi bil tudi elektronska knjiga, ki bo tekst sama braha na glas. Na predstaviti smo se o tem lahko tudi prepričali, pri čemer je imel sintetični glas predstavljenega tabličnega računalnika seveda rahel angleški

Začenja se InterINFOS'02

Ljubljana - V Cankarjevem domu v Ljubljani bodo v ponedeljek, 21. oktobra, odprli letos že dvanajsto največjo slovensko informacijsko in telekomunikacijsko prireditve InterINFOS'02 kjer na enem mestu predstavljajo informacijske in telekomunikacijske storitve in rešitve. V dnehu od pondeljka do petka se bo razvrstilo več kot 250 seminarov predavanj, okroglih miz, delavnic in promocijskih nastopov zanimivih tako za poznavalce kot za laike. Namens organizatorjev, ki letošnjo prireditve prirejajo pod gesmom "Premikamo meje", je, da naj bi ta prireditve postala pomembna v širšem okolju Srednje in Jugovzhodne Evrope, zato bo pomemben del letošnjega Interinfosa tudi medregionalna konferenca o informacijski družbi.

Letos se bo prireditve udeležilo 115 razstavljevalev, pri čemer bodo novost razstavni parki, kjer bo v 12 parkih po več razstavljevalev predstavljalo rešitve in storitve na vsebinsko zaokroženo izbrano temo. Napovedanih je tudi več delavnic, med katerimi bodo vsak dan ob 10.00 in 13.30 uri strokovnjaki pojasnjevali delovanje odprtih pisarn v slovenskem jeziku. Brezplačno bodo lahko obiskovalci preizkusili programsko opremo odprte kode in se udeležili praktičnih predstavitvenih tečajev slovenskega pisarniškega paketa OpenOffice.org, brskalnika in bralnika elektronske pošte Mozilla (Netscape) ter grafičnega namizja KDE. Vsi udeleženci delavnice bodo prejeli brezplačen CD-ROM slovenski pisarniški paket OpenOffice.org za Linux in Windows. Kot vsako leto, bodo pripravljeni tudi strokovni seminarji na treh linijah: Poslovna informatika in e-poslovanje, Tehnologija informacijske družbe ter Informacijska družba in javni sektor. Posebna pozornost bo tudi letos posvečena rešitvam za ljudi s posebnimi potrebami, ki jim bodo predstavili nove rešitve ter svetovali programsko in strojno opremo, del, zlasti za laike in mlade, pa bo namenjen tudi igram in zabavi. Cena vstopnice za enodnevni vstop bo 1.500 tolarjev, za dijake, študente, upokojence in invalide pa polovico tega.

Oktober prinaša nove storitve

Ljubljana - Skoraj bi bilo mogoče reči, da se trg telekomunikacijskih storitev s svojo ponudbo tako hitro razvija, da mnogi uporabniki, ki se sicer ne zanimajo za to področje, preprosto vsemu novemu ne morejo več slediti, še več: o mnogočem, kar je dostopno, niti obveščeni niso. Iz še vedno daleč največje slovenske telekomunikacijske družbe Telekoma Slovenije in njegovih hčerinskih družb Mobiltele in SiOL-a smo v začetku oktobra prejeli vrsto obvestil o novostih, o katerih je sicer mogoče več prebrati na spletnih straneh in reklamnih obvestilih, zato naj jih le na kratko omenimo. Telekom je s 1. oktobrom uvedel dodatno storitev v okviru storitve na številki 1188 - informacije o telefonih naročnikov, imenovano 1188 plus, ki omogoča za enako ceno, kot je klasičen klic na 1188, tudi izpis ikone na mobilnem GSM telefonu, ali telefonskem aparatu ISDN v fiksni omrežju. Iz Mobiltele pa opozarjajo, da so s 5. oktobrom prenovili spletno stran www.mobiltel.si s številnimi novostmi, povezavami, servisi in celo po skupinah uporabnikov. Iz SiOL-a so sporočili, da so na svojem portalu odprli spletno volilno središče (<http://volitve.siol.net>), na katerem bo mogoče prebrati najbolj aktualne novice iz predvolilnega "bojišča", pri čemer bo omogočeno interaktivno soustvarjanje njegove vsebine tako s strani kandidatov, kot tudi obiskovalcev. Od 15. oktobra pa imajo uporabniki Mobiltele v okviru storitev telefonski predla še dve dodatni storitvi: vrnитеv klica in faks predla. Za zaključek omenimo še, da je v začetku oktobra v Parizu potekal kongres UMTS 2002, na katerem so ugotovili, da bo prehod na tretjo generacijo mobilne telefonije zelo postopen. Za nov sistem so namreč potrebljani zelo velika vlaganja v omrežje, še vedno na trgu ni ustrezni terminalov ("telefonov"), predvsem pa bo uvajanje UMTS odvisno od razvoja storitev, ki jih bo ta sistem omogočal.

S.Z.

Stefan Žargi

Majhna, a kvalitetna proizvodnja

Podjetje ima več kot 40-letno tradicijo. Janez Mravlja napoveduje vrnitev marmorja, ki ga je pred desetletjem izrinil pogosto cenejši in uporabnejši granit.

Hotavlj - S kamnoseško obrtjo je začel že leta 1961 Andrej Mravlja, oče današnjega nosilca dejavnosti Janeza Mravlja. Na Hotavljah ima kamnoseštvo bogato tradicijo, tako da se je poklica izucil že zelo mlad. Andrej Mravlja je začel sam, vendar so se mu kmalu pridružili sinovi. "Tako kot na kmetiji otroci pomagajo staršem, smo se tudi mi že kot mladi fantje učili obdelave kamna," je povedal Janez Mravlja.

"Danes izdelujemo police, stopnice, kuhinjske in kopalniške pulte, kamnitne okvirje vrat in podobno," je nadaljeval sogovornik, ki ima danes v delavnici skupno

šest zaposlenih. Pri delu mu pomaga tudi brat Matevž Mravlja. Razložila sta, da v podjetju Mravlja - Marmor in graniti izdelujejo po željah kupcev vsa manjša na-

ročila za zaključna gradbena dela - izdelane iz kamna.

Kupci prihajajo z vse Gorenjske, nekaj tudi z severne Primorske in Ljubljane, in sicer v največjem številu zasebni naročniki. Slednjim je zelo pomembna kvaliteta izdelkov, ki jim jo podjetje lahko nudi z maloserijsko proizvodnjo in izdelki Janez Mravlja za znanega kupca. "Največ izdelujemo iz pohorskega tonalita, veliko uvozimo tudi iz Italije. Iz domačega, hotseljskega kamna pa izdelujemo le bolj zahtevne izdelke višjega cenovnega razreda," nam je povedal Mravlja.

Zanimalo nas je tudi, kakšni so trendi kamnoseštva v prihodnosti - lepega, a izredno trdega poklica? "V proizvodnji naj bi prišlo do popolne avtomatizacije, kar pa mali kamnoseški ne bomo zmogli, saj gre za prevelike stroške. Tako se bomo morali specializirati, vendar pa bo ročno delo ostalo. Brez tega ne gre, pa čeprav je težko delo," je pojasnil Janez

Mravlja. Čeprav je delo težko se s tem ni nikoli obremenjeval, sčasoma se je navadil in vzljubil delo s kamnom. Pravi, da mu je morda všeč zato, ker je težko delo. Z njim se je "okužil" že kot mlad fant.

V naslednjih letih naj bi podjetje ostalo na isti ravni proizvodnje in prodaje, saj se ne želijo širiti na račun kvalitete - bolj pomemben je zadovoljen kupec, kjer pa z večjo proizvodnjo kvaliteta upade. Janez Mravlja tudi meni, da bo zadnje desetletje popularni granit kmalu zamenjal marmor. Ta je zanj bolj žlahten od granita in tak ostane tudi, ko ga načne zob časa. "Ob pravilni začetni obdelavi ostane marmor lep še leta in leta," je zaključil Mravlja.

Boštjan Bogataj

R.S.

Mojstrske diplome in Večer slovenskih mojstrov

Kranj - Obrtna zbornica Slovenije bo tudi letos podelila mojstrske diplome tistim, ki bodo opravili mojstrski izpit in pridobili mojstrski naziv. Slovesna podelitev bo 10. decembra v Cankarjevem domu v Ljubljani, letos nova pa bo Večer slovenskih mojstrov.

Mojstrski izpit naj bi ščril kakovost dela in ohranjal različna strokovna znanja. Obrtni zakon leta 1994 je v Sloveniji ponovno uvedel mojstrski izpit in po njem mora vsakdo, ki želi opravljati obrtno dejavnost, pridobiti tudi mojstrski naziv ali zaposlitvi nekoga, ki je mojstrski izpit že opravil. Z mojstrskim izpitom se ugotavlja, ali ima posameznik dovolj znanja za samostojno opravljanje dejavnosti, mojstrski izit pa lahko opravlja oseba, ki izpolnjuje enega od naslednjih pogojev: opravljen pomočniški izpit za poklic, za katerega želi opravljati mojstrski izpit, dokončana izobrazba V., VI. ali VII. stopnje in ustrezna delovna praksa, tri leta delovnih izkušenj ali eno leto delovnih izkušenj, če imajo VI. ali VII. stopnjo izobrazbe. Kdor opravi mojstrski izpit lahko vodi obrtni obrat in uporablja naziv obrtni mojster.

Mojstrski izpit zajema praktični, strokovnotoretični, poslovodno-ekonomski in pedagoško-andragoški del. Prvi izpitni roki so bili že septembra, na posamezen izpitni rok se mora kandidat prijaviti 30 dni pred izpitnim rokom, pred izpitom pa se lahko udeleži tudi priprava na mojstrske izpite. Za III. del mojstrskega izpita (poslovodno-ekonomski) bo izpitni rok še 20. novembra, za IV. del (pedagoško-andragoški) pa 19. novembra. Obrtna zbornica Slovenije bo mojstrske diplome podelila na osrednji prireditvi, ki bo 10. decembra v Cankarjevem domu, podeliti bodo letos prvič dodali še Večer slovenskih mojstrov, družbeni del prireditve, ki bo namenjen tudi druženju in spoznavanju slovenskih mojstrov.

Elektronski dokumenti za podjetnike

Kranj - Računalniška pismenost se je tudi med podjetniki in obrtniki zadnja leta zelo povečala, številni svoje dejavnosti in ponudbo predstavljajo na spletnih straneh, prek računalnika urejajo različne bančne posle, v prihodnje pa naj bi jim delo olajšali tudi elektronski dokumenti (avtorska pogodba, pogodba o zastopanju, sponzorska pogodba, pogodba o delu...).

Našteto naj bi podjetnikom omogočali elektronski servisi oziroma programsko okolje AIDA, evropski projekt (Advanced Interactive Digital Administrations). Napredna interaktivna digitalna administracija, ki je namenjen vzpostaviti učinkovite administrativne okolje za ravnanje z elektronskimi dokumenti. AIDA je zbir enostavnih in učinkovitih programov, s katerimi lahko podjetniki elektronske dokumente sprejemajo, obdelujejo, shranjujejo, digitalno podpisujejo in časovno žigosajo. Elektronski dokumenti zamenjajo običajne dokumente v papirni obliki, ki ohranijo svojo obliko, poenostavijo postopek obdelave in omogočajo enostavno uporabo. Elektronski dokumenti programskega okolja AIDA so standard XML, kar pomeni, da so najsodobnejši, enostavni ter omogočajo učinkovitost uporabe in obdelave.

Prednost elektronskih dokumentov je digitalni podpis, s katerim podjetnik lahko nadomesti lastnoročnega, to mu omogoča sistem infrastrukture javnih ključev - PKI, ki ga pri nas posamezniku ali podjetju izda CVI - Center vlade za informatiko, če ga podjetnik uporablja shranjenega na pametni kartici, potrebuje za podpis dokumenta v elektronski obliki le nekaj trenutkov, tak podpis pa je popolnoma enakovreden lastnoročnemu podpisu in ga lahko uporablja za podpisovanje vseh pravno veljavnih dokumentov. Elektronski servisi za podjetnike so namenjeni enostavnemu dostopu do različnih elektronskih dokumentov; podjetniki lahko e-dokumente izpolnjujejo in digitalno podpisujejo prek spletnega strežnika Pospeševalnega centra za malo gospodarstvo, ki nastopa kot ponudnik elektronskih storitev za podjetnike. Dostop do e-dokumentov je mogoč preko spletne strani www.pcmg.si, podjetnik potrebuje le dostop do interneta, pridobljeni digitalni certifikat, ki je namenjen podpisovanju e-dokumentov ter program WYSIWYS.

Do konca letosnjega leta bodo na omenjenem spletнем naslovu v elektronski obliki poskusno na voljo avtorska pogodba, pogodba o delu, pogodba o zastopanju, sponzorska pogodba, prodajna pogodba, špedicijska pogodba, zavarovalna pogodba, licenčna pogodba, razpisi in vavčerji, prihodnje leto pa naj bi bilo našteto na voljo tudi za splošno uporabo.

Renata Škrjanc

Dober obisk sejma Narava zdravje

Ljubljana - Sejem Narava zdravje, ki se je končal minuli torek, si je ogledalo okoli 15.000 obiskovalcev, na 4.500 kvadratnih metrih pa se je predstavilo 84 razstavljalcev. Med njimi je bilo največ slovenskih podjetij, na sejmu pa so sodelovali tudi razstavljalci s Hrvaške, iz Nemčije, z Danske, Kitajske, Nizozemske ter iz Švice in ZDA. Obiskovalci so si lahko ogledali številne izdelke in storitve: zdravo naravno prehrano in pijače, zdravilna sredstva, naprave in pripomočke za telesno nego, kozmetiko, naravna oblačila, gospodinjske pripomočke in pripomočke za bioško vrtnarjenje ter se seznamili z napotki zdravega prehranjevanja in zdravega načina življenja. Posebnost omenjenega sejma so številne razstave; razstave gob, malih živali, zdravilnih zelišč, izdelkov iz čebeljih pridelkov, med drugimi sta se predstavila tudi Društvo za zdravje srca in ožilja ter Zveza društev diabetikov Slovenije, Zveza ekoloških gibanj Slovenije je poskrbel za vrsto predavanj. Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije je letos predstavila projekt doma pridelane hrane na naravi prijazne načine, lanski projekt oživitev travniških nasadov pa so dopolnili z razstavo sort jabolk in hrušk iz travniških in integriranih nasadov.

R.S.

500 SIT MESEČNA NAROČINA

1 SIT

NOKIA 3310

- pregleden ekran
- velike tipke
- vibra zvonjenje
- glasovno izbiranje
- igre
- slikovni SMS

DARILLO
(copatki)
med 1. in 5. v mesecu!

3 SIT/MIN DRUŽINSKI POGOVORI

Pri Si.mobilu smo posebej za upokojence pripravili poskočni Senior paket, ki vas bo navdušil z nizko mesečno naročino, odličnim telefonom in izredno ugodnimi pogovori. S svojimi najbližimi in prijatelji se boste lahko odslej pogovarjali ure in ure, saj se cene kljuc v tem dnevu ne spreminja. Čez vikend so vaši pogovori še ugodnejši. Z izbiro Družinske tarife (3 SIT/MIN) ali Prijatevje (5,5 SIT/MIN) pa si lahko svoje kljice še dodatno pocenite. Kako torej ... ste mobilni Senior?

Mesečna naročina	500 SIT
Pogovori v Si.mobilovem omrežju	3 SIT/MIN*
Klici v druga omrežja v Sloveniji	20 SIT/MIN**

*Cena velja za Družinsko tarifo

**Cena velja za klice med vikendi in prazniki

Minimalna mesečna poraba znača 2000 točarjev in vključuje vse storitve v Sloveniji. Ponudba telefonov velja za nove naročnike Senior paketa ob sklenitvi naročniškega razmerja za 24 meseca in traja do razprodaje zalog. Po želi si lahko izberete tudi katerikoli drug model telefona iz Si.mobilove ponudbe. Ob sklenitvi naročniškega razmerja s seboj priselite odrežek pokojnine. Dodatne informacije dobite na www.simobil.si ali na 080-40-40.

vedno zame.

simobil

www.simobil.si 080-40-40

Si.mobil d.d., Šmartinska 1340, SI-1000 Ljubljana

3qu ZA VSAKO VREME

baumit.si
fasade • ometi • malte

Devet novih poslovnih enot

Bank Austria Creditanstalt Slovenija bo do konca prihodnjega leta odprla v Sloveniji še devet poslovnih enot, med drugim tudi v Kranju in Domžalah.

Ljubljana - "Postavili smo si ambiciozne cilje, ki so uresničljivi. Prepričan sem, da jih bomo dosegli," je na nedavni novinarski konferenci dejal Wolfgang Peter, predsednik uprave Bank Austria Creditanstalt (BA-CA) Slovenija, in ob tem poudaril, da v naslednjih treh letih načrtujejo močno širitev poslovanja.

Sedanjo mrežo šestih poslovnih enot v Sloveniji naj bi do konca prihodnjega leta razširili na petnajst enot. Nove enote načrtujejo v Kranju, Celju, Novem mestu, Novi Gorici, Ptuju, Velenju, Domžalah in v Ljubljani, s tem pa naj bi število komitentov povečali s sedanjih 40 tisoč na 60 tisoč ob koncu leta 2005, bilančno vsoto pa z 207 na 340 milijard tolarjev. Poleg klasičnega načina poslovanja preko poslovnih enot bodo uporabljali tudi nove pro-

dajne poti, prek katerih naj bi uvedli nove bančne "izdelke", kot so investicijski skladi, zavarovanja, naložbeno svetovanje in leasing. Velike možnosti so predvsem v internetnem bančništvu, v "mobilnem prodajnem osebju" ter v novih oblikah sodelovanja s poslovnimi partnerji. "Želimo biti izbrana banka za pravne osebe in zahtevnejše zasebne komitente," je dejal Wolfgang Peter in dodal, da banka že vseskozi poudarja posamično obravnavo

strank, varnost in diskretnost. Takšen način dela se jim je obnenel. Rezultati zadnje ankete jim kažejo, da je zelo zadovoljnih ali zadovoljnih kar 86 odstotkov njihovih strank. To se, kot poudarjajo, odraža tudi v poslovnih rezultatih. V tretjem četrletju so dobriček pred obdavčitvijo v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečali za petino, na 2,2 milijardi tolarjev, delež stroškov v prihodkih pa se je zmanjšal s 60 na 54 odstotkov. Bilančno vsoto so povečali za 30 odstotkov, na 207 milijard tolarjev oz. bistveno bolj od slovenskega povprečja, občutno nad povprečjem pa je bila tudi rast kreditov, ki so v tretjem četrletju dosegli 143 milijard evrov in povečati število strank od 69 tisoč na 540 tisoč.

Širitev poslovanja BA-CA Slovenija, ki je hčerinska banka avs-

triske BA-CA, je del načrtovane širitev bančne skupine v jugovzhodni Evropi. Aprila si je z nakupom Splitske banke zagotovila na Hrvaškem tretje mesto med bankami in 10-odstotni tržni delež, julija je kupila banko Biochim, četrto največjo banko v Bolgariji. septembra je odprla hčerinsko banko v Bosni in Hercegovini, že decembra lani pa tudi v Srbiji in Črni gori. "Jugovzhodna Evropa je rastoči trg znotraj rastočega trga," ugotavlja Anton Knott, v skupini BA-CA odgovoren za jugovzhodno Evropo, in navaja podatek, da je skupina v enem letu uspela na tem območju več kot podvojiti bilančno vsoto (na 3,4 milijarde evrov) in povečati število strank od 69 tisoč na 540 tisoč.

Cveto Zaplotnik

Sejmi z novimi vsebinami

Ljubljana - Ljubljanski sejem bo v prihodnje ohranjal in razvijal vse dosedanje sejem, dopolnil pa jih bo z novimi vsebinami.

Sejem Narava - zdravje, na katerem se poleg podjetij in drugih gospodarskih družb predstavljajo tudi društva in nedobičkonosne organizacije, bo dobiti nove komercialne vsebine, pri tem pa bodo še večji poudarek dali kmetijstvu in ekološkemu pridelovanju hrane. Sejem pohištva, ki bo prihodnji mesec, bo obsežnejši kot prejšnja leta. Prvič bodo uvelddružinsko vstopnico, s katero bo tričlanska družina dejansko plačala manj kot dve vstopnici, ter otroški vrtec, v katerem bodo otroci lahko počakali starše, medtem ko si bodo ogledovali sejem. Na sejmu Šport in rekreacija bodo obiskovalce "presenetili" s ponudbo za igranje golfa in kolesarjenje, nadaljevali bodo z laži začetno ekološko akcijo, v kateri bodo vsi, ki bodo prinesli stare smuči na sejmu odpad, dobili bon za popust pri nakupu novih. Ker čas sej-

ma za Elan ni najbolj ugoden, saj so do decembra praviloma sklenjene že vse pogodbe za prodajo smuči in smučarskih desk, ga bodo verjetno že prihodnje leto premaknili v primernejši čas. Na Ljubljanskem sejmu bodo ponovno preverili, ali so tudi njeni ostali sejmi v pravem času, in jih po potrebi uskladili z željami razstavljalcev. S turističnimi agencijami se tako že dogovarjajo, da bi sejem Alpe - Adria prestavili na marec oz. na čas po berlinski borzi. Da bi povečali število razstavljalcev in obiskovalcev, bodo okreplili marketinško dejavnost in spremljajoče sejemske dejavnosti. Skupaj z Gospodarskim razstaviščem in mestno občino Ljubljana se že pripravljajo na začetek gradnje garažne hiše, ki bo stala za poslovno stavbo Slovenijesla, in na ureditev vstopne ploščadi pred halo A.

C.Z.

Zaradi razširitve poslovanja iščemo več novih sodelavcev

KONTROLORJEV

za opravljanje tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil.

Pogoji:

- srednja šola strojne ali prometno tehnične smeri ali srednja poklicna šola avtomehanične smeri z opravljenim mojstrskim, delovodskim ali poslovodskim izpitom,
- najmanj tri leta avtomehaničnih delovnih izkušenj,
- trimesečno poskusno delo.

ADMINISTRATORJE-KE

za opravljanje administrativno-blagajniških del vezanih na tehnični pregled in postopek registracije motornih in priklopnih vozil.

Pogoji:

- srednješolska izobrazba,
- eno leto delovnih izkušenj,
- trimesečno poskusno delo.

KOMERCIJALISTA

za prodajo avtodelov in opreme.

Pogoji:

- najmanj srednješolska izobrazba,
- prodajna znanja in smisel za prodajo,
- poznavanje avtomobilskih delov,
- nekajletne izkušnje v prodaji, zaželene tudi v poslovodenju,
- samostojnost pri delu, samoinicativnost,
- štirimesečno poskusno delo.

Delo je delno terensko, delno na lokaciji podjetja.

Stimulacija je odvisna od dosežene prodaje.

Za dodatne informacije lahko pokličite po telefonu:

01/ 589 12 04 (ga. Mira).

Cenjene ponudbe pošljite v 10 dneh na naslov:

Alpetour Remont, d.d., Servisno prodajni center,
Ljubljanska 22, 4000 Kranj.

KOLIKO JE VREDEN TOLAR - 18. 10. 2002

MENJALNICA	nakupni/prodajni	nakupni/prodajni	nakupni/prodajni
	1 CHF		
HRANILNICA LON, d.d. Kranj	155,00	157,00	228,00 232,00 227,90 228,70
HIDA - tržnica Ljubljana	155,60	156,30	228,90 230,10 228,10 228,55
ILIRIKA Jesenice	154,90	156,90	227,70 231,50 227,80 228,70
ILIRIKA Kranj	154,90	156,90	227,70 231,50 227,80 228,70
INVEST Škofja Loka	155,20	156,80	228,70 231,00 227,70 228,70
KREKOVA BANKA Kranj, Šk. Loka	154,99	156,84	228,64 231,39 227,38 228,70
KOVAČ (na Radovljicki tržnici)	155,00	156,60	228,80 231,00 227,70 228,60
ŠUM Kranj			238 26 00
VOLKS BANK-LJUD. BANKA d.d. Kranj	155,01	156,81	228,68 231,09 227,42 228,74
PBS D.D. (na vseh pošta)	154,39	155,99	227,78 229,95 227,42 228,63
TALON Škofja Loka	154,90	156,60	227,50 230,90 227,90 228,60
WILFAN Jesenice supermarket Union			586 26 96
WILFAN Kranj			238 02 60
WILFAN Radovljica, Grajski dvor			530 40 40 (8. h - 13. h, 13.45h - 18h)
povprečni tečaj	154,99	156,68	228,22 231,04 227,71 228,66

Le osem ponudb za NLB

Ljubljana - Potem ko sta v prvem delu privatizacije Nove Ljubljanske banke belgijska finančna skupina KBC in Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD) kupili od države skupno 39-odstotni delež banke, je država v drugem delu ponudila domaćim in tujim portfeljskim vlagateljem devet odstotkov delnic. Odziv je bil skromen. Do torka, ko se je iztekel rok za oddajo zavezujocih ponudb za nakup delnic, je ponudbe oddalo le osem vlagateljev, ki bi bili pripravljeni kupiti slabu petino ponujenih delnic v skupni vrednosti približno pet milijard tolarjev. Po privatizacijskem programu bo vse neprodane delnice odkupila Evropska banka za obnovo in razvoj, vendar pa jih bo morala še tri leta po tržni ceni prednostno prodajati domaćim portfeljskim investitorjem. Še letos naj bi delnice NLB začele kotirati na ljubljanski borzi.

C.Z.

Razdelitev in pripojitev

Ljubljana - Delničarji družbe Atena 1. sklad iz Ljubljane so se na skupščini junija lani odločili za razdelitev družbe na dve novi, na Aktivo Fin in Aktivo Pid, s tem pa so tudi postal delničarji obeh družb. Okrožno sodišče v Ljubljani je ustanovitev novih družb registriralo maju letos, delničarji Aktive Fin pa so se na skupščini julija lato odločili za pripojitev družbe k Aktivi Invest iz Ljubljane, s čimer so za 26,6 "svojih" delnic prejeli eno delnico Aktive Investa, za razliko do zaokroževanja na polno število delnic pa še doplačilo v denarju. Menjalno razmerje so določili na podlagi neto knjigovodske vrednosti sredstev obeh družb na dan 29. maj letos, v skladu z zakonom o gospodarskih družbah pa je pozitivno mnenje in razmerje dala tudi revizijska družba Ernst & Young iz Ljubljane. K družbi Aktiva Invest so poleg Aktiva Fin pripojile še družbe Aktiva Avant, Avant Holding in Certius Holding, s tem pa se je kapital družbe povečal na 36 milijard tolarjev.

Delničarji nekdanje Atene 1. sklad imajo torej delnice v dveh družbah, v Ateni Pid in Aktivi Invest. Medtem ko delnice Atene Pid kotirajo na borzi pod oznako ATRP (v torku je bil njihov enotni tečaj 68,50 tolarja), se družba Aktiva Invest pripravlja za kotacijo delnic na borzi. Borzno posredniška družba Poteza jih, na primer, dotedaj kupuje po ceni 17.000 tolarjev.

C.Z.

SREDNJA ŠOLA JESENICE

Ulica bratov Rupar 2, 4270 JESENICE
tel.: (04) 581 31 00, fax: (04) 581 31 13
e-mail: srsolajes@s-sj.kr.edus.si

Srednja šola Jesenice objavlja prosto delovno mesto **učitelja/ice zdravstvene nege in prve pomoči ter praktičnega pouka v programih**

BOLNIČAR - NEGOVALEC in TEHNIK ZDRAVSTVENE NEGE,

za določen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za zaposlitev:

- visoka strokovna šola - zdravstvena nega ali visoka šola iz zdravstvene vzgoje
- univerzitetna izobrazba - pedagogika, sociologija, socialna kultura, andragogika, socialna pedagogika ali organizacija dela s predhodno višjo šolo iz zdravstvene nege
- 3 leta delovnih izkušenj
- pedagoško - andragoška izobrazba

Nastop dela je 1. 1. 2003 oziroma po dogovoru.

Vlogo z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 14 dneh po objavi razpisa, o izbiri pa bodo kandidati obveščeni v začonitem roku.

HOTEL CERKNO, d.o.o.
Sedežev trg 8
5282 CERKNO - SLOVENIJA
tel.: +386-5-374 34 00
fax: +386-5-374 34 33
www.hotel-cerkno.si
e-mail: hotel.cerkno@siol.net

VABILO K SODELOVANJU

HOTEL Cerkno, d.o.o., vabi k sodelovanju dijake in študente za delo v času zimske sezone 2002/2003.

- **POMOČ V KUHINJI**
- **POMOČ V STREŽBI**
- **SKLADIŠČNI DELAVEC**

Pričakujemo kandidate, ki se šolajo v tej smeri ali imajo veselje do dela na teh področjih.

- **PRODAJA KART V SMUČARSKEM CENTRU CERKNO**
- **IZDELAVA SNEGA**
- **REDAR NA SMUČIŠČU**
- **STREŽNIK NA SMUČIŠČU**

Podrobnejše informacije v zvezi z delom dobite v Hotelu Cerkno ali v kadrovski službi podjetja (tel.: 05 37 43 460 ali 05 37 55 335).

Definirali bomo termin razgovora, na katerem Vam bomo delo podrobnejše predstavili.

Turistična sirarska pot po planinah

Pot se bo začela v Bohinju in končala v Kranjski Gori, v ponudbo pa naj bi vključili deset planšarjev in kmetij, ki se ukvarjajo s predelavo mleka.

Kranj - Če imajo na Štajerskem, Dolenjskem in v drugih vinorodnih pokrajinih turistične vinske poti, zakaj na Gorenjskem, kjer je dobro razvita živinoreja, ne bi imeli sirarskih. Da se bo prva tovrstna turistična pot začela v Bohinju, ni naključje, saj ima predelava mleka na bohinjskih planinah že dolgo tradicijo.

Kmetijsko gozdarski zavod Kranj je na pobudo kmetov, agrarnih skupnosti, občin in lokalnih turističnih organizacij pripravil projekt Turistična sirarska pot po bohinjskih planinah. S projektom je pri agenciji za regionalni razvoj kandidiral za denar iz sklada za male projekte Pharovega programa čezmejnega sodelovanja med Slovenijo in Avstrijo - in uspel. Projekt, ki ga vodi direktor zavoda mag. Jurij Kumer, je vreden 56 tisoč evrov, od tega naj bi Evropska unija zagotovila 72 odstotkov denarja, ostalo pa kmetijsko gozdarski zavod in občina Bohinj, ki v projektu nastopa kot partnerica.

Kot je povedala specjalistka za razvoj podeželja v kranjskem zavodu Lidija Šnuta, ki usklajuje delo na projektu, bo turistična sirarska pot predvidoma povzema deset planin in kmetij s predelavo mleka na območju občin Bohinj, Bled in Kranjska Gora. V okviru projekta bodo določili mlečne izdelke za trženje, povečali obseg predelave, usposobili kmete za predelavo in trženje, izboljšali pestrost ponudbe mleka

in mlečnih izdelkov, zagotovili kmetom dodatni dohodkovni vir za preživljvanje, razvili sodelovanje kmetov z lokalnimi turističnimi organizacijami, izboljšali turistično ponudbo na tem območju...

Po poti do kislega mleka in sira

V kmetijsko gozdarskem zavodu imajo za izpolnitve naloge eno leto časa, do konca septembra prihodnje leto. Že v začetku prihodnjega meseca bodo na srečanjih v Bohinjski Bistrici, na Bledu in v Zgornji Radovni vsebino projekta predstavili kmetom, predstavnikom občin in drugim, z anketiranjem pa bodo pridobili podatke o številki planšarjev in kmetij, na katerih predelujejo mleko v mlečne izdelke ali o tem šele razmišljajo, o obsegu pridelave in predelave mleka ter o pestrosti ponudbe. Na osnovi teh podatkov bodo izdelali analizo stanja in določili trase turistične sirarske poti, v katero bodo poleg predelovalnih obratov

Na tečaju za predelavo mleka.

vključili tudi naravne in druge znamenitosti. Strokovna skupina bo v sodelovanju s Srednjo biotehniško šolo Kranj in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije pravila pravilnik o minimalnih pogojih za vključitev predeloval-

nih obratov v sirarsko pot. Za kmete in planšarje, ki se bodo odločile za sodelovanje v projektu, bodo pripravili delavnice o pripravi izdelkov za trg s poudarkom na embalaži, označevanju in kakovosti, o odnosih med ponudniki in gosti, o postopkih hlajenja in sirjenja na planinah ter o postopkih registracije predelovalnega obraza, vsem pa bodo pomagali tudi s konkretnimi strokovnimi nasveti o preuredivitvi stavb za predelavo mleka, izdelavi sira, trženju... V sodelovanju s kmetijsko gozdarsko zbornico v Celovcu bodo upoštevali tudi avstrijske izkušnje. Kot razpoznavni znak poti bodo izdelali logotip ter vzdolž poti postavili označevalne, informacijske in usmerjevalne table. Izdali bodo vodič po poti v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku, v okviru pro-

mocijske dejavnosti pa načrtujejo predstavitev poti na različnih prireditvah in sejmih (Kravji bal v Bohinju, Vaški dnevi v Ratečah, Pod Psnakovo lipo, Blejski dnevi, Kmečki dan v Hermagoru v Avstriji).

Cvetko Zapotnik

Nadaljevanje po karavanških planinah?

Pot bi v prihodnje lahko nadaljevali po karavanških planinah ali jo priključili na podobno pot na avstrijski strani, razmišljajo v kranjskem zavodu, kjer tudi podudarjajo, da je projekt turistične sirarske poti nadaljevanje lani končanega Pharovega projekta čezmejnega sodelovanje o organiziranju, pridelavi, predelavi in trženju kmetijskih pridelkov in alpskem območju. Takrat so ugotovili, da se s prijevojem mleka ukvarjajo na petintridesetih gorenjskih planinah. Na sedemindvajsetih ga predelujejo v sir, skuto, maslo in kislo mleko, predelava pa bi bila možna še na osemnajstih planinah, če bi bili za to pogoj (zanimanje, oprema, dostop). V okviru projekta so nabavili opremo za predelavo mleka v petih sirarnah, štiri od teh so obnovili v skladu z veterinarsko sanitarnimi predpisi. V Bohinju so ustanovili sirarsko društvo, v katerega so se včlanili kmetje, ki predelujejo mleko na planinah. Oblikovali so tudi posebno skupino, ki naj bi poenotila način izdelovanja mohanta ter počela njegovo ponudbo na trgu.

Cvetko Zapotnik

Na tečaju za predelavo mleka.

Ponudba mlečnih izdelkov s planšarji in kmetji.

Terme Olimia

3, 5 in 7 dnevni jesenski počitniški paketi v
**** hotelu Breza, apartmotelu Rosa ali vasi Lipa

že od 27.600 SIT naprej

Odkrite prerojeno življenje. Čudovita voda, pisane barve in skrbne roke vas bodo napolnili z novo energijo.

Terme Olimia, Atomske toplice d.d.,
Zdraviliška cesta 24, 3254 Podčetrtek, Slovenija
03/829 70 00
www.terme-olimia.com • info@terme-olimia.com

HIŠE

OBLAČIMO

prednost je v sistemu

JESENSKA AKCIJA BAUMIT FASADNEGA SISTEMA

STIROPOR - EPS

- Baumit lepilo KlebeSpachtel
- Baumit armirna mrežica TextilglasGitter
- Baumit zaključni sloj

LAMELNE PLOŠČE - LAMELE

- Baumit lepilo HaftMörtel
- Baumit armirna mrežica TextilglasGitter
- Baumit zaključni sloj

HOTELI OTOČEC

JESENSKE BOOM POČITNICE NA OTOČCU (25. 10. - 3. 11.)

- neverjetna ponudba: 3 polpenzion za 16.790 SIT, neomejeno kopanje v notranjih termalnih bazenih v Šmarjeških toplicah, grajski sprejem, športne in zabavne igre, neomejena izraba savn in masažnega bazena, cocktail party, grajska čajanka, voden pohod na Gorjance, ples v restavraciji Tango in še mnogo več.

30. 10. NOČ ČAROVNIC - čarovniški sprejem z zabavo, "začarana" večerja v gradu.

Posebne ugodnosti za družine in otroški klub - za varstvo in njihovo zabavo je poskrbljeno (3 ure na dan).

VESELO MARTINOVANJE NA OTOČCU (8. - 10. november)

- z Martinovo pojedino, Martinovim plesom, krstom mladega vina, pohodom na Trško goro - zakladnico cvička, in z bogatim animacijskim programom

Še nekaj prostih mest - 2 polpenziona že od 11.600 SIT naprej.

Informacije in rezervacije tel. 07/30 75 165, 30 75 700, faks 07/30 75 420
www.krka-zdravilisca.si

Avstrijske izkušnje z Evropsko unijo

Avstrijske mlekarne so po vstopu v Evropsko unijo in z odprtjem trga za konkurenčne izdelke lahko preživele le s povečanjem izvoza in s poudarjanjem kakovosti domačih izdelkov. Po kvotah za mleko je med kmeti veliko povpraševanje, temu primerna je tudi cena - en evro za en liter.

Ljubljana - Odkar se tudi slovenski kmetje pripravljajo na vstop v Evropsko unijo, pogosto sprašujejo, kakšne so izkušnje kmetov v sosednji Avstriji, ki je članica unije že od 1995. leta dalje in je po naravnih možnostih za kmetovanje zelo primerljiva s Slovenijo. Gorenjske kmete, ki se večinoma ukvarjajo z živinorejo, še posebej zanimajo spremembe, ki jih je unija povzročila pri pridelavi in predelavi mleka.

Kot so povedali predstavniki avstrijskega združenja živilsko predelovalne industrije AMA (Agrarmarkt Austria) in mlekarn Noem ob nedavнем obisku slovenske "sedme sile" v Avstriji (v organizaciji Ljubljanskih mlekarn), je sedemdeset odstotkov države hribovite. Na vzhodu prevladuje prieja mleka, na vzhodu poljedelstvo in sadjarstvo. Tri petine "mlečnih kmetij" je nad šest sto metri nadmorske višine. To so majhne kmetije, s povprečno 8,5 mlečne krave in s trinajstimi hektari kmetijske površine, v primerjavi s slovenskimi, ki imajo pet mlečnih krav in 4,6 hektarja zemljišč, pa so še vedno velike. Na leto pridelajo 3,3 milijona ton mleka (povprečno 32.600 kilogramov na kmetijo), od tega ga četrtinu porabijo za krmiljenje živine in za prodajo na domu. Pričutno desetina kmetij je ekoloških, v različne okoljske programe, prek katerih dobijo dodatni denar, pa je vključenih 73 odstotkov kmetij. Pogoj za sodelovanje v teh programih je določeno število glav živine, lastna pridelava krme za živino, uporaba določenih gnojil - in tako dalje. Zakonodaja za varstvo okolja je stroga, prav tako tudi za pripravo živil. Jogurti iz avstrijskih mlekarn, na primer, ne smejo vsebovati umet-

nih arom in barvil, konzervansov in sredstev za zgoščevanje, medtem ko izdelki iz uvoza lahko vsebujejo tudi umetne dodatke.

Zmanjšuje se število kmetov in mlekarn

In kaj se je zgodilo, ko se je Avstrija pred sedmimi leti vključila v Evropsko unijo? Odkupna cena mleka se je znižala z 0,39 na 0,27 evra za liter. Cena je postala tržna, odtlej se spreminja odvisno od ponudbe in povpraševanja, pri tem pa se o ceni vsaka mlekarna sama dogovarja s svojimi dobavitelji. Z vstopom v unijo se število kmetij, ki oddajajo mleko, ni posebej zmanjšalo, ampak se je nadaljevala že prej začeta koncentracija, v kateri se vsako leto število zmanjša od dva do tri odstotke. Kmete skrbijo nadaljnja širitev unije, saj v Avstriji ne morejo proizvajati izdelkov po tako nizki ceni, kot jih, na primer, na Madžarskem.

Po vstopu v unijo so nekatere mlekarni zaprle vrata ali so jih prevzele večje, druge so na začetku poslovale z izgubo, manjše so se zdržile, nekatere pa so pridobile evropske partnerje. Število mlekarn se je v dobreh dveh desetletjih zmanjšalo z 235 na 100. Mlekarni so se morale prilagoditi

Poudarjajo naravnost in svežino

V avstrijskem združenju živilsko predelovalne industrije AMA so že pred vstopom v unijo začeli prepričevati potrošnike, da naj posegajo po domačih mlečnih izdelkih, s tem pa so nadaljevali tudi potlej, ko je trgovina "preplavila" mnogica izdelkov iz drugih mlekarn. Marketinški oddelek združenja izvaja številne promocijske dejavnosti: oglašuje po televiziji, propagira šolsko mleko, izdaja brošurjo o mleku, pripravlja posebne informacije za italijanske in nemške kupce, organizira "avstrijske teste" v nemških trgovinah, sodeluje na sejmih... Za promocijske dejavnosti porabi na leto od šest do sedem milijonov evrov, denar pa dobi od kmetov, ki jih zakon zavaruje, da za reklamiranje mlečnih izdelkov plačujejo 0,25 evra na sto litrov mleka. Ker so raziskave pokazale, da potrošniki ocenjujejo domače mlečne izdelke kot zelo naravne, so razvili slogan "naravni okus Avstrije" in "prepuščeno naravi". Za potrošnike sta pomembna tudi svežina in enostavnost izdelkov. Medtem ko je v drugih državah Evropske unije na prodajnih policah le 20 do 30 odstotkov svežega mleka, ga je v Avstriji polovica, tako visok delež pa bodo skušali ohraniti tudi v prihodnje. Ker imajo potrošniki vse manj časa za kuhanje, v Avstriji sledijo usmeritvi, da je na policah čimveč izdelkov, ki so že na pol pripravljeni za končno uporabo (malice, narezan sir itd.).

Na prodajo kmetijskih pridelkov in živilskih izdelkov pomembno vpliva tudi koncentracija trgovine. V Avstriji so štiri velike trgovske organizacije, med katerimi sta

Avstrijske izkušnje so dragocene tudi za Ljubljanske mlekarni, od koder je naš posnetek.

največji Bill in Spar. Živilsko predelovalna podjetja poskušajo čimveč izdelkov prodati tem organizacijam, saj jim to zagotavlja najboljšo prodajo. Izdelke prodajo pod lastno ali trgovinsko blagovno znamko, pri tem pa so izdelki pod trgovinsko znamko cenejši od ostalih in predstavljajo pomembno konkurenco.

Klub kvotam nizke cene

V mlekarni Noem, na primer, kar 90 odstotkov mleka predelajo za izdelke trgovinske blagovne znamke, ki tudi prevladujejo pri njihovem prodomu na tuje trge. Na leto dajo na trg od 40 do 50 novih izdelkov, prav toliko jih tudi umaknejo iz prodaje. Potrošniki si vedno želijo kaj novega. Če je bila

nekaj živiljenjska doba izdelkov od pet do deset let, je zadnje čas od dve do tri leta, v tolikšnem času se mora tudi povrniti naložba v razvoj izdelka. Tudi v Avstriji poteka med kmeti in mlekarnami nenehni "boj" glede odkupne cene mleka, kljub temu pa se po besedah Josepha Simona iz mlekarni Noem o njej načeloma dogovorijo na enem sestanku. Mleko jih dobavlja šest zadrg oz. skupno 6.500 kmetov, ki na leto oddajo skupno 320 milijonov litrov mleka. V imenu dobaviteljev se z mlekarno pogaja o ceni le en predstavnik zadrg. Zadruge poskušajo pri tem iztržiti čim boljšo ceno, vendar takšno, ki jo lahko zdrži tudi mlekarna. Kmetje, ki sodelujejo z mlekarno Noem, se v

glavnem strinjajo s kvotami. V Avstriji jih imajo že od 1978. leta, takrat so jih tudi zagotavljale višje odkupne cene mleka. V Evropsko unijo so vstopili s kvotami, ki so pomembno nižje od rejskih zmogljivosti, a so dobili dodatne za 3.000 ton, kar predstavlja kar 13 odstotkov osnovne kvote. Na kmetijah lahko povečajo kvoto le, če jo kupijo od drugega kmeta. Povpraševanje je veliko, temu primerna je tudi cena - en evro za en liter. Kmete skrbijo, ker imajo klub kvotam nizke odkupne cene mleka, hkrati pa so omejeni tudi v razvoju. To še posebej velja za mlade kmete oz. začetnike. Če že imajo denar za kmetovanje, ga nimajo za nakup kvot.

Cveto Zaplotnik

Prvič tudi dražba ovnov

Društvo rejcev ovc jezersko solčavske pasme je v nedeljo pripravilo peto razstavo ovc, jagnjic in plemenjakov in prvič tudi licitacijo ovnov iz testne postaje na Jezerskem.

Jezersko - Licitacija je lepo uspela, od osemnajstih mladih ovnov, ki so v testni postaji na kmetiji Janeza Smrtnika na Jezerskem uspešno prestali testiranje, so jih prodali devet, za najbolje ocenjena pa je kupec iz Bele krajine odštel 78 tisoč tolarjev oz. kar 34 tisoč tolarjev več, kot je bila izklicena cena.

V društvu, kjer se po besedah predsednika Primoža Murija prizadevajo, da bi na avtohtonem območju od Zgornjesavske do Savinjske doline, še zlasti na visokogorskih kmetijah in planinah, poživili rdečo jezersko solčavskih ovc, vsako leto pripravijo tudi razstavo

(77 in 74 točk).

V društvu so tokrat prvič pripravili tudi licitacijo ovnov iz testne postaje na Jezerskem. Kot je znano, so lani na Smrtnikovi kmetiji v okviru

merila tudi debelino hrbitne mišice, kar je pri nas za zdaj samo koristen podatek, v tujini pa tudi eden od kriterijev pri selekciji. Komisija je od dva in dvajsetih ovnov zaradi različnih pomanjkljivosti izločila štiri, ostali pa so bili v nedeljo na dražbi po izklicni ceni od 22 do 44 tisoč tolarjev. Na Biotehniški fakulteti v Ljubljani so na podlagi rejskih podatkov za vsakega ovna izdelali tudi plemensko vrednost, ki je bila rejcem koristen podatek pri odločitvi za sodelovanje na licitaciji in za nakup. Čeprav so bili rejci po Sloveniji o dražbi bolj slabov obveščeni, je dobro uspela, saj so prodali kar devet ovnov, priveditelje pa je bolj kot to presenetilo, da se je izklicna cena 44 tisoč tolarjev za najboljšega ovna, last Janeza Matka, na dražbi povzpela kar na 78 tisoč tolarjev. Ovni, ki jih niso prodali, so še vedno na prodaj na testni postaji na Smrtnikovi kmetiji, vendar po ceni, ki je za pet tisoč tolarjev višja od izklicne. Licitacija ovnov bo odslej tradicionalna, v društvu bo jodo pripravili vsako leto po končanem pregledu rejskih komisije za licenciranje.

Cveto Zaplotnik

Tečaji iz gozdne tehnike

Bled - Blejska območna enota Zavoda za gozdove Slovenije bo v jesenskem času pripravila pet tečajev iz gozdne tehnike. V ponedeljek se bo na sedežu bohinjske krajevne enote v Bohinjski Bistrici začel dvo-dnevni tečaj za varno delo z motorno žago. 6. novembra pa bo tam že enodnevni traktorski tečaj. Za oba tečaja sprejemajo prijave na telefonski številki 574 74 40. Enodnevni traktorski tečaj bo 11. novembra še na sedežu pokljuške krajevne enote na Bledu (prijave na tel. št. 574 12 41) in dan kasneje na sedežu krajevne enote Radovljica (tel. št. 531 58 61). Jesensko izobraževalno sezono bodo sklenili 27. novembra z enodnevnim tečajem vzdrževanja motorno žage na sedežu krajevne enote na Jesenicah (tel. št. 583 10 03). Vsi tečaji se bodo začeli ob devetih dopoldne. Dodatna pojasnila daje Andrej Klinar na telefonski številki 575 03 00, na tej številki pa se je za tečaje tudi možno prijaviti. C.Z.

Smo vodilno semenarsko podjetje v Sloveniji, ki se ukvarja s proizvodnjo, dodelavo in trženjem semen ter prodajo ostalih artiklov za dom in vrt.

Poleg 20 vrtnih centrov in trgovin ter 7 franšiznih enot, bi želeli maloprodajno mrežo razširiti, zato vam nudimo

možnost poslovnega sodelovanja pri prodaji na drobno - FRANŠIZING

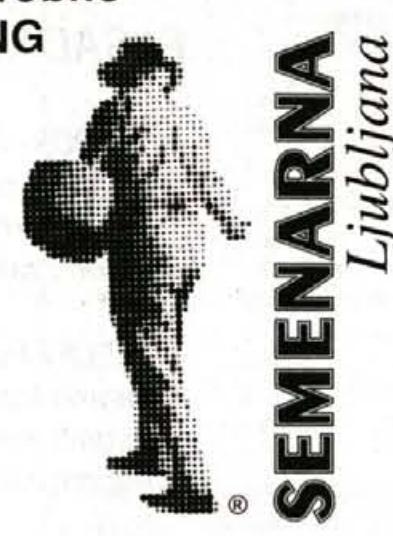
POGOJI:

1. poslovni prostor 100 - 300 m² (zaželeno je lastništvo)
2. primerna lokacija
3. ustrezno število parkirnih mest
4. izkušnje pri prodaji na drobno
5. ustrezni prodajni kader (univ. dipl. agr., kmet. tehnik, prodajalec)
6. izpolnjevanje pravnih pogojev za poslovanje (s.p. ali d.o.o.)

LOKACIJE:

Na območju Gorenjske

Interesenti, ki izpolnjujete razpisane pogoje, pošljite pismeno vlogo najkasneje 14 dneh po objavi na naslov: SEMENARNA Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana, z oznako: "MALOPRODAJA - FRANŠIZING". Za dodatne informacije lahko pokličete po telefonu 01/427-33-01.

GLASBA, TO ŠE NI VSE

Majda Lovrenčić

Obljubila sem vam fantastičen recept shujševalne kure **Natalije Verboten**. Vsa dekleta, mame in žene bi se lahko zgledovalo po njem. **Natalija** je v zadnjem obdobju namreč shujšala do take mere, da je prava lepotica. Vse je na svojem mestu, nikjer preveč. In kako do take postave? Ukvartiti se je potrebno z glasbo, veliko nastopati, tekati po odrih, biti neprestano na cesti, na preži. Ja, vse pač ne premoremo tega daru (ali celo več njih), je pač dietia uspešna, v to ne dvomim.

Obljubila sem vam, da bom ugotovila, zakaj je škofjeloški Vrtec tako poln. Pravi odgovor je seveda vzgojitelj. Ni jih prav veliko v naših vrtcih. Pevec in kitarist **Iztok (Izzy)** iz skupine **Princips**, (drugačje študent), opravlja to častno delo in vlivna poguma prestrašenim mamicam ter tolaži naše malčke in jim briše mokre noske... Fantje iz skupine **Princips** (**Klemen, Žiga, Stefan** in **Iztok**) so zadnje jesenske dneve izkoristili predvsem za fotografiranje. Fotoobjektivom so se stavljali na gradu Kamen v Begunjah. Če bi posnetke radi videli, je najbolje, da se lotite pisanja. Včlanite pa se lahko tudi v njihov fan klub.

Glasba najtežje kategorije **heavy metal** in z njo je povezan **Requiem**. Januarja prihodnje leto bo skupina praznovala deseto obletnico. Pražnovanje bo burno, obljubla **Marko Slokar** veliki vodja, avtor, kitarist in edini član skupine, ki vztraja vse leta v skupini. Zadnja zasedba članov je: **Damjan Brezovec** (bobni), **Sergej Škofijanec** (vokal), **Sandi Čemoša** (multi instrumentalist), **Giovanni Kavaš** (bas) in prej

omenjeni **Marko Slokar** (kitara). Letos poleti so fantje pripravljali in snemali novo ploščo z naslovom **Zadnja molitev**. Na njej je 12 avtorskih skladb, snemanje pa je v večini potekalo v **Studiu Krajnik J&M** v Škofji Loki. Ploščo bo izdala založba **Play Record**, izid pa napovedujejo 16. januarja 2003.

Obrnimo strune na drugo stran. Festival narečnih popevk v Mariboru je za nami. Dovoljeno je imeti svoje mnenje in same ga imam. Za vse tiste, ki ste prenos iz Narodnega gledališča v Mariboru zamudili, naj sporočim veselo novico. Zamudili niste nič. Lahko bi bilo bolje, vsaj za gledalce doma. Prav pa je, da omenim zmagovalce. Najboljše besedilo in najboljša pesem je bila po mnenju komisij slovenskih radijskih postaj in občinstva v dvorani pesem z naslovom **Usoda Ciganka**, ki jo je napisala, uglasila in zapela **Jerca Mrzel** (dramska igralka), aranžma je delo **Lojzeta Krajčana**. Po mnenju strokovne komisije pa si je zmago s pesmijo "Če bi lohka" prisluzil **Tomaž Domicelj** (v tem enem). **Tomaž** vedno znova preseneča in dobro to naredi.

Kantavtor **Adi Smolar** je vzrok, da je bila cesta pred OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi v petek popolnoma "zabllokirana". Parkirišče je bilo premajhno, prostora ob cesti pa tudi ni bilo dovolj. Z dobrodelnim koncertom je **Adi** pomagal zbirati sredstva za otroke iz socialno Šibkih družin. Šola takega obiska še ni doživelja (450 poslušalcev). "Kapo dol" za **Adija**. Ni jih veliko, veste, ki bi se lotili tudi takih projektov.

Kmalu nova glasbena presenečenja. Spremljajte nastope **Slovenskega okteta** na Gorenjskem. Danes (petek) v Tuhinju, jutri morda drugje. Zakaj bi vendar nastopali samo na tujem?

Andraž Kalamar

Na Gorenjskem pred 100 leti

Povzetki člankov o Gorenjski in Gorenjcih od 11. do 18. oktobra 1902

Stoletje živčnih ljudi

V zadnjem času postajamo zaradi dela, skrb, hitrejšega življenga in neštetnih nujnih opravkov vedno bolj nervozni in nestepni. Sredstva, s katerimi si ljudje lajšajo težave, so zelo različna, nekateri prisegajo, da je za zdravljenje živčnosti najboljše prekomerno uživanje mesa in jajc, spet drugi dokazujo, da nervozno najlažje pomiri močno rdeče vino in navadno pivo. Resnica pa je, da s takimi domaćimi združili najbolj škodujemo svojemu telesu in tako razburjenost še povečujemo. Zdravnički v tujini pa so odkrili sredstvo, ki rešuje vse težave, katere povzroča hitro in razburljivo življeno. To je pomirjevalo Sanatogi, prašek, ki v trenutku pomiri živce in želodec. Po svetu je že preizkušen in je sedaj končno prišel tudi v naše lekarne, da nas odreši nervoze, ki se bo v tem stoletju, kakor napovedujejo le še povečevala.

Praznik šole v Kropi

Kropa, 16. oktober 1902

Ta tenč je ljudska osnovna šola v Kropi praznovala štirideseto obletnično prvega nadzorovanja šolskega nadzornika g. Karla Pibroca. Ob tej priložnosti je šolski nadzornik kot vsako leto obdaroval najbolj uspešne učence z medaljami v obliki zlatih krop. Učenci so si haredili kape iz barvnega papirja in tako uniformirana šolska armada z zastavonošo in trobentacem na čelu je korakala po Kropi do gostilniškega vrta pri Jarmu. Prebivalci so z navdušenjem opazovali mladino in se spominjali svojih šolskih let. Pred gostilno so šolarji skupaj s svojimi učitelji pripravili kulturni program v čast šolskemu nadzorniku gospodu Pibrovemu. Po končani prireditvi je nadzornik pogostil učence s kosiom, vsak otrok je dobil štruklje in malo vina z vodo. Učitelje in prijatelje šole pa je gospod Pibrovec povabil na večerjo in zabavni večer v gostilni.

Gasilci so bili prepozni

Žabnica, 18. oktober 1902

V četrtek zvečer je bilo škofojeloško gasilno društvo alarmirano, da je cela vas Žabnica v ognju. Gasilci so s svojimi brizgalnami takoj pohiteli na pomoč, toda že med potjo so ugotovili, da nevarnost ni tako velika, kakor so jih obvestili. Pogorela je le lesena bajta tukajšnjega kamnoseka Matevža Miklavčiča in ker je bila že stara, je tako škoda neznatna.

Nevarni gostilniški šport

Radovljica, 13. oktober 1902

Da so tudi gostilniški športi lahko nevarni, nam dokazuje nesreča, ki se je zgodila pri kegljanju v radovljški gostilni. Mizarski pomočnik Franc Kepic iz Kamnika je s prijetljivi po koncu službe popival in kegljal na gostilniškem kegljišču. Ko je zalučal kroglo, mu je spodrsnilo in pri padcu se je tako močno udaril v glavo, da so ga nezavestnega odpeljali v bolnišnico, kjer je zaradi poškodb gleve ostal na zdravljenju.

Letošnja zima bo huda

Kranj, 18. oktober 1902

Naši čebeljarji pravijo, da se čebele letos zelo nenašadno vedejo, saj so že pripravljene na prezimovanje, kar napoveduje, da bo kmalu pritisnil hud mrz in da se nam obeta veliko snega. Te napovedi pa potrjuje tudi znani dunajski meteorolog profesor Ledochowsky, ki Evropi obeta najhujšo zimo v zadnjih petdesetih letih. Prav, da se moramo pripraviti na zelo nizke temperature in visok sneg, ki bo obležal do spomladvi.

SVET PRED STO LETI

Trpinčenje na samostanski šoli

Tours - Francosko državno tožilstvo je zaradi števnih obtožb o nepravilnostih pri šolanju in skrbi za učenke postavilo nunsko šolo Notre Dame de Charite pod policijsko nadzorstvo. Preiskava je potrdila, da so nune nad svojimi učenkami izvajale nečloveške surovosti, ki spominjajo na srednjeveška mučenja. Poleg učenja so morale gojenke ves čas bivanja v samostanu trdo delati, od petih zjutraj pa do večera. Za vsak prekršek, ki so ga storile so bile deklice kruto kaznovane. Državno tožilstvo je izpostavilo le nekaj primerov kaznovanj. Nune so pogosto uporabljale kazen imenovano Križanje z jezikom - kaznovana deklica je moralza z jezikom po tleh delati križe, tudi do sto naenkrat. Poleg tega so nune uporabljale za kaznovanje tudi prisilni jopič, gojenkam so glave namakale v vedro z vodo, zapiralne so jih v vlažno klet, strigle so jim lase in jih prodajale v mestu lasljarijem. Deklice pa so se najbolj bale tako imenovanega Križevega pota; kaznovana je moralza bosonoga in oblečena v tunice hoditi okoli samostanske kapele in pred vsako postajo leže na obrazu moliti z razprosternimi rokami. Ko pa se je vrnila v samostan je moralza vsem tovarišicam poljubiti noge.

Do nadaljnega bo samostanska šola ostala pod nadzorstvom policije, usoda nun pa je zaenkrat še negotovata.

Kdaj bo imel Dunaj dva milijona prebivalcev

Dunaj - Kakor je pokazalo ljudsko štetje je leta 1900 v naši prestolnici živelo 1.648.335 civilnih prebivalcev in 26.000 vojakov. Statistika pa kaže, da se število meščanov vsako leto povprečno poveča za 35.000 novorjenih ali doseljenih oseb. Če se ta letni prirastek prebivalstva ne bo zmanjšal zaradi bolezni ali kakšne druge nesreče, potem bo imel Dunaj že v januarju 1910 dva milijona prebivalcev.

Patriotski pes

Pariz - Neki voznik pariškega omnibusa ima psa po imenu Lulu ki ima svoja trdnja politična načela. Ko mu gospodar zavpije: "Allons Lulu, skoči za Francijo!" tedaj začne pes navdušeno skakati v zrak. Ko pa mu lastnik ukaže: "Allons Lulu, skoči za Nemčijo!" takrat pa pes obsedi na zadnjih nogah, se kreči in zre z strašnim zaničevanjem na levo in na desno.

VIR: Gorenjec in Slovenski narod (oktober 1902)

Kostanjev piknik bo in nov denar tudi

Zgornja Besnica - Tudi letos se člani Rekreativnega društva Rokovnici iz Besniške doline niso izneverili tradiciji zadnjih let, saj nas v nedeljo, 20. oktobra, zopet vabijo na Kostanjev piknik, ki bo na običajnem prostoru pod rokovaško skakalnico v Novi vasi. Le-

in napitki, čajčki, kreme... Ponudili nam bodo vse za dobro počutje, zdravje in radovedne oči. Totokat bodo razstavljali besniški jagri, lahko pa se boste tudi naučili obdelovati glino. No, pečenj kostanji in koruza menda ne rabita posebne omembe, saj ju boste sreča-

Tako so v Centralni banki Besnice pod budnim očesom kamer pretevali zlate dimeže...

tos so piknik posebej poimenovali tudi za "Dan izseljencev", pojavljeni so namreč vsi domačini iz Zgornje Besnice, ki so se v toku življena izselili iz domačega vasi. Upajo, da niso nikogar pozabili... Sicer pa je koncept piknika zastavljen kot ponavadi, v prvi vrsti gre za predstavitev darov narave, seveda lepo obdelanih, torej dobrih, užitnih, zdravih ali vsoj lepih. Tako bomo videli, kako se preša sadje, kuha žganje, tu bodo gozdni sadeži tako in drugače, pecivo, domač kruh, med in čebelji pridelki, zdravilna zelišča

li na več mestih... Celo na takte domačih godcev boste lahko grizljali.

Letos pa so Rokovnici nakovali tudi najnovejši rokovnški denar. Že tretje leto je namreč na Kostanjevem pikniku edina veljavna denarna enota DIM (Dimež). Če so prejšnja leta imeli le bankovce, so letos pripravili tudi kovance za 5, 10 in 20 dinov (1 dim je trenutno vreden 50 sit). Kovanci (bakreni, srebrni in zlati) so "še topli", saj so bili izdelani so pred nekaj dnevi, v začetku oktobra.

Igor Kavčič

TANJA ODGOVORJA NA VAŠA VPRAŠANJA V PRILOGI
GORENJSKEGA GLASA - GREGOR!

Predniki Slovencev so nekoč že živeli samostojno ter demokratično volili svoje kneze in kasneje vojvode

Karantanija - zibelka slovenstva

Gospovske polje, Koroška - Pred več kot tisoč štiristo leti so se na območju današnje avstrijske Koroške naselili Slovani. Po nekaterih zgodovinskih teorijah so bili med njimi tudi Slovenci, ki so naselili vzhodni predalpski prostor in živeli sprva samostojno v deželi Karantaniji. Njihov obred ustoličevanja knezov in vovod so poznali zagovorniki demokracije.

Zgodovina je živa veda, njeni strokovnjaki in ljubitelji pa svobodomisljeni ljudje, ki na podlagi novih odkritij oblikujejo nove teorije in mnenja o življenju v preteklosti. Podobno je tudi s teorijo o izvoru Slovencev. Dolga leta je prevladovalo mnenje, da so Slovenci del slovanskega ljudstva, kje je v šestem stoletju v času preselejanja narodov zaradi Hunskih napadov in osvajanj prišel iz Karpatov in naselil območje vzhodnega predalpskega prostora ter sčasoma oblikoval širše upravno ozemlje Karantanije s središčem na današnjem Gospovske - celovškem polju pod Krnskim gradom. A najnovejše teorije zagovarjajo mnenje, da to ljudstvo niso bili Slovenci, ampak Slovani. Slovenci naj bi se razvili v narod sicer že zgodaj, a z združevanjem s Franki, Furlani, Hrvati, Uskokimi in drugimi etničnimi skupnostmi. To naj bi potrjevali tudi Brižinski

spomeniki, prvo v slovenski besedi zapisano krščansko obredno besedilo okrog leta 1039. Karantanci naj bi bili tudi prvo pokristjanjeno slovansko ljudstvo. Po njihovem mnenju se z naselitvijo Slovanov v Vzhodne Alpe ne začenja niti zgodovina Slovencev niti zgodovina Slovenije. Pred dobrim desetletjem je javnost presestila še teorija o Slovencih kot Venetih, ki naj bi izvirali z beneškega območja.

Špekulacij na to temo je veliko in na podlagi malo ohranjenih dokumentov je resnično težko izluščiti resnico. V takšnih primerih se z gotovostjo lahko naslanjamamo le na nekatere dejstva. O tem pa nedvomno govorji jezik. V slovenski besedi je bil že zgodaj zapisan krščanski obred, kar je nadalje vplivalo na razvoj slovanskega kulturnega jezika. In prav to je tisto, zato česar bi lahko trdili, da Karantanci so predniki Slovencev in

Peter Slatnar državni prvak v streljanju na glinaste golobe

Na sliki najboljši trije z državnega prvenstva v streljanju na glinaste golobe na Pragerskem od leve Milič (SD Nova Gorica), v sredini državni prvak Peter Slatnar (SD Predosje) in Kandrič iz SD Ormož.

Pragersko - Na državnem prvenstvu v streljanju na glinaste golobe na olimpijskem strelšču Gaj na Pragerskem je zmagal med posameznikih pri veteranih, (starostna skupina nad 60 let) in osvojil naslov državnega prvaka Peter Slatnar iz Cerkelj, sicer član ekipe Strelske družine Predosje. Drugo mesto je osvojil član strelske družine iz Nove Gorice Milič, tretje pa član Strelske družine Ormož Kandrič. Solidno pa se je med 17 ekipami uvrstila ekipa Strelske družine Predosje.

Tudi letos so imeli gorenjski tekmovalci v streljanju na premikajoče se tarče zelo uspešno sezono, kjer je potrebno še posebej pojaviti tekmovalce iz Lovskih družin Uden boršt in Jošt.

J. Kuhar

da je Karantanija zibelka slovenstva. Njihova posebnost je vsekakor v edinstvenem ustoličevanju knezov in kasnejne vojvod. V tem načinu voljenja je francoski mislec in pravoslovec Jean Bodin, ki je zastopal nauk o naravnem pravu in razvil pojmom suverenosti, prepoznal demokratičnost dejanja in ga kot vzorni primer vključil v svoje teorije. Pri ustoličevanju novega kneza so se kmetje zbrali na posvetu in ga izvolili z večinskimi glasovi. Preden je stopil na knežji kamen - ostanki rimskega stebra - in začel med kmete razdeljevati v upravo fevde, se je na kamen simbolično usedel kmet in ga v imenu vseh predal novemu knezu. Knežji kamen je kasnejne zamenjal vojvodski prestol, ki danes še vedno dominira med stoletja starimi drevesi na polju pod Gospo Svetu. V romarskem mestecu se še danes nahaja velika imenita cerkev, ki je nastala na temeljih starokrščanske cerkve, v kateri je duhovnik po ustoličenju blagoslovil novega kneza oz. vojvoda. Cerkev še danes hrani grob škofa in misijonarja sv. Modesta, ki je na masivni skalni plošči na vrhu

hriba postavil prvotno cerkev okrog leta 760 in pokristjanjeval Karantance. Z ustoličevanjem se je v času svojega delovanja seznamil tudi oči ameriške ustave Thomas Jefferson, tretji predsednik ZDA in avtor deklaracije o neodvisnosti, ki je ustanovil prvo demokratsko stranko ZDA in vplival na razvoj in prevlado demokracije v Ameriki in v Evropi, nanj pa je pred dobrim letom in pol na svojem obisku v Sloveniji s ponosom opomnil tudi nekdanji predsednik Bill Clinton. Pot do ponovne samostnosti in suverenosti Slovenije v Slovenčev je bila dolga, a malemu narodu izpod Alp se je pred enajstimi leti vendarle uspeло izviti se izpod stoljetja dolge podrejenosti in soodvisnosti do drugih narodov, ki se je po obdobju samostojnosti začela v sredini 8. stoletja, ko je bil knez Borut zradi vodorov Avarov prisiljen prosiči za pomoč Bavarcu. Karantanci so še ohranili relativno samostojnost, a ko so se leta 820 uprvi Karlu Velikemu in Frankom kot novemu "gospodarju", so izgubili še to.

Katja Dolenc

**REPUBLIKA SLOVENIJA
OKROŽNO SODIŠČE V KRANJU**
Urad predsednice, Kranj, Zoisova 2
objavlja prosta delovna mesta
STROKOVNIH SODELAVCEV

za nedoločen čas

in sicer:

- za OKRAJNO SODIŠČE V KRANJU, Zoisova 2, Kranj - 3 delavci
- za OKRAJNO SODIŠČE V RADOVLJICI, Gorenjska 15, Radovljica - 1 delavec
- za OKRAJNO SODIŠČE NA JESENICAH, Titova 37, Jesenice - 1 delavec

Pogoji za vsa delovna mesta:

- univerzitetni diplomirani pravnik (VII. stopnja strokovne izobrazbe)
  - opravljen pravniški državni izpit
  - dve leti delovnih izkušenj
  - 3-mesečno poskusno delo
  - poznavanje dela z računalnikom
  - znanje slovenskega jezika
  - znanje tujega jezika
  - državljanstvo Republike Slovenije
- Kandidati naj pošljajo ponudbe z dokazili v 8 dneh po objavi na Urad predsednice tistih okrajnih sodišč, na katerih bodo kandidirali, s pripisom na kuverti "za razpis".

**PROSEN COM, d.o.o.
čiščenje in trgovina**

tako vabi k sodelovanju nove sodelavce

ČISTILCE OBJEKTOV

Od kandidatov pričakujemo:

- državljanstvo RS
- dokončano osnovno šolo ali poklicno šolo
- izpit B kategorije
- urejenost
- natančnost
- primerno obnašanje
- vztrajnost in resna namera opravljanja dela

Kandidatom ponujamo redno zaposlitev za določen čas, kasneje z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Pisne ponudbe s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev, pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
PROSEN COM, d.o.o., čiščenje in trgovina, Sp. Duplje 8, 4203 Duplje, fax: 04 257 14 28, e-mail: jozef.prosen@s5.net

Nove slike Hermana Gvardjančiča

ta. Umetnik je bil rojen oktobra 1943 v Ratečah pri Škofji Loki. Šolal se je na Šoli za obrt in na Pedagoški fakulteti, zadnja leta pa je profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Bolj kot slika manjših formatov, ga poznamo po barvitih slikah velikih formatov, na katerih upodablja krajinu in figuralko. Na predstavljenih delih v Mali galeriji so na ogled dela iz zasebne zbirke, svojo krajinu kot motiv pa, po mnenju umetnostne zgodovinarke Petre Vencelj, postavlja v delih na tehtnico med zunanjim in notranjim doživetjem, ki se delno nezavestno, precej pa tudi trmasto načrtno nagiba v smer notranjih pejsažev. Podobe narave, zabrisane v močnih temnih in zarečih barvah, se pod večplastnim massivnim barvnimi nanosi počasi združujejo v likovne podobe.

**Katja Dolenc,
foto: Gorazd Kavčič**

Prvi glasek Gorenjske 2002

Bo v soboto, 26. oktobra 2002, ob 18. uri v dvorani Gledališča Toneta Čufarja na Jesenicah. Vstopnice po 800 tolarjev so naprodaj v tajništvu Radia Triglav od pondeljka do petka v času od 8.00 do 16.00. Vabljeni!

Radio Triglav v soboto, 26. oktobra 2002, že šestih zapored organizira zabavno-glasbeno prireditve PRVI GLASEK GORENJSKE. V primerjavi s tradicionalnim PRVIM GLASOM GORENJSKE, ki priv takto poteka pod njegovim okriljem, je Glasek namenjen najmlajšim glasbenim talentom. Prireditve postaja iz leta v leto bolj priljubljena. Na letošnji razpis se je prijavilo 30 otrok (zanimivo je, da med njimi ni bilo nobenega dečka). Strokovna žirija je izbrala 8 pevk, ki se bodo po spremljavi ansambla Zahod Band pomerile za laskavi naslov Prvi glasek Gorenjske 2002 po izboru občinstva in Prvi glasek Gorenjske 2002 po izboru strokovne žirije.

Nastopile bodo v naslednjem vrstnem redu:

1. Tjaša Križnar iz Šenčurja: Šreča na vrviči
2. Sanja Ibrčič z Jesenic: Vedno sanjam
3. Anja Konič z Jesenic: Moja simpatija

4. Špela Mulič iz Bohinjske Bistrice: Ti si moje sonce

5. Mateja Klavžar iz Radovljice: Nekoč, ko bom

6. Lea Vidic s Koroške Bele: Lahko sem srce

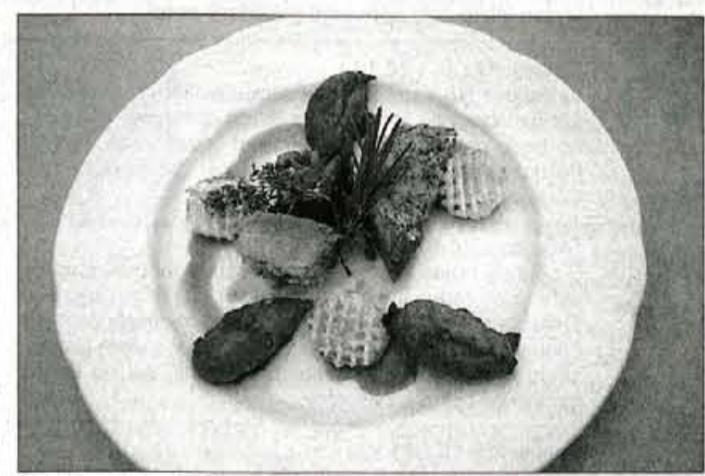
7. Eva Čeh iz Kranja: Ne čakaj na maj

8. Tajda Žnidarič z Blejske Dobrave: Čuj moj glas

Gostji prireditve bosta lanskot letni zmagovalki Sara Kobold iz Slovenj Gradca (Prvi glasek Gorenjske 2001 po izboru občinstva in po izboru strokovne žirije v kategoriji do 5. do 8. razreda) in Nežka Witwický z Dovjega (Prvi glasek Gorenjske 2001 po izboru strokovne žirije v kategoriji do 4. razreda). Večer bosta popestrila Miri in Dedeč, pridružili pa se jima bo tudi najmlajša slovenska pop skupina Pupe.

Več o prireditvi na Radiu Triglav ob nedeljah ob 8-ih v oddaji Mirin vrtljak in na naši spletni strani: www.radiotriglav.si

Trikrat srebro za radovljško Gostinsko šolo

Jedi, ki so jo skuhali kuharji in postregli natakarji.

Radovljica - Letos so se prvič udeležili tekmovanja iz turizma. Tekmovali so trije dijaki: Martina Barle, Biljana Kovačev in Sašo Gašperlin. Mentorica je bila prof. Katja Konjar. Na tekmovanje so se pripravljali že od začetka septembra. Poglabljali so se v knjige z naslednjih področij: poznavanje Slovenije ter njenih gora, svetovne dediščine, umetnosti, kuharstva in evropskega mesta Budimpešte. Tekmovanja se je udeležilo šest ekip z vseh slovenskih turističnih šol, od tega obe radovljški. Kljub temu da so se tekmovanja udeležili prvič, so vsem ekipam predstavljali zelo hudo konkurenco. Doseženo število točk je njim in Ljubljana nom prineslo srebrno medaljo ter knjižne nagrade. Zlata medalja ni bila podeljena. V ekipi kuharjev so pod mentorstvom učitelja kuharstva Toneta Tušek sodelovali dijaki Jerneja Likar, Klemen

Pucelj in Franci Skuber. Pripravljali so jedi iz divjačine in gob ter priloge k divjačini. Pri oblikovanju recepta so si pomagali s knjigo Kuhanje knjiga avtorja A. Kuhanja. Osvojili so srebrno medaljo. Tretja pa je bila ekipa natakarjev, ki je postregla s hladno predjedjo, z glavno jedjo, ki so jo skuhali kuharji. Postregli so tudi z vinom. To so bili Tamara Hrovat, Diana Gaser in Grega Herlec z mentorico Gabrijelo Jošt, učiteljico praktičnega pouka in strežbe. Z odličnim delom in veliko dobre volje si je tudi ta ekipa priborila srebrno medaljo.

Dijaki se vztrajno vzpenjajo proti vrhu slovenskih srednjih govtinskih šol. Naslednje leto bo južnem 50. Gostinsko-turistični zbor na Bledu in bo Srednja gostinska šola v Radovljici organizator te prireditve. To jim je tudi velik iziv za dobro delo v naslednjem šolskem letu.

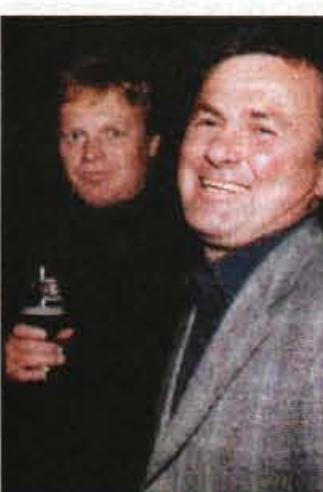

Gorazd Sinik

Prijateljstvo in poslovno partnerstvo. Vefikokrat se sliši, da eno z drugim ne gre. Posebej takrat, ko so problemi in je poslovno druženje uspešno. Saj veste tisto ponaredelo, ko v družabništvu "še pes crkne". Pa ni vedno tako. Poslovno povezovanje lahko pripelje do novih, zanimivih in uspešnih prijateljevanj.

Žarel in bil navdušen nad številnim obiskom. V spremstvu "ozdravljenega" Mitja Kunca sta s smučmi obdarovala našo novo missico Natašo Kranje. Zdaj bo njen sponzorski avto v kompletu, kot ga reklamirajo. Ponošno so se predstavili s svojo novo revijo in nam ponovno predstavili nov "e", prenovljen logo, zdaj že krepko uveljavljen znak. V zakulisju je

Aleš Pejlhan in Primož Ulaga

ciji s trenerjem Matjažem Zupanom že napoveduje dobre rezultate. Naj se to zgodi še tekačem in biatlioncem.

Velika prijatelja športa sta tudi legendarni fotograf Joco Žnidaršič in športni novinar, urednik Jože Pogačnik - Jojo.

Joco Žnidaršič je v svoji bogati reporterski karieri spremljal praktično vse glavne dogodke povezane z Elonom. Od maršala Tita do prvega uspeha Bojana Kriza. In kasneje še drugih uspehov Matjeje Svet, Roka Petroviča,... Nekaj slik iz olimpijskih iger je skoraj ponaredelo. Se spominjate slik iz Kranjske Gore ali navdušenega skakanja kurentov v cilju slaloma. Joco je urednikovanje prepustil mlajšim, sam pa še vedno beleži

Dolgoletni spremljevalec Elana je tudi Primož Ulaga. Včasih kot uspešen, vrhunski skakalec, zdaj v vlogi novega direktorja nordijskih disciplin pri smučarski zvezzi Slovenije. Bil je družbi svojega dolgoletnega prijatelja Aleše Pejljanja, ki si ga je izbral za svojega močnika. Aleš, za prijatelje kar Pele, se na skakalni šport zelo spozna, saj je bil tudi sam tekmovalec in kasneje nekaj let uspešen trener na tujem. Tudi v Kanadi, kjer si je trenerski zaslужek našlo že precej Slovencev. Nova ekipa pod vodstvom Ulage, v kombina-

čas v dobrih slikah. Slovenijo skozi nekaj knjig nepozabno predstavlja in zanesljivo bomo videli še zanimivih fotografij. Tudi pot Jožeta Pogačnika je podobna. Le, da v konkurenčnem časopisu. Sam se je Elanu zapisal tudi kot športnik. Uspešen smučar v vrstah novinarjev smučarje - rač, s kar

ču. Zakaj? Pač podobnost z nekom, ki ni fuzbaler. Zdaj je Zlatko že obrit. Saj smo ga videli v Parizu, zgoraj brez z zadovoljnim naslovom in dresom Zidana v rokah. Evo, spet cunje. Še preden se je obril, mu je Petra Kanceler, novinarka Jane, izpulila kratek pogovor. Oba sta Štajerca iz Maribora.

Jože Štete, Hermina Krt in Drago Martinjak

V Kranju, z majhno poslovno entoto. Veliko prijateljev banke in poslovnih partnerjev se je premočenih drenjalo v premajhni banki. Takrat, pet let nazaj, smo odprtje slavili na Šmarjetni gori. Skoraj skromno, nič kaj imenitno. Petro obletnico, zdaj že večje in razširjene banke v Kranju, so obeležili veliko imenitne. Na Brdo, v protokolarni grad, je prišlo veliko ljudi, gospodarstvenikov in partnerjev banke. Direktor poslovne enote Janko Gedrih se je lahko poohvalil, da so uspešni, in da je dež izpred petih let zares prinesel zajeten kup denarja in dobrih poslovnih odnosov. Banka nam je v Kranju tako zrasla, da jo nameravajo še razširiti in ponuditi Gorenjcem še boljši produktov in uslug. Predsednik uprave Marko Voljč in član uprave Pierre Van Keirsbilck, s strani banke KBC, sta bila vidno zadovoljena. Obletnico in druženje na Brdu pa je Janko Gedrih izkoristil tudi za slovo. Počasi se poslavljajo iz Kranja in odhaja novim izzivom na proti. Postavljat novo banko v kraje bivše skupne države. Veliki načrti in izzivi.

Jožica Flander Bajrovič in njen mož Bato v LJ - Sportina

Zlatko in Petra Kanceler

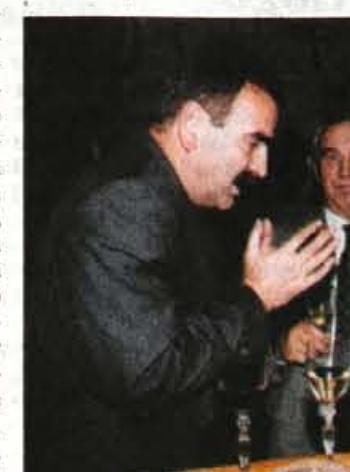
nekaj odmevnimi rezultati v mednarodni konkurenčni. Jojo je Jesenicen, a zdaj že vrsto let domuje v Ljubljani. "Starima mačkoma" je družbo delala zapeljiva in simpatična Barbara Istenič. Tista Barbara po kateri se imenuje družinska penina Istenič. Pred leti je bila skozi družinski posel zelo prisotna na "slovenski sceni". Barbaro je ljubezen zvleklala na Hrvaska in tokratno druženje z "ljudmi z elatom" je navduševalo tako njio kot nekaj športnih "orlov".

Sport in moda sta zelo povezana. Na oko navadni športni dresi so premišljeno oblikovani in vse bolj podpisani z imeni znanih modnih oblikovalcev. Se pa športniki tudi v prostem času radi oblačijo imenito. Eni sicer bolj kot drugi. Odvisno tudi od športa, ki so mu zapisani. Nekateri športniki so lepše oblečeni, ker tako narekuje klub, ekipa ali reprezentanca in s tem sponzorske obveznosti. Pravi manekeni. Vsaj nekateri. Nekaterim pa se enostavno ne poda kaj drugega kot trenirka ali športni dres.

Prav takih razlik smo si ogledovali v modni trgovini LJ Sportine iz Bleda. Jožica Flander Bajrovič in njen mož Bato, sta v goste povabila nekaj slovenskih nogometnih zvezdnikov. Predstavitev sponzorskih oblačil ekipe je bila pred odhodom na, zdaj že legendarno, tekmo v Pariz. Znana in modna oblačila so Prašnikarja, Zahoviča, Pavline, Cimerotiča, Kariča in Simeunoviča naredila še bolj samozvestne, kot so. Ja, in nekateri so se še posebno uspešno in prijetno nosili v dragih in dobrih oblačilih.

Jožico Flander Bajrovič, prav tako vrhunsko oblečeno, direktorico Sportine pa je skoraj ujezel zvezdnik Cime.

Vsem prisotnim je hotel razlagati, kako se ne počuti v redu, in da sploh ne mora nositi kravate. Pa sponzorski odnos gor ali dol. No, vsaj nasmejal nas je. Se spomnите tiste: "Kdor drugemu jamo kopa..." Zdaj bi lahko rekli, če si ne obriješ brade imaš težave. Ker se brada zvezdi Zlatku Zahoviču ni podala, je imel težave na letališču.

Gorenjsko, v dobro gostilno pod Storžič.

Pred natanko petimi leti, ko je deževalo kot iz škafa, je na Gorenjsko prišla tudi "velika" Nova Ljubljanska banka.

Občina potrebuje še boljšo računalniško podporo, Erazmov Zaslon telekom pa je prav te dni zelo popularen. Delno prav zaradi "kliku" v NLB in vdora v program. Pintar zagotavlja drugačno ozadje problema in s svojo računalniško ponudbo je poštano navdušil Hočevarja.

Bolj zanimivo je bilo njuno spožnavanje. Erazem je bil tenisač, roker je še vedno, borznik prav tako. Finance so ga gostile kar na prvi strani in mu pred časom obračunale nočni zasldek. Z debelom cigaro, veseljem in kreplimi dovitpi, je tudi tokrat nasmejal družbo. Ivan Hočevar je postopek spožnavanja skrajšal. Povedal da je na občini pod županom, da pa je bil včasih glavni "orožnik" na Gorenjskem. O volitvah nismo nič govorili. Zanimivo?

Še veliko "zanimivih" je bilo. Šal, informacij in ljudi. Nominate bo spet naslednji petek.

Medtem ko je za večino ljudi en uspešen zakon velik dosežek, se moski iz Vietnamra lahko pohvali, da je imel 14 žena in 86 otrok. 75-letni upokojeni zidar Tran Viet Chu je lokalnemu časopisu povedal, da se nikoli ni mogel upreti skušnjavi, ko je med delovnimi potovanji poznaval lepe ženske. Verjame, da je njegova težnja po spogledovanju prirojena. Zaveda se, da s svojim početjem vznemirja žene in otroke, zato je velikokrat hotel opustiti navado, a mu ni uspelo. Sedaj živi z nekaterimi članji ogromne družine, prezivijo tako, da ženske skrbijo za otroke, on pa zase. Ni znano, kako je uspel ustvariti tako veliko družino, saj je poligamija v Vietnamu prepovedana, v družini pa sta dovoljena največ dva otroka.

14 žena in 86 otrok

Jane Menegalič, Janko Gedrih, Marko Voljč in Pierre Van Keirsbilck

Vse bolj priljubljeni Kašarji

Tamburaška skupina Kašarji nastopa doma in v tujini.

Zirovica - Pred tremi leti je bila v okviru Kulturnega društva Dr. France Prešeren Breznica - Žirovica ustanovljena Tamburaška skupina Kašarji. Ustanovili so jo, da bi z njo ohranili in oživljali slovensko ljudsko glasbo ter razvijali moderne oblike muziciranja. Skupina je vokalno-instrumentalna zasedba devetih članov, ki nastopajo v bogatih meščanskih oblikah iz konca 19. stoletja. Glasbeni repertoar skupine je pester in razgiban, saj vsak poslušalec lah-

ko najde sebi najljubšo skladbo. Tako so v programu zajete slovenske ljudske skladbe v izvirni ali moderni oblikah, dalmatinske, klaščne in ostale skladbe tujih modernejših avtorjev. Instrumentalno spremljanje pevevanja je prepoznavnost tamburaške skupine Kašarji med drugimi tamburaškimi skupinami. Tamburaška skupina Kašarji nastopa tako doma kot v tujini. Tako so nastopili že v Beljaku, na evropskem festivalu ljudske glasbe v Stuttgartu, pa na svetov-

nem festivalu narodov v Tennesseeju, doma pa na dnevnih narodnih noš v Kamniku, na območnem srečanju malih instrumentalnih skupin občin Kranjska Gora, Jesenice in Žirovica.

Kot pravi predsednik KD in Tamburaške skupine Primož Jušež, so Kašarji skupina, ki si želi čimveč medsebojnih povezovanj in nastopov. Tako sodelujejo s folklornimi skupinami in pevskimi zbori. Umetniški vodja skupine je Jernej Smolej. **Andrej Žalar**

www.mazda.mms.si

V soboto, 26. oktobra, bo v novi športni dvorani v Cerknjah že 14. prireditev Najtežji slovenski kmečki pridelki 2002. Med pokrovitelji bo tudi tokrat Gorenjski glas.

Cerknje - Po nedavni 17. bučarijadi v Zalogu pri Cerknjah so pričadveni člani Turističnega društva Cerknje že sredi priprav na letošnjo že 14. prireditev Najtežji slovenski kmečki pridelki. Tokrat se jim bo uresničila dolgoletna želja, saj bo prireditev hkrati tudi prva v novi športni dvorani v Cerknjah.

Tudi na 14. prireditvi v Cerknjih ostajajo pravila za sodelovanje oziroma kmetijske proizvajalce enaka dosedanjim. Izbirali bodo najtežje pridelke pri rdečem in krmlinem korenju, zelju, krompirju, rdeči in krmlni pesi, repi, nadzemni in podzemni kolerabi. Vejlaje bodo seveda odločitve komisije na podlagi meritev na prireditvi. To pomeni, da morajo pridelovalci imeti pridelke s seboj v dvorani. Sicer pa bodo tudi tokrat na gradili tri najboljše oziroma najtežje pridelke, nagrade pa bodo dobili tudi najboljši na 17. bučarijadi, ki je bila v soboto 12. oktobra, v Zalogu. Med obiskovalci v dvorani pa bodo tokrat izžrebali dvajset vstopnic.

Na prireditvi bo poleg izbiranja najtežjih pridelkov v pričakovanju rekordov tudi več zanimivih pogovorov o kmetijstvu, razvoju podeželja, turizma in glasbe. Nastopili pa bodo tudi ansambel Nagelj, ki letos praznuje 15-letnico, humorist Franc Pestotnik, citrarka Damjana Praprotnik in narodne

Se spomnite lanske, 13. prireditve Naj pridelki?

noše iz Cerknje. Prireditev pa bo tudi letos povezoval Jože Jerič.

Glavni pokrovitelj letošnje prireditve je občina Cerknje, sopokrovitelja pa Gorenjski glas in Mesarska Kepic. Vstopnice za prireditve so v

predprodaji od danes (petek) naprej v Trgovini kmetijske zadruge v Cerknjih, v Gostišču Češnar Cerknje, na kmetiji Pr' Kvas in Spodnjem Zalogu in v Gorenjskem glasu (mali oglasi). **Andrej Žalar**

S Tanjo v Domžalah

Nožice - Po nekajmesečnem ustvarjanju, ko je pred nedavnim pod naslovom Vse je lepše, ker te ljubim, izšel novi album citrarke Taje Zajc Zupan, po njem že pridno segajo njeni oboževalci. Kot smo že pisali, zgoščenko in kaseto bogati deset slovenskih evergreenov - najlepši popevki iz sedemdesetih in osmdesetih let minulega stoletja.

Tanja pa bo svoj deveti album oziroma projekt predstavila 23. novembra v Domžalah. Takrat bodo večer obogatili tudi Faraoni, Alfi Nipič, Mambo Kings, Kvintet Dori, Vita, Juhubanda, Gaucho, Harmonikarice Zupan, Godalni orkester GŠ Škofja Loka, Eva Černe, plešalca Eva Jenšterle in Blaž Kunšič. Prireditev pa bo vodil igralec Jure Ivanušič. V Gorenjskem glasu pa bomo prihodnji teden začeli objavljati nagradne kupone za koncert v Domžalah. **A.Ž.**

Agent Kranj

Tavčarjeva 22, 4000 Kranj,
telefon: 04 2365 360,
04 2380 430
nepremicnine.net/agentkranj

RAZMIŠLJATE O NAKUPU ALI PRODAJI NEPREMIČNINE

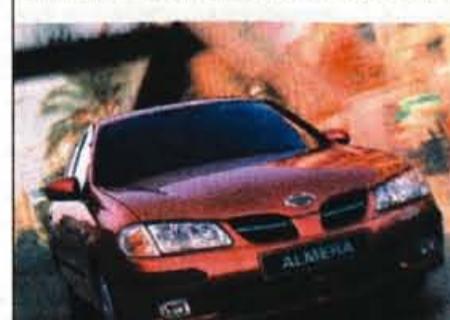
Iz našega širokega spektra ponudbe vam ponujamo tisto, kar iščete. Za kupce bogat spekter vseh vrst nepremičnin, za prodajalce, kupci vpisani v register.

Provizija: pri prodaji in nakupu 2 %.
Pri prodaji novih stanovanj PROVIZIJE NIH!

NE RAZMIŠLJAJTE PREDOLGO, UJEMITE PRILOŽNOST ZDAJ!!!

Delovni čas: od pondeljka do petka od 8. - 17. ure

NAJLAŽJA POT DO NOVEGA NISSANA IZBERITE BREZOBRESTNI KREDIT ALI BONUS

AVTO MOČNIK, d.o.o.
KRANJ, Britof 162,
Kranj
Pooblaščeni
prodajalec
in serviser,
tel.: 04 204 22 77

Garancija 3 leta
ali 100.000 km

SHIFT_expectations

Za ugoden nakup vozil
NISSAN lahko izkoristite:
ali ugodno financiranje z **brezobrestnim
kreditom** na 2 leti v višini **1.000.000,00** sit
ali **bonus** v višini **200.000,00** sit ob
zamenjavi vašega vozila za novi NISSAN
(rabljeno vozilo odkupimo po pogojih
in tarifah Eurotax in dodamo bonus)
Ponudba velja do 31. oktobra.

Ekstra lahko kurilno olje Petrol

Kurilno olje
evropske kakovosti

Najhitrejša dostava
ekstra lahkega
kurilnega olja!

080 22 66
brezplačna številka
za hitra in enostavna
naročila!

Možnost plačila na
6 obrokov in
prihranek pri plačilu z
Magna kartico!

PETROL

VEČ PRIHRANKA **VEČ UŽITKA**

Pri nakupu nove **Mazde 323 F Evasion** vas čaka neverjeten prihranek! Nova **Mazda 323 F 1,6i Evasion** je cenejša kar za 468.400 tolarjev, **Mazda 323 F 1,4i Evasion** pa vas bo stala 271.800 tolarjev manj! Če omenimo še njuno izredno razkošno serijsko opremo, je to priložnost, ki je ne smete zamuditi. **A pozor: ponudba velja do 15. novembra.** Zato pohitite v Mazdine salone in ujemite prihranek!

Kranj: AVTO MOČNIK, 04/204 16 96

Radio Optaplje, Trg Bratov H., Koper

RADIO OGNIŠČE
Jure Sešek,
dobjitnik
gong-a popularnosti
2001/2002

Stanovanjski kredit na klic

Ljubljana: 01 23-06-360, 53-07-590
Celje: 03 42-87-802
Kranj: 04 20-13-884
Koper: 05 66-34-862

Poklicite in vse o našem stanovanjskem
kreditu vam bomo zaupali na štiri oči.
Nakup ali obnova hiše, stanovanja, vikenda,
so pač preveč pomembne odločitve,
da se ne bi oglasili pri nas.

www.volksbank.si
e-mail: stanovanje@volksbank.si

Volksbank - Ljudska banka d.d., Dunajska 128 a, Ljubljana

VOLKSBANK
ZAUPANJE NAS POVEZUJE.

Radio Triglav®

RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o.,
Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Tajništvo:

Tel.: 04/586 10 12
04/586 28 62, 031/344 444
SMS: 041/950 901
Fax: 04/586 13 02
<http://www.radiotriglav.si>
e-mail: tajnistvo@radiotriglav.si

EDINI TRIGLAV, KI GA LAHKO SLIŠITE.

V AVTU, DOMA ALI SLU BI, RADIO TRIGLAV JE VĒDNO V VAŠI DAU BI.

Z NAMI STE VSAK DAN NA TRIGLAVU.

SESTAVIL: F. KALAN	HRVĀSKI PISETELJ ŠTAJNER	DRŽAVNIK SADAT	IMPRESIJA	BRANKO ELSNER	NAGOVOR V TRETJI OSEBI MNOZINE	PEVEC PLES- TENJAK	OGABA	96 GORENJSKA FM Stereo 101.5 Kranjka Gora 101.1 Bohinj	Frekvenčne mreže STEREO RDI	96 MHz 04/58 61 012	
AMERIŠKI PASTIR NA KONJU			13								
DEL TV NAPELJAVE				30							
PAVEL GOLIA			33		VEZNIK ADAM IN ?						
ORANJE	28		KMEČKO NASELJE ZIDARSKA ZLICA		2						
BESEDNA PREMET- TANKA	KUHALNIK	NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL) ŽENSKO OBLAČILO									
			19	STRAN NEBA	24						
AMERIŠKI IGRALEC (RYAN)				23	NAŠ ARHITEKT (E.M.)	29				35	
REKA V SRBIJI		15		BREZ- BOŽNICA	NEIME- NOVANA OSEBA	PEVKA FLACK					
ZBORO- VOĐA KUNEJ	34			POVE- ŠENJE BARVA (ZASTAR.)		SLIKAR PILON	12		MATERIJAL	5	
NIKO ROBAVS		NAROČNIK RUDARSKO MESTO V BOSNI						6	JAPONSKI LIKER INDIJAN- SKO PLEME	27	
TIBET- ANSKO GOVEDO	14	IZVOR TOPLOTE MUSLIM, BOG		9		RUSKA ATLETINJA (JOLANDA) OBROBA			26	STOT	IGRALKA NIELSEN
SMRAD		1		LEDENA PLAST NA SNEGU LADJEDEL NAPRAVA						11	
GROBO DOMAČE SUKNJO						PEVSKI ZBOR					
BANJA		VRSTA ANTILOPE STANKO MLAKAR				MET ZOGE PREKO NAS- PROTNICA			DOHODEK OD KA- PITALA	EVA SRSEN NASA PEVKA	
IRSKA REPUBL. ARMADA	18					31				20	
LIMONIN NAPITEK											
Hrvatsko mesto											
VANE OMAN	ESTONEC TITAN	STARO- KITAJSKA UTEŽNA ENOTA	21								
GRŠKO- RIMSKI STARÍ VEK		8									
MESTO NA TAJAVNIU		4									
1	2	3	4	5	6	7	8	9			
10	11	12	13	14	15	16	17	18			
19	20	21	22	23	24	25	26	27			
28	29	30	31	32	33	34	35				

Radio Triglav®

101,1 MHz
04/58 62 862

Frekvenčne mreže
STEREO RDI
96 GORENJSKA
89,8 Jezero
101,5 Kranjka Gora
101,1 Bohinj

GORENJSKIGLAS

Nagrajenci križanke
GORENJSKI GLAS
- že 55 LET

Med 1429 pravilnimi rešitvami
smo izzrebali naslednje
nagrajence

1. nagrada:
25.000 SIT prejme
STANE JARC;
Podlubnik 78,
4220 Škofja Loka

2. nagrada:
15.000 SIT prejme
MARJETKA JERAM,
Maistrova 2,
4240 Radovljica

3. nagrada:
15.000 SIT prejme
ROZALIJA LAMOVEC,
Goropeke 6,
Žiri

Nagrajencem čestitamo!

Za vas beležimo čas!

Radio Triglav®

101,5 MHz
04/58 65 865

Frekvenčne mreže
STEREO RDI
96 GORENJSKA
89,8 Jezero
101,5 Kranjka Gora
101,1 Bohinj

PRIPRAVA ZA TISK: MEDIAART	ENOTA ZA MOC (Kw)	DRŽAVA V ZDA	KRALJICA PRI ŠAHU	KILOGRAM			ŽALOST			
			SOKRAJAN NA TUJEM	17						
IRSKA REPUBL. ARMADA	18		PLESNA DRŽA NA ENI NOGI SPOJINA Z OLIJEM							
LIMONIN NAPITEK										
Hrvatsko mesto										
VANE OMAN			ESTONEC TITAN	21						
GRŠKO- RIMSKI STARÍ VEK				8						
MESTO NA TAJAVNIU				4						
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
10	11	12	13	14	15	16	17	18		
19	20	21	22	23	24	25	26	27		
28	29	30	31	32	33	34	35			

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
od 8 °C do 12 °C	od 4 °C do 11 °C	od 3 °C do 9 °C

Danes, v petek, bodo padavine čez dan prehodno ponehala, popoldne so možne krajevne plohe in posamezne nevihte. V soboto in nedeljo bo delno jasno z zmerno oblačnostjo, občasno tudi pretežno oblačno. Predvsem v soboto bodo čez dan še nastale krajevne plohe.

Do začetka 35. šahovske olimpiade je še natanko teden dni

Na Bledu (skoraj) vse pripravljeno

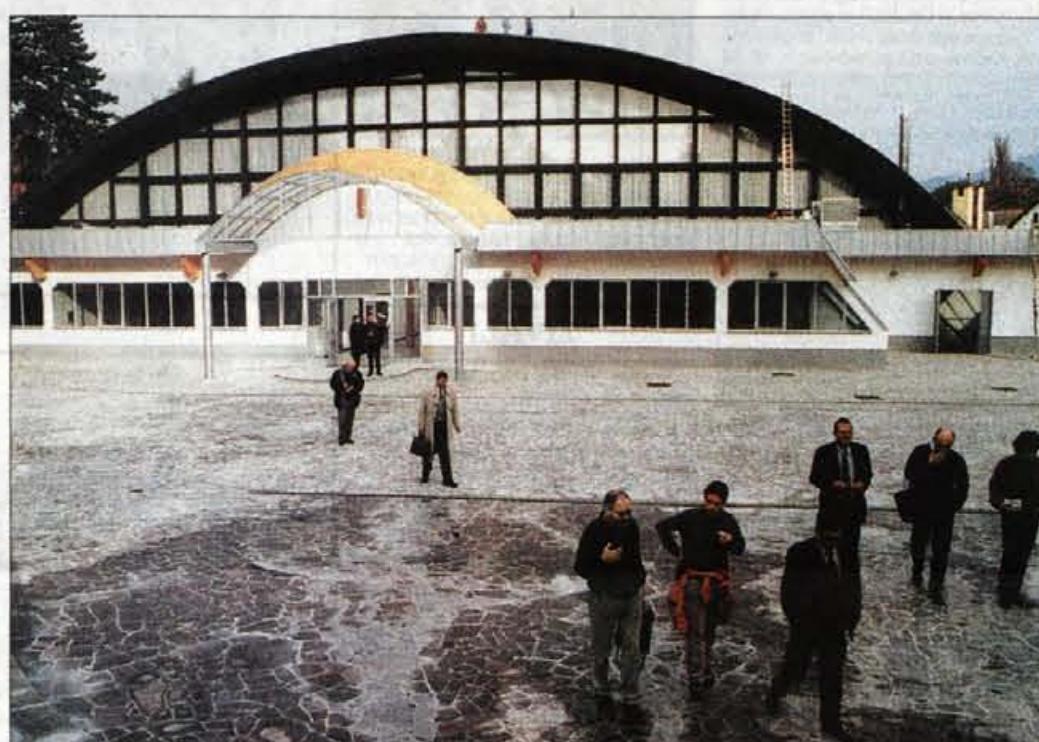
Klub temu da v okolici športne dvorane na Bledu še potekajo zaključna dela, pa so prostori za sprejem najboljših šahistov in šahistk sveta pripravljeni in teden dni pred začetkom največjega športnega dogodka v Sloveniji Bled že živi s šahovsko olimpiado.

Bled - Izdaja priložnostnih kovanec, nove poštne znamke, večeraj zvečer pa tudi odprtje razstave kiparske zbirke Šahovskih figur priznanega slovenskega umetnika Petra Veneta v trgovsko poslovnem centru na Bledu so znanilci, da je največji športni dogodek v Sloveniji, 35. Šahovska olimpiada, vse bliže.

K sreči se zaključujejo tudi dela v športni dvorani na Bledu in njeni okolici, tako da smo predstavniki organizatorjev, Šahovske

minskih ovitkov, razstava Šahovnic iz osebne zbirke Cilke Dimec Žerdin, prav tako pa bodo na ogled risbe z natečaja "Tudi šah je lahko moj hobi ali življene v maledem", ki se ga je udeležilo 90 osnovnih in posebnih šol, ki so poslale 46 literarnih del in več kot 400 likovnih del.

Največ sprememb je pred šahovsko olimpiado doživelja športna dvorana. V prizidkih so nastali novi prostori, še do prejšnjega meseca ledeno ploskev pa so naj-

Domačini in gostje Bleda so navdušeni nad novim izgledom zgornjega dela vhoda v športno dvorano.

zadetih šahistov in šahistk. Seveda so novi tudi prostori za analizo

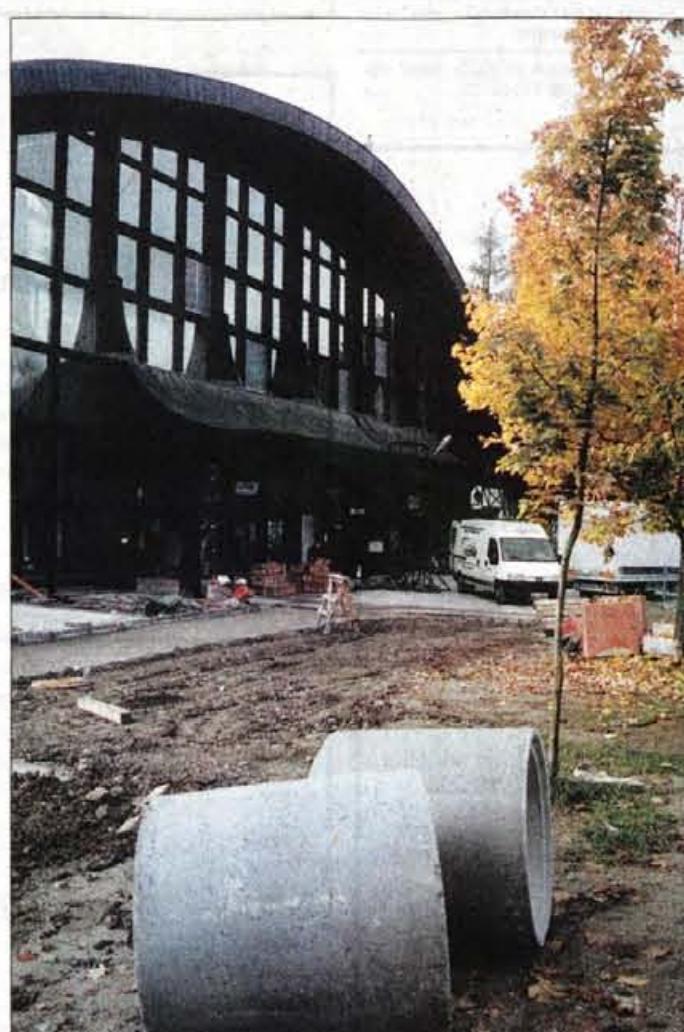
za mladince do 20 let in januarja 2003 evropskim olimpijskim dnevom mladih. Nato naj bili zgornji

Slovesno odprtje šahovske olimpiade bo v petek, 25. oktobra, ob 20. uri v Športni dvorani na Bledu, odprtja pa bo častni predsednik 35. šahovske olimpiade in predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

busi) postavili tudi trgovsko - gostinski šotor, v katerem si bodo tako udeleženci kot obiskovalci in domačini lahko ogledovali prenose šahovskih turnirjev, v šotoru pa bo ponudba priložnostnih šahovskih spominkov, poskrbljeno pa

S postavitevjo zastav držav udeleženek blejska športna dvorana dobiva olimpijsko podobo.

Medtem ko so dela v dvorani večinoma zaključena, pa bo te dni treba poskrbeti še za okolico.

kjer je tudi povsem nova ploščad in vstop v dvorano, vsi ti prostori pa bodo - ko bo v dvorani speljena ploskev, še letos služili svetovnemu hokejskemu prvenstvu

prostori namenjeni turistični informacijski pisarni. Za čas šahovske olimpiade bodo na platoju centralnega parkiršča ob dvorani

Včeraj so v trgovskem centru v galeriji "Šahovica" že odprli razstavo Petra Veneta, na kateri razstavlja šahovske figure iz lesa.

Ob šahovski olimpiadi v Sloveniji je pred kratkim izšla tudi zanimiva knjiga "Slovenski šah", ki jo je pripravila Šahovska zveza Slovenije, založil pa ČEZ Kmečki glas, prav tako pa je ob izrednem šahovskem dogodku na Bledu pri založbi Didakta iz Radovljice izšla knjiga "Šah: od prvih potez do mata".

Vilma Stanovnik,
foto: Gorazd Šinik